

Lubliniec 2020 +

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec
na lata 2015-2022. Aktualizacja

Lubliniec – Cieszyn 2019 r.

Opracowanie:

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER

Urząd Miejski Lubliniec

Spis treści

I Wprowadzenie	5
1. Uwarunkowania planowania procesu rewitalizacji.....	6
1.1 Podstawa prawna	6
1.2 Zasady horyzontalne rewitalizacji.....	7
2. Zgodność dokumentu	9
II Część diagnostyczna	12
3. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Lubliniec ..	12
3.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	12
3.1.2 Wyróżnione jednostki statystyczne	12
3.1.3 Dobór kryteriów delimitacji obszarów zdegradowanych.....	16
3.2 Sfera społeczna	21
3.3 Sfera gospodarcza	36
3.4 Sfera środowiskowa	38
3.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	41
3.6 Sfera techniczna	45
3.7 Podsumowanie analizy porównawczej jednostek statystycznych	49
3.7.1 Metodologia identyfikacji stanu kryzysowego.....	49
3.7.2 Podsumowanie poziomu degradacji w sferze społecznej.....	49
3.7.3 Podsumowanie poziomu degradacji pozaspołecznych czynników rozwojowych	51
3.8 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.....	53
3.9 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	54
4. Analiza pogłębiona obszaru rewitalizacji.....	58
4.1 Sfera społeczna	58
4.2 Sfera gospodarcza	60
4.3 Sfera środowiskowa	60
4.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	61
4.5 Sfera techniczna	64
4.6 Kluczowe problemy i potencjały obszaru rewitalizacji – Śródmieścia Lublińca	65
4.7 Podsumowanie w formie analizy SWOT	67
5. Diagnoza sytuacji w oparciu o analizę jakościową.....	69
5.1 Wyniki badań ankietowych wśród mieszkańców.....	69
5.2. Wyniki badań ankietowych wśród organizacji pozarządowych	75
III Część planistyczna	78

6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	78
7. Cele rewitalizacji i kierunki działań.....	79
8. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	81
8.1 Strategiczne przedsięwzięcia rewitalizacyjne	81
1. Zwiększenie dostępu do infrastruktury kultury poprzez budowę nowej siedziby Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublińcu.....	81
2. Aktywna biblioteka – program działań miękkich	83
3. Rewitalizacja terenów przyległych do rzeki Lublinicy - etap II - zagospodarowanie terenu między ulicami Grunwaldzką a Spokojną.....	84
4. EKO-Kultura – ożywienie społeczno-kulturalne terenów położonych przy rzece Lublinicy	85
5. Odnowa elewacji budynku kamienicy przy ul. Lompy 2	86
8.2 Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	87
9. Komplementarność i mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych.....	88
9.1 Komplementarność przestrzenna	88
9.2. Komplementarność problemowa	88
9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	89
9.4. Komplementarność międzyokresowa	90
9.5. Komplementarność źródeł finansowania	90
9.6 Mechanizmy integracji	91
IV Część zarządczo-wdrożeniowa.....	93
10. Indykatywne ramy finansowe	93
11. Opis struktury zarządzania.....	95
12. System monitoringu i ewaluacji	96
12.1 System monitoringu	96
12.2 Ewaluacja	96
12.3 Harmonogram realizacji	99
12.4 Koszty zarządzania.....	99
12.5 Wskaźniki realizacji.....	99
13. Uspołecznienie dokumentu i proces partycypacji społecznej.....	101
13.1 Uspołecznienie opracowania LPR i jego aktualizacji	101
13.2 Uspołecznienie wdrażania LPR	102
13.3 Przejrzystość i odpowiedzialność publiczna za wdrożenie LPR.....	103
Zestawienie grafik, tabel i wykresów	106

I Wprowadzenie

Przedmiotowe opracowanie: „*Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Aktualizacja*” to poddany aktualizacji „*Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2020 z perspektywą do 2022 r.*” (Uchwała Nr143/XIV/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 29 października 2015 roku). Stanowi on kontynuację założeń i działań ujętych w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Lublińca na lata 2010—2015 – aktualizacja*, z lutego 2010 roku. Wskazany dokument był narzędziem określającym kierunki działań planowanych przez władze miasta w zakresie rewitalizacji (ówcześnie definiowanej przede wszystkim w zakresie przywracania jakości przestrzeni publicznej poprzez nadawanie nowych, bądź przywracanie wcześniej pełnionych funkcji przez dany obszar). Zawartość merytoryczna niniejszego dokumentu uwzględnia Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 opracowane przez Ministra Rozwoju, a także Wytyczne IZ RPO WSL dotyczące zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji w perspektywie finansowej 2014-2020. Przedmiotowy Program ma znaczenie strategiczne i planistyczne. Podejmowane w interesie publicznym działania dotyczą skoordynowanego procesu przemian przestrzennych, technicznych, ekonomicznych i przede wszystkim społecznych, których celem jest przywrócenie funkcjonalności poszczególnych terenów i stworzenie warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego na obszarze problemowym/zdegradowanym – wymagającym interwencji publicznej. Podstawowym celem sporządzenia przedmiotowego dokumentu (również w zakresie jego aktualizacji) jest określenie obszaru zdegradowanego, przeznaczonych do rewitalizacji na terenie Gminy Lubliniec oraz wskazane przedsięwzięć mających na celu rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów i zjawisk kryzysowych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Skuteczne wdrożenie założeń planistycznych i operacyjnych rewitalizacji w gminie przełoży się na poprawę warunków przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych społeczności zamieszkującej obszar rewitalizacji.

Niniejszy, zaktualizowany dokument powstał dzięki zaangażowaniu pracowników Urzędu Miejskiego w Lublińcu oraz przy aktywnym uczestnictwie społeczności lokalnej podczas działań partycypacyjnych, w których brali udział radni, liderzy lokalni, przedsiębiorcy, osoby działające w sektorze organizacji pozarządowych, jak również wszyscy zainteresowani mieszkańcy.

W ramach procesu tworzenia aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 zapewniona została szeroka partycypacja społeczna, zarówno na etapie wyznaczania obszaru, jak również końcowej weryfikacji całości opracowania. Finansowanie przedsięwzięć opiera się o środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), jak również z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Zasięg terytorialny obszaru rewitalizacji może obejmować maksymalnie 20% powierzchni gminy i 30% jej mieszkańców, a środki pozyskane na działania społeczne – „miękkie” mają mieć charakter wiodący w stosunku do inwestycji w infrastrukturę techniczną.

1. Uwarunkowania planowania procesu rewitalizacji

1.1 Podstawa prawna

Korzystając z Art. 52. 1. Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, samorząd Gminy Lubliniec skorzystał z zapisu wskazującego, że „do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą rady gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji. W takim przypadku wyznaczenie w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, strefy, a także uchwalenie miejscowego planu rewitalizacji nie jest dopuszczalne”.

W związku z przedstawionymi uwarunkowaniami prawnymi, przedmiotowy dokument został opracowany na podstawie:

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016 poz. 446),
- Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z 2 sierpnia 2016 r. wydanych przez Ministerstwo Rozwoju,
- Dokumentu: Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Załącznik do Uchwały nr 2483/83/V/2015 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 29 grudnia 2015 r.).

Zakres przedsięwzięć i działań rewitalizacyjnych ujętych w dokumencie, jakim jest „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Aktualizacja” jest ściśle powiązany z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 oraz Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020. Natomiast omówienie zgodności niniejszego dokumentu z podstawowymi dokumentami o charakterze planistycznym i programowym, o zasięgu krajowym i europejskim, przedstawione zostało w odrębnym rozdziale.

Przedmiotowa aktualizacja została przeprowadzona w oparciu o zapisy Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2020 z perspektywą do 2022 r.” (Uchwała Nr143/XIV/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 29 października 2015 roku), w szczególności w zakresie rozdziału 6.1.4. Okresowa i nadzwyczajna aktualizacja LPR. Aktualizacja nadzwyczajna może nastąpić w przypadku wystąpienia nagłych zmian w otoczeniu, wpływających na LPR oraz w razie zidentyfikowania problemów we wdrażaniu LPR. Jednocześnie wszelkie zmiany w Programie będą jednak musiały posiadać swoje uzasadnienie merytoryczne. Tym samym, aktualizacja jest uzasadniona potrzebą wpisania dokumentu do wykazu programów rewitalizacji (dla których przeprowadzono z wynikiem pozytywnym weryfikację spełnienia wymogów dotyczących cech i elementów programów), jest on na bieżąco prowadzi

i aktualizuje Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym. Wykaz obejmuje listę ważnych LPR / GPR wraz z datą ich uchwalenia.

Wykaz ten jest prowadzony dla wszystkich pozytywnie ocenionych programów rewitalizacji niezależnie od sposobu ich weryfikacji.

Szczegółowy regulamin wpisania programu rewitalizacji do Wykazu stanowi Załącznik nr 1 do „Zasad wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”.

Wykaz jest dostępny w wersji elektronicznej:

www.rpo.slaskie.pl/czytaj/wykaz_programow_rewitalizacji_wojewodztwa_slaskiego

1.2 Zasady horyzontalne rewitalizacji

Partycypacja społeczna

Do prac nad opracowaniem włączono lokalnych aktorów: mieszkańców miasta, organizacje pozarządowe oraz instytucje zajmujące się pomocą społeczną na terenie miasta. Dodatkowo przeprowadzono otwarte spotkania informacyjne i konsultacyjne z interesariuszami zewnętrznymi. Podczas prac nad diagnozą oraz założeniami Programu wykorzystano metody badawcze pozwalające dotrzeć do możliwie jak najszerszej grupy mieszkańców, umożliwiające uzyskanie opinii i indywidualnych ocen dotyczących kondycji poszczególnych obszarów definiowanych jako problemowe. Dokonano dystrybucji ankiety rewitalizacyjnej w wersji elektronicznej oraz papierowej. Przeprowadzono wywiady z podmiotami zainteresowanymi kooperacją w ramach działań rewitalizacyjnych w formie spotkań bezpośrednich oraz indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI – Individual In-depth Interview), polegających na bezpośredniej rozmowie moderatora z jednym respondentem. Proces uspołecznienia przedmiotowego opracowania został szczegółowo opisany w dalszej części opracowania.

Kompleksowa diagnoza

Diagnoza przeprowadzona na potrzeby niniejszego opracowania ma charakter kompleksowy, realizowany w oparciu o analizę danych ilościowych oraz jakościowych. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostało poparte analizą porównawczą udowadniającą konieczność podjęcia zintegrowanej interwencji na wyodrębnione obszary. Ze względu na konieczność przedstawienia danych dedykowanych każdemu z wyznaczonych obszarów zdegradowanych, korzystano z informacji gromadzonych przez odpowiednie wydziały i jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Lublińcu. Dodatkowo, korzystano z uprzejmości takich instytucji, jak Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu czy Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu. W wymiarze jakościowym, poza przeprowadzonym procesem ankietyzacji i pozyskiwaniem wiedzy w ramach organizowanych spotkań i wywiadów telefonicznych m.in. z liderami społeczności lokalnych i organizacjami pomocowymi – przeprowadzano wizje lokalne rewitalizowanych obszarów. Analiza zagadnień diagnostycznych mieści

się w rozdziale trzecim oraz czwartym, gdzie w sposób pogłębiony poddano analizie wyznaczony obszar rewitalizacji.

Koncentracja interwencji

Efektem prac nad dokumentem jest wyznaczenie jednego ograniczonego terytorialnie obszaru o charakterze kryzysowym – koncentracja interwencji w wymiarze terytorialnym obejmuje lublinieckie Śródmieście. Jej powierzchnia nie przekracza 20% powierzchni Gminy Lubliniec.

Koncentracja interwencji w wymiarze tematycznym – zaplanowane działania w ramach zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych obejmują określone dziedziny przewidziane do realizacji ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Wymiar społeczny oraz techniczny i przestrzenny został zdefiniowany w oparciu o kompleksową diagnozę sytuacji społecznej Gminy Lubliniec, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru kryzysowego.

Planowanie finansowe

Planowanie finansowe w dokumencie było przeprowadzone w oparciu o możliwości rzeczywistego zbudowania montażu finansowego dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Projekty gminne posiadają zabezpieczenie w postaci wkładu finansowego w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Założenia finansowe częściowo mają charakter indykatywny wynikający z długookresowego charakteru dokumentu oraz potencjalnych zmian w zakresie wdrażania Lokalnych Programów Rewitalizacji.

2. Zgodność dokumentu

Opracowanie jest dokumentem o charakterze operacyjnym, którego podstawowym założeniem jest wyznaczenie ram dla skutecznej interwencji publicznej ukierunkowanej na wyznaczone obszary kryzysowe/problemowe. Co równie ważne, w ramach wypracowanych założeń planistycznych dokonywano identyfikacji celów i metod pozwalających na zniwelowanie kluczowych deficytów obszarów problemowych, które w ramach polityki gospodarczej, społecznej i ekologicznej powinny korespondować z założeniami na poziomie lokalnym, regionalnym oraz krajowym. Zatem, należy podkreślić, iż niniejszy Program jest z jednej strony zgodny z podstawowymi dokumentami o charakterze planistycznym i programowym oraz z drugiej strony, tworzy płaszczyznę zgodności pomiędzy poszczególnymi dokumentami z różnych dziedzin funkcjonowania społeczności lokalnej i samorządu.

Założenia makro

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 jest komplementarny w odniesieniu do różnych dokumentów o charakterze programowym i strategicznym, obowiązujących (lub znajdujących się w fazie konsultacji) na poziomie wspólnotowym, krajowym i regionalnym. Istotną w tej kwestii jest komplementarność dokumentu:

- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

Strategia została przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/38/2/2013 podjętą 1 lipca 2013 r. Jej zapisy stanowią istotne ramy prawno-administracyjne, w których funkcjonuje samorząd lokalny. Gmina Lubliniec jest położona w północnej części subregionu centralnego (jednego z czterech wyodrębnionych w granicach administracyjnych województwa śląskiego), niemniej znajduje się poza „bezpośrednim otoczeniem funkcjonalnym” Metropolii Górnośląskiej. Gmina Lubliniec została zdefiniowana jako „lokalny ośrodek rozwoju”, który od południa sąsiaduje z gminami leżącymi w obszarze oddziaływania Metropolii Górnośląskiej.

Ponadto, LPR spójny jest z następującymi dokumentami:

- Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020,
- Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku),

- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko. Perspektywa 2020 r.,
- Strategia Sprawne Państwo 2020,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-2020,
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
- Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2006 r. Nr 227 poz. 1658 z późn. zm.),
- Programy operacyjne na szczeblu krajowym, ponadregionalnym i regionalnym, w tym Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020,
- Ustawa o rewitalizacji,
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z 2 sierpnia 2016 r. wydanych przez Ministerstwo Rozwoju,
- Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Załącznik do Uchwały nr 2483/83/V/2015 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 29 grudnia 2015 r.).

Założenia mikro

Prezentowany program jest również spójny z dokumentami planistycznymi o znaczeniu lokalnym takimi jak:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lubliniec.

Studium umożliwia wskazanie kluczowych czynników wpływających na strukturę przestrzenną i funkcjonalną miasta:

1. Lubliniec pełni rolę ośrodka administracyjno – usługowego powiatu obejmującego powierzchnię 822 km² i zamieszkałego przez ok. 76 500 mieszkańców.
  2. Lubliniec to obszar o bardzo wysokiej lesistości – ponad 69% powierzchni miasta jest użytkowane jako lasy.
  3. Lubliniec dysponuje zagospodarowanymi terenami o rozwiniętych funkcjach przemysłowo – usługowych, gdzie zatrudnienie znajduje ok. 13 000 osób, głównie w sektorze przemysłowym, budownictwie i branżach usług nierynkowych.
  4. Dzięki swojemu położeniu geograficznemu Lubliniec stanowi węzeł komunikacji kolejowej i drogowej.
  5. Lubliniec pełni rolę ośrodka obsługi przyległych terenów rolnych (blisko 20% powierzchni).
- Program Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. Niniejszy dokument jest spójny z następującymi celami strategicznymi Programu:
    1. Cel strategiczny 2 Budowa przyjaznej przestrzeni miejskiej w oparciu o zasoby komunalne oraz zintegrowaną rewitalizację techniczną, przestrzenną i społeczną
    2. Cel strategiczny 3 Rozwijanie zasobów sektora edukacji i tworzenie korzystnych warunków do wzmacniania kapitału ludzkiego i społecznego.

II Część diagnostyczna

3. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Lubliniec

Przedmiotowy rozdział obejmuje analizę miasta Lubliniec celem zdiagnozowania deficytów w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Analiza pozwala na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W niniejszym rozdziale przedstawiono również delimitację jednostek statystycznych wraz z uzasadnieniem przyjętej metodologii oraz wnioskami płynącymi z uspołecznienia procesu wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

3.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

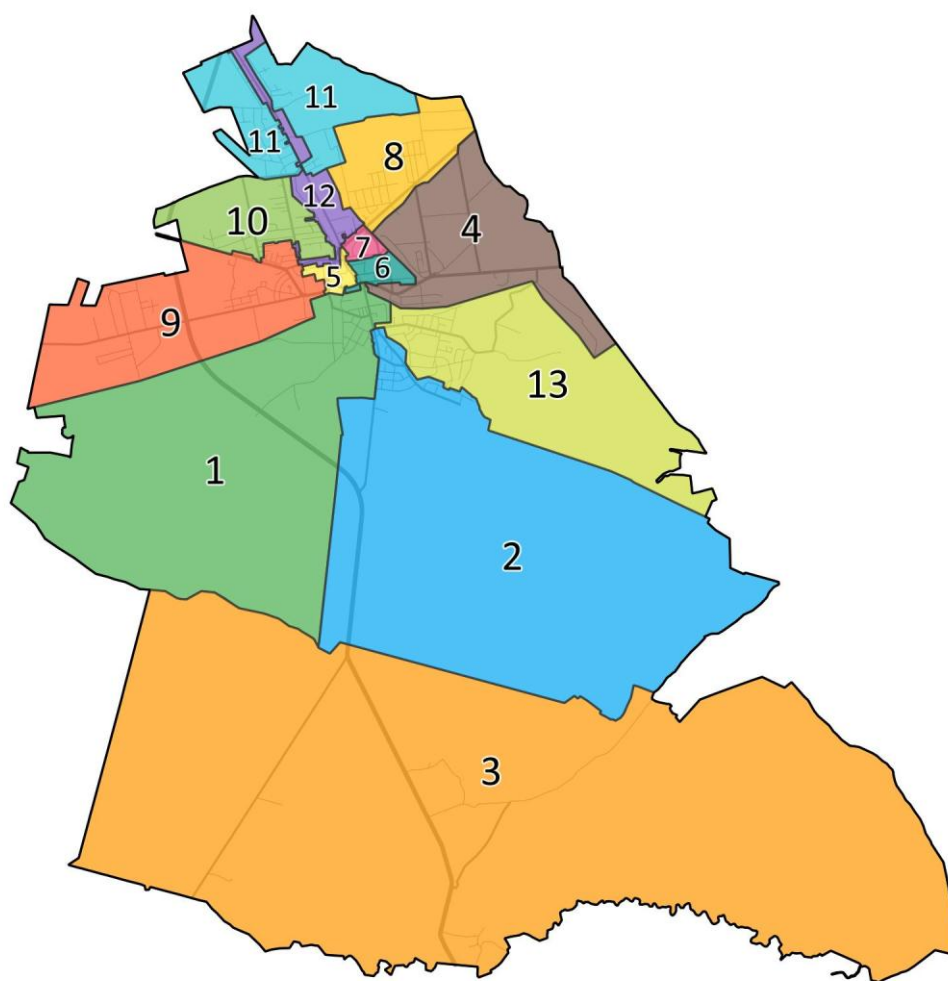
Na potrzeby sporządzenia poprawnej metodologicznie diagnozy obszaru gminy Lubliniec, zdecydowano o delimitacji jednostek statystycznych na podstawie istniejącego układu stałych obwodów do głosowania. Następnie opracowano wielokryterialny katalog wskaźników obejmujący sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną, wraz z uzasadnieniem ich adekwatności. Wskaźniki zoperacjonalizowano w odniesieniu do wyznaczonych obwodów, które poddano analizie w dalszej części opracowania.

3.1.2 Wyróżnione jednostki statystyczne

W ramach prowadzonych prac zdecydowano się na wyróżnienie w gminie Lubliniec 13 jednostek, będących stałymi obwodami głosowania. Przyjęta delimitacja wynika z następujących przesłanek:

- Postanowienia nr DCZ-532-1/2019 Komisarza Wyborczego w Częstochowie II z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie podziału Miasta Lublińca na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych,
- W związku z brakiem alternatywnego, usankcjonowanego podziału gminy skorzystano z podziału miasta na obwody głosowania, który odzwierciedla funkcjonalny i przestrzenny podział miasta,
- Zbudowany podział gminy jest spójny z układem osiedleńczym, jak również jest akceptowany i zrozumiały przez mieszkańców, co zostało zidentyfikowane i potwierdzone na etapie partycypacji społecznej.

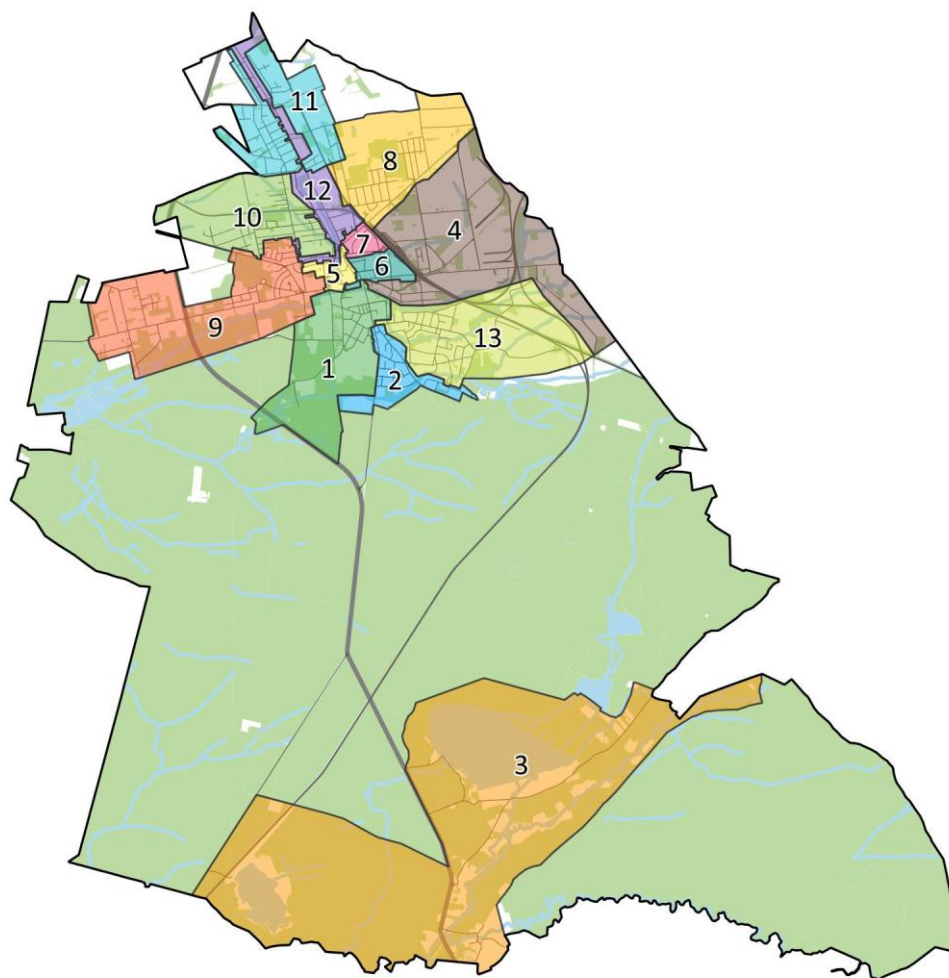
Grafika 1 Podział Miasta Lublińca na stałe obwody głosowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Lubliniec

W analizie porównawczej jednostek statystycznych (obwodów) pominięto obszary niezamieszkałe, występujące głównie w środkowej i południowo-wschodniej części miasta Lublińca. Wyłączenie z obwodów terenów niezamieszkałych (m.in. terenów leśnych, łąk i pól) pozwoliło na rzetelne porównanie ich ze sobą w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji. Poniżej zamieszczono grafikę obrazującą podział miasta na obwody analizowane w ramach prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Aktualizacja. W trakcie tych prac dokonano analizy porównawczej w obwodach, co umożliwiło wskazanie obszarów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na odnotowywane negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne i techniczne.

Grafika 2 Obwody analizowane w ramach prac nad LPR Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Aktualizacja

Źródło: opracowanie własne

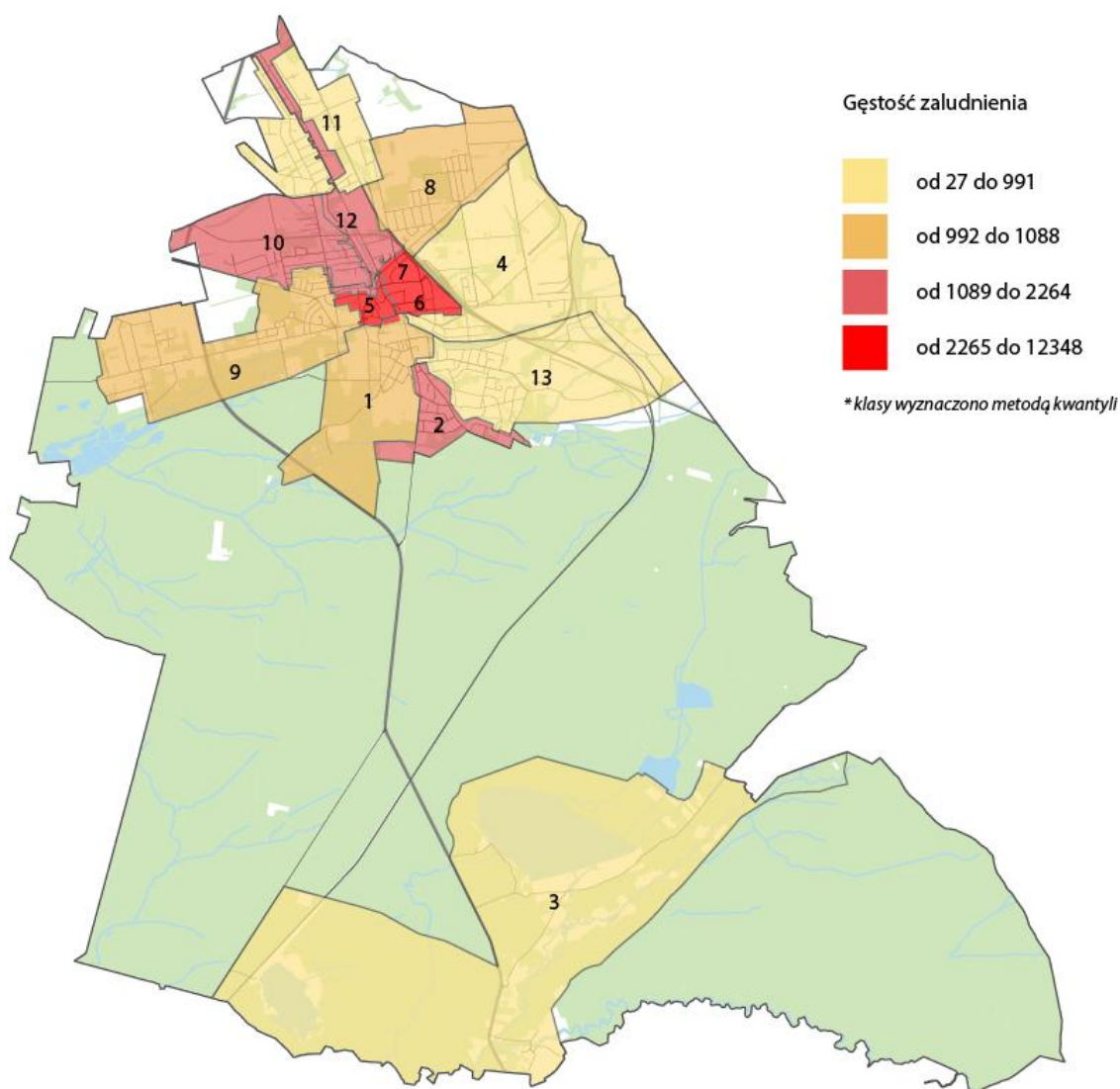
Tabela 1 Liczba ludności i powierzchnia analizowanych obwodów

Obwód	Liczba mieszkańców [os.]	Powierzchnia terenów zamieszkałych [km ²]	Całkowita powierzchnia [km ²]
1	2 334	2,14	12,79
2	1 475	0,65	16,78
3	336	12,48	37,62
4	2 151	3,75	3,75
5	1 170	0,21	0,21
6	1 047	0,27	0,27
7	2 173	0,18	0,18
8	2 068	1,95	1,95
9	3 027	3,04	4,68
10	2 645	1,63	1,63
11	1 576	1,59	2,89
12	1 155	0,87	0,87
13	2 305	2,49	5,74
LUBLINIEC	23 462	31,25	89,36

Źródło: opracowanie własne

Lubliniec jest drugim pod względem wielkości miastem w północnej części obszaru Śląska. Aktualnie zamieszkuje go ponad 23 tysiące mieszkańców. Miasto zajmuje obszar o powierzchni 89,36 km², z czego prawie 69% to tereny zalesione, 20% zajmują tereny rolnicze, zaś 11% stanowią tereny inwestycyjne. Średnia gęstość zaludnienia w gminie kształtuje się na poziomie 263 osób na km². Do obwodów o najwyższej gęstości zaludnienia należą: 7 (12 072 os./km²), 5 (5 571 os./km²), 6 (3 877 os./km²). Najniższą gęstość zaludnienia odnotowano w obwodzie 3 (27 os./km²). Poniższa grafika prezentuje rozkład przestrzenny gęstości zaludnienia miasta Lublińca.

Grafika 3 Gęstość zaludnienia

Źródło: opracowanie własne

3.1.3 Dobór kryteriów delimitacji obszarów zdegradowanych

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych obwodów konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Wytycznych. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 2 Kryteria delimitacji służące wyznaczeniu obszaru cechującego się stanem kryzysowym

Kategoria	Lp.	Wskaźnik	Opis	Uzasadnienie wyboru
SFERA SPOŁECZNA	1	Liczba klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę klientów MOPS. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom ubóstwa, które obok bezrobocia stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym
	2	Liczba klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę klientów MOPS korzystających ze świadczeń. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom ubóstwa, które obok bezrobocia stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym
	3	Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę udzielonych świadczeń. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom ubóstwa, które obok bezrobocia stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym
	4	Kwota udzielonych świadczeń na 1 mieszkańca	Wskaźnik obrazujący poziom finansowy udzielanej pomocy w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej uwzględniający kwotę udzielanych świadczeń na 1 mieszkańca. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik ten pozwala wstępnie ocenić jak kształtują się kwoty wypłacanych świadczeń pomocowych, które stanowią istotny element gminnego budżetu
	5	Liczba osób korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę osób korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom ubóstwa, które obok bezrobocia stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym

Kategoria	Lp.	Wskaźnik	Opis	Uzasadnienie wyboru
	6	Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę osób korzystających z zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom ubóstwa, które obok bezrobocia stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym
	7	Liczba osób korzystających z zasiłków celowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę osób korzystających z zasiłków celowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom ubóstwa, które obok bezrobocia stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym
	8	Liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom ubóstwa, które obok bezrobocia stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym
	9	Liczba udzielonych zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę udzielonych zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom ubóstwa, które obok bezrobocia stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym
	10	Liczba udzielonych zasiłków celowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę udzielonych zasiłków celowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom ubóstwa, które obok bezrobocia stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym
	11	Kwota udzielonych świadczeń przeznaczonych na zasiłki stałe na 1 mieszkańca	Wskaźnik obrazujący poziom finansowy udzielanej pomocy w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej uwzględniający kwotę udzielanych świadczeń przeznaczonych na zasiłki stałe na 1 mieszkańca Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik ten pozwala wstępnie ocenić jak kształtują się kwoty wypłacanych świadczeń pomocowych, które stanowią istotny element gminnego budżetu
	12	Kwota udzielonych świadczeń przeznaczonych na zasiłki okresowe na 1 mieszkańca	Wskaźnik obrazujący poziom finansowy udzielanej pomocy w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej uwzględniający kwotę udzielanych świadczeń przeznaczonych na zasiłki okresowe na 1 mieszkańca Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik ten pozwala wstępnie ocenić jak kształtują się kwoty wypłacanych świadczeń pomocowych, które stanowią istotny element gminnego budżetu

Kategoria	Lp.	Wskaźnik	Opis	Uzasadnienie wyboru
	13	Kwota udzielonych świadczeń przeznaczonych na zasiłki celowe na 1 mieszkańca	Wskaźnik obrazujący poziom finansowy udzielanej pomocy w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej uwzględniający kwotę udzielanych świadczeń przeznaczonych na zasiłki celowe na 1 mieszkańca Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik ten pozwala wstępnie ocenić jak kształtują się kwoty wypłacanych świadczeń pomocowych, które stanowią istotny element gminnego budżetu
	14	Liczba osób korzystających z posiłków na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej, uwzględniający liczbę osób korzystających z posiłków na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik ten pozwala wstępnie ocenić poziom udzielanych świadczeń niepieniężnych w postaci posiłków
	15	Liczba osób uzależnionych od alkoholu na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom patologii związanej z uzależnieniem od alkoholu. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	Wskaźnik ujawnia poziom patologii związanych z uzależnieniem od alkoholu na danym terenie, co wpływa na jego wizerunek i potencjał społeczny terenu
	16	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców danego obszaru. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom bezrobocia, które stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym.
	17	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę kobiet bezrobotnych na 1000 mieszkańców danego obszaru. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić poziom bezrobocia wśród kobiet, które stanowi podstawowe źródło problemów o charakterze społecznym
	18	Liczba osób bezrobotnych w wieku do 24 lat na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie struktury bezrobocia ze względu na wiek. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych w wieku do 24 lat na 1000 mieszkańców danego obszaru. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić strukturę bezrobocia wśród osób w wieku do 24 lat
	19	Liczba osób bezrobotnych w wieku od 25 do 44 lat na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie struktury bezrobocia ze względu na wiek. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych w wieku od 25 do 44 lat na 1000 mieszkańców danego	Wskaźnik pozwala ocenić strukturę bezrobocia wśród osób w wieku 25 – 44 lat

Kategoria	Lp.	Wskaźnik	Opis	Uzasadnienie wyboru
			obszaru. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	
	20	Liczba osób bezrobotnych w wieku od 45 do 59 lat na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie struktury bezrobocia ze względu na wiek. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych w wieku od 45 do 59 lat na 1000 mieszkańców danego obszaru. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić strukturę bezrobocia wśród osób w wieku 45 – 59 lat
	21	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy do 12 miesięcy na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na analizie poziomu populacji trwale wykluczonej z rynku pracy. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę osób pozostających bez pracy do 12 miesięcy na 1000 mieszkańców danego obszaru. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić skalę wykluczenia z rynku pracy osób pozostających bez pracy do 12 miesięcy
	22	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na analizie poziomu populacji trwale wykluczonej z rynku pracy. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy na 1000 mieszkańców danego obszaru. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić skalę wykluczenia z rynku pracy osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy
	23	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na analizie poziomu populacji trwale wykluczonej z rynku pracy. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy na 1000 mieszkańców danego obszaru. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	Wskaźnik pozwala ocenić skalę wykluczenia z rynku pracy osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy
	24	Frekwencja w wyborach do Sejmu w 2019 r.	Wskaźnik opisujący aktywność obywatelską na danym obszarze. Prezentuje dane dotyczące poziomu uczestnictwa mieszkańców w wyborach do Sejmu w 2019 r., liczony jako udział głosujących w grupie pełnoletnich mieszkańców poszczególnych jednostek. Źródło danych: Państwowa Komisja Wyborcza	Wskaźnik pozwala ocenić poziom aktywności społecznej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, który silnie wpływa na potencjał społeczny gminy

Kategoria	Lp.	Wskaźnik	Opis	Uzasadnienie wyboru
SFERA GOSPODARCZA	25	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 osób	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Wskaźnik pozwala ocenić stopień przedsiębiorczości mieszkańców gminy
SFERA ŚRODOWISKOWA	26	Ocena poziomu natężenia hałasu	Wskaźnik skupiający się na ocenie poziomu natężenia hałasu. Zmienna skategoryzowana, oceniana w zależności od uciążliwości powstałej na skutek istniejącej infrastruktury drogowej i transportu. Źródło danych: badania własne	Wskaźnik pozwala ocenić poziom natężenia hałasu na wybranych obszarach
	27	Ocena dostępności do terenów zielonych	Wskaźnik skupiający się na ocenie dostępności terenów zielonych. Zmienna skategoryzowana, oceniana w zależności od obecności terenów zielonych. Źródło danych: badania własne	Wskaźnik pozwala ocenić dostępność do terenów zielonych
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	28	Ocena jakości przestrzeni publicznych	Wskaźnik opisujący jakość przestrzeni publicznej. Zmienna skategoryzowana, oceniana w zależności od atrakcyjności dostępnych przestrzeni publicznych. Źródło danych: badania własne	Wskaźnik pozwala ocenić jakość przestrzeni publicznych
	29	Poziom dostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	Wskaźnik skupiający się na ocenie występujących barier urbanistycznych, które utrudniają rozwój nowych funkcji. Źródło danych: badania własne	Wskaźnik pozwala ocenić poziom dostosowania rozwiązań urbanistycznych do nowych funkcji obszaru.
SFERA TECHNICZNA	30	Ocena stopnia degradacji obiektów budowlanych	Wskaźnik opisujący poziom degradacji przestrzeni publicznej. Zmienna skategoryzowana, prezentowana w formie uśrednionej pokazującej stan techniczny obiektów użyteczności publicznej. Źródło danych: badania własne	Wskaźnik pozwala ocenić poziom degradacji przestrzeni publicznej.
	31	Ocena potrzeb w zakresie termomodernizacji	Wskaźnik opisujący nasycenie przestrzeni zabytkami materialnymi dziedzictwa kulturowego. Zmienna skategoryzowana, w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę przystanków na 100 mieszkańców. Źródło danych: badanie własne	Wskaźnik pozwala ocenić poziom potrzeb inwestycyjnych związany z infrastrukturą techniczną na terenie danej jednostki

Źródło: opracowanie własne

Powyżej wymienione zmienne zostały zaprezentowane oraz szczegółowo omówione i zwizualizowane w kolejnych rozdziałach.

3.2 Sfera społeczna

Kluczowa z punktu widzenia rewitalizacji sfera społeczna została poddana analizie, dzięki której wyprowadzono wskaźniki pokazujące kondycję wyznaczonych jednostek statystycznych (stałe obwody głosowania). Analiza dostępnych danych pozwoliła zdefiniować 24 czynników społecznych uznanych jako kryteria umożliwiające delimitację obszaru zdegradowanego w gminie Lubliniec. W ramach tego etapu delimitacji, polegającego na wyodrębnieniu obszarów o szczególnym nasileniu problemów społecznych, posłużono się analizą wskaźnikową, która w sposób syntetyczny pokazywała stan i zaawansowanie występowania problemów społecznych w poszczególnych jednostkach badawczych (stałych obwodach głosowania) wyodrębnionych do przeprowadzenia delimitacji. Przyjęta metoda polegała na podawaniu danych za każdym razem w przeliczeniu poziomu występowania danego zjawiska w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki. W tym celu posłużono się danymi liczbowymi, którymi dysponowały instytucje publiczne funkcjonujące na terenie gminy Lubliniec, były to m.in.: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu, Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu, Urząd Miejski w Lublińcu.

W zakresie występujących problemów społecznych, jedną z ważniejszych diagnoz sytuacji gminy możemy znaleźć w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2012-2020 - aktualizacja. Dostarcza ona bardzo istotnych informacji w zakresie przyczyn i skutków występujących problemów w sferze społecznej na terenie gminy.

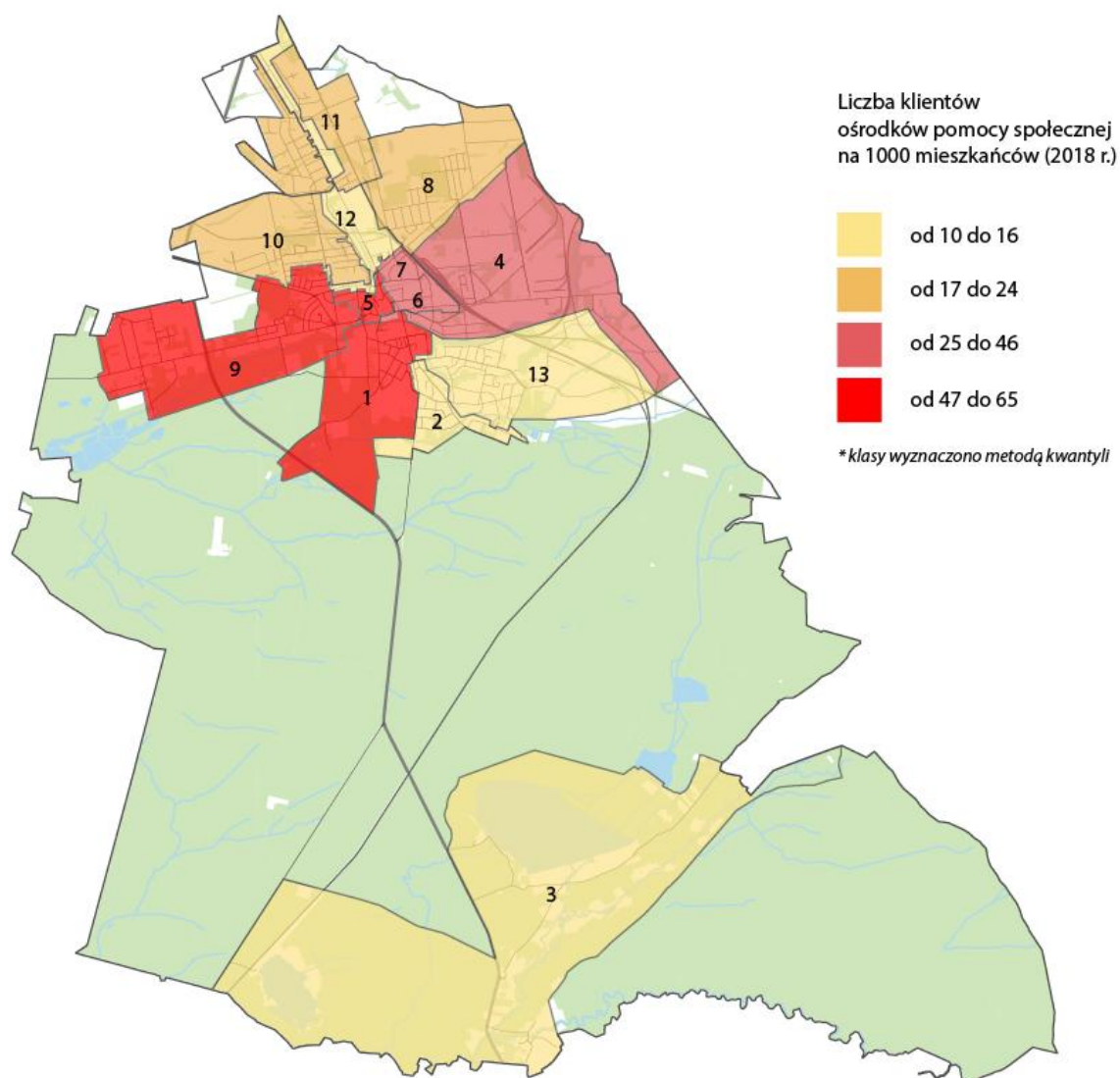
W pierwszej kolejności zaprezentowane zostaną dane dotyczące pomocy społecznej. Zjawisko ubóstwa to podstawowy miernik poziomu degradacji społecznej w gminie Lubliniec. Osoby będące klientami pomocy społecznej świadczonej w gminie Lubliniec przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Właśnie tę grupę uznaje się za kluczową z punktu widzenia rewitalizacji, która ma mieć głównie wymiar społeczny. Kluczową dla potrzeb delimitacji obszarów kryzysowych jest ocena, czy ogniska kryzysu obejmują większe, zwarte fragmenty gminy. Obszary takie w pierwszej kolejności powinny być wskazane do objęcia monitoringiem i podjęcia działań zaradczych. W ramach analizy ubóstwa w gminie Lubliniec, pod uwagę wzięto 14 czynników określających wielkość i strukturę udzielonej pomocy społecznej w 2018 r.

Jak wynika z danych pozyskanych z MOPS w Lublińcu, w 2018 r. łączna liczba klientów MOPS w Lublińcu wyniosła 627 osób, wartość wskaźnika: liczba klientów MOPS na 1000 mieszkańców dla całego miasta wyniosła 26,72. Rozkład przestrzenny wskaźnika zaprezentowany na poniższej grafice ujawnia, że najwięcej klientów MOPS zamieszkuje obwody 9 (65,48), 1 (55,27), 5 (47,01). Obszar tych obwodów stanowi zwarte centrum Lublińca. Ponadto wysokie wartości analizowanego wskaźnika (powyżej wartości gminnej) obserwuje się w obwodach: 6 (45,85) i 7 (40,04). W ww. obwodach odnotowano

także najwyższe wartości kwot udzielanych świadczeń na 1 mieszkańca – w obwodzie 9 kwota ta wyniosła 181,38 zł, w obwodzie 1 – 119,51 zł, natomiast w obwodzie 5 – 111,00 zł.

Rozkład przestrzenny czynników dot. ubóstwa został zaprezentowany na poniższych mapach.

Grafika 4 Liczba klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 1000 mieszkańców w 2018 r.

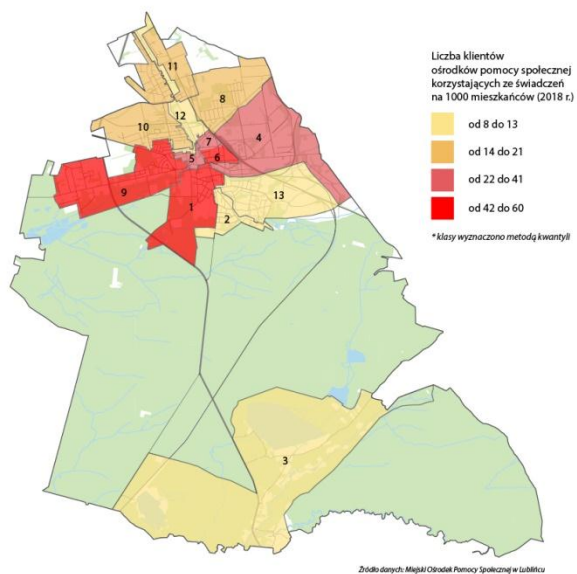

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

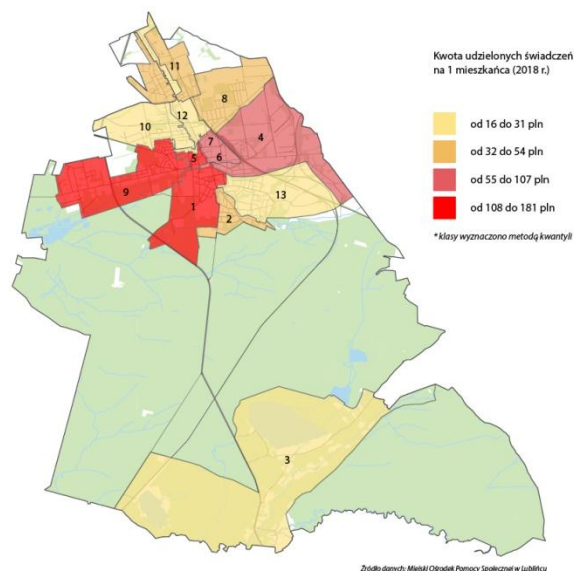

Grafika 5 Liczba klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców w 2018 r.

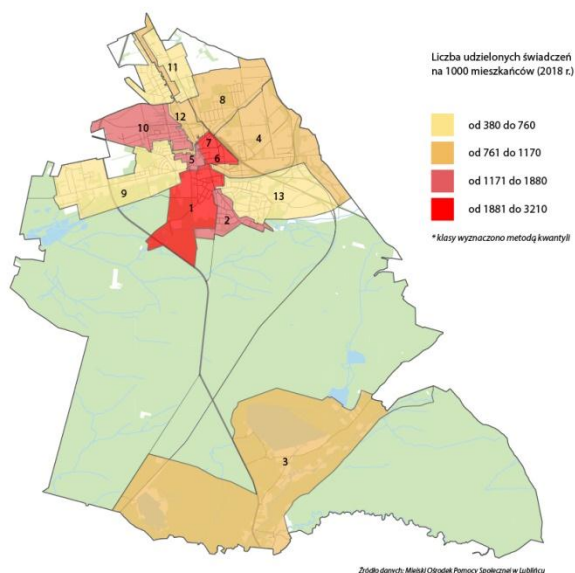
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 7 Kwota udzielonych świadczeń na 1 mieszkańca w 2018 r.

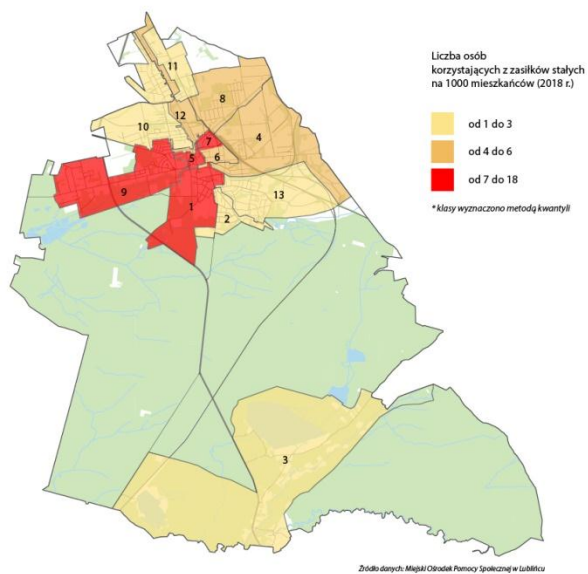
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 6 Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców w 2018 r.

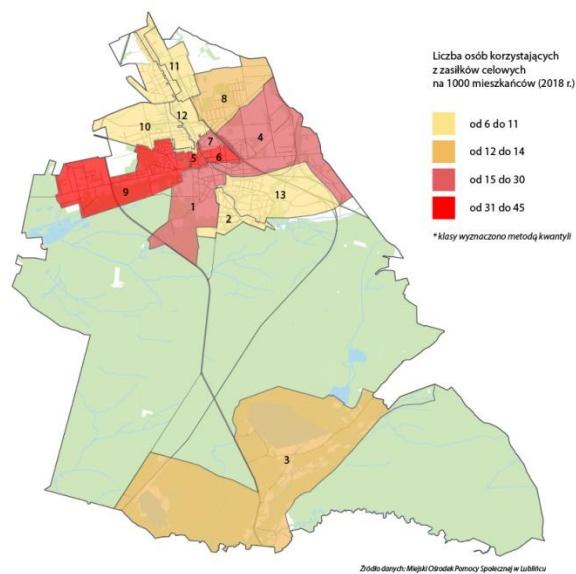
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 8 Liczba osób korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców w 2018 r.

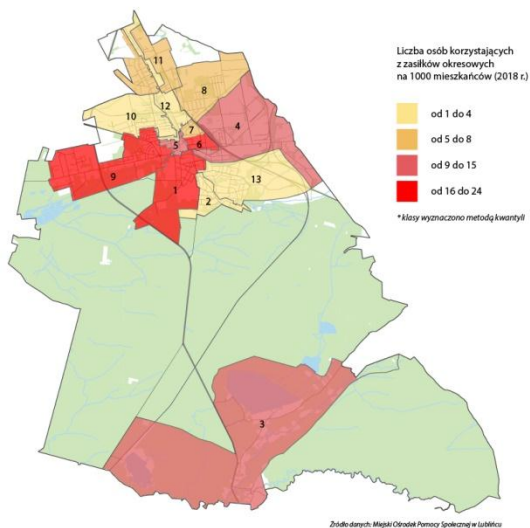
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 10 Liczba osób korzystających z zasiłków celowych na 1000 mieszkańców w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

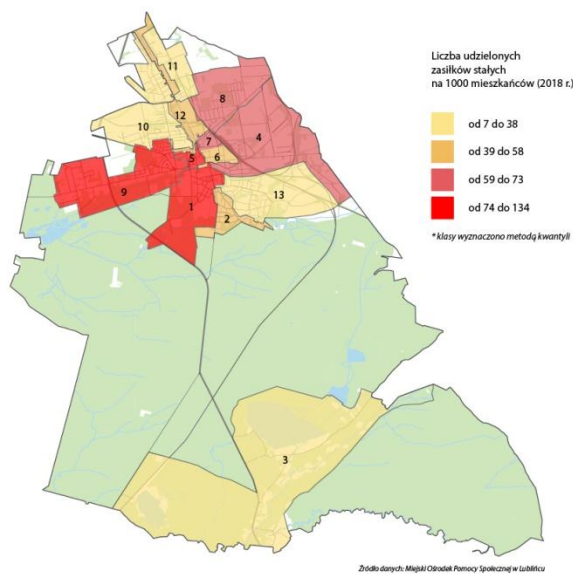
Grafika 9 Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

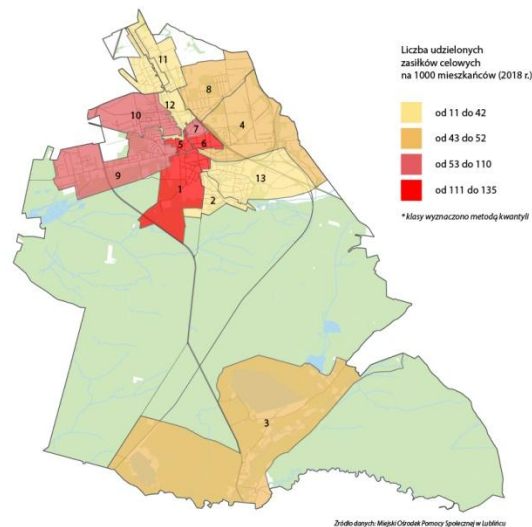

Grafika 11 Liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców w 2018 r.

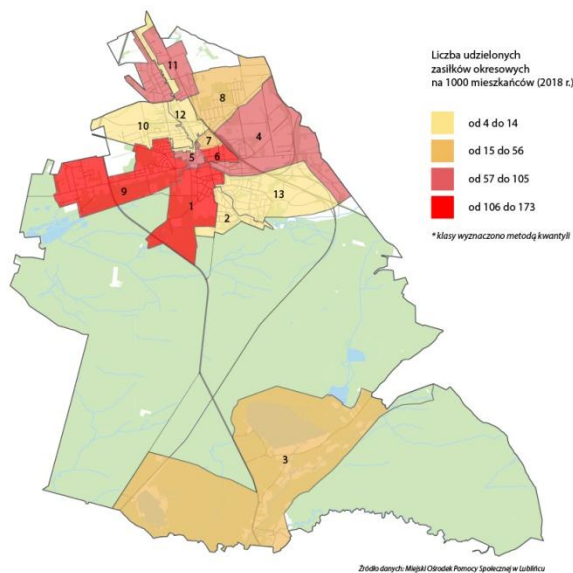
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 13 Liczba udzielonych zasiłków celowych na 1000 mieszkańców w 2018 r.

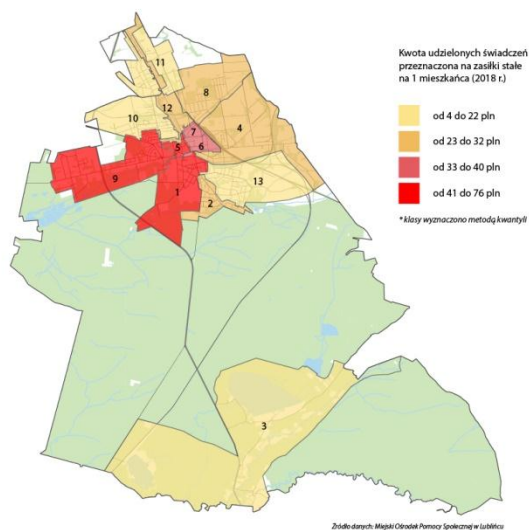
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 12 Liczba udzielonych zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców w 2018 r.

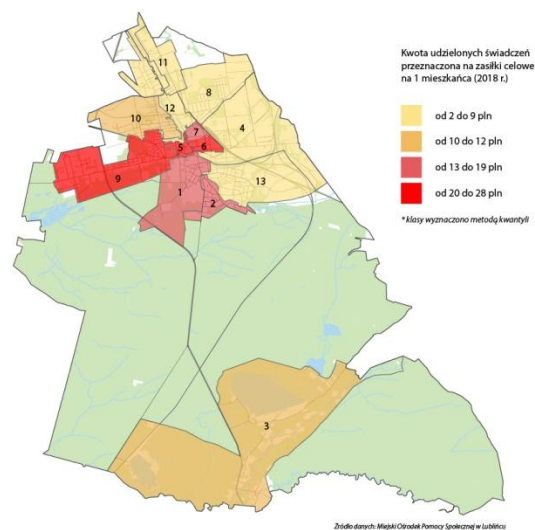
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 14 Kwota udzielonych świadczeń przeznaczonych na zasiłki stałe na 1 mieszkańca w 2018 r.

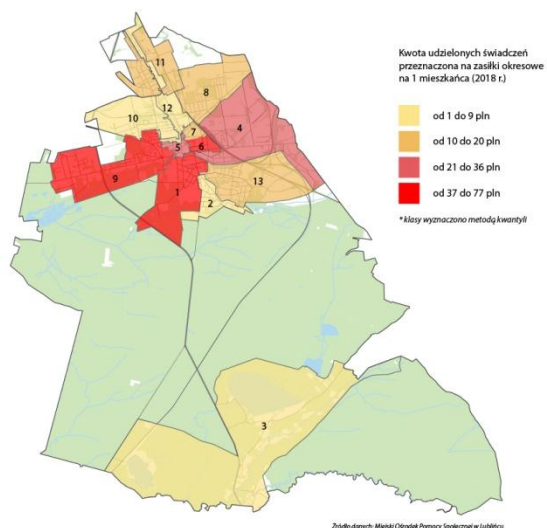
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 16 Kwota udzielonych świadczeń przeznaczonych na zasiłki celowe na 1 mieszkańca w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

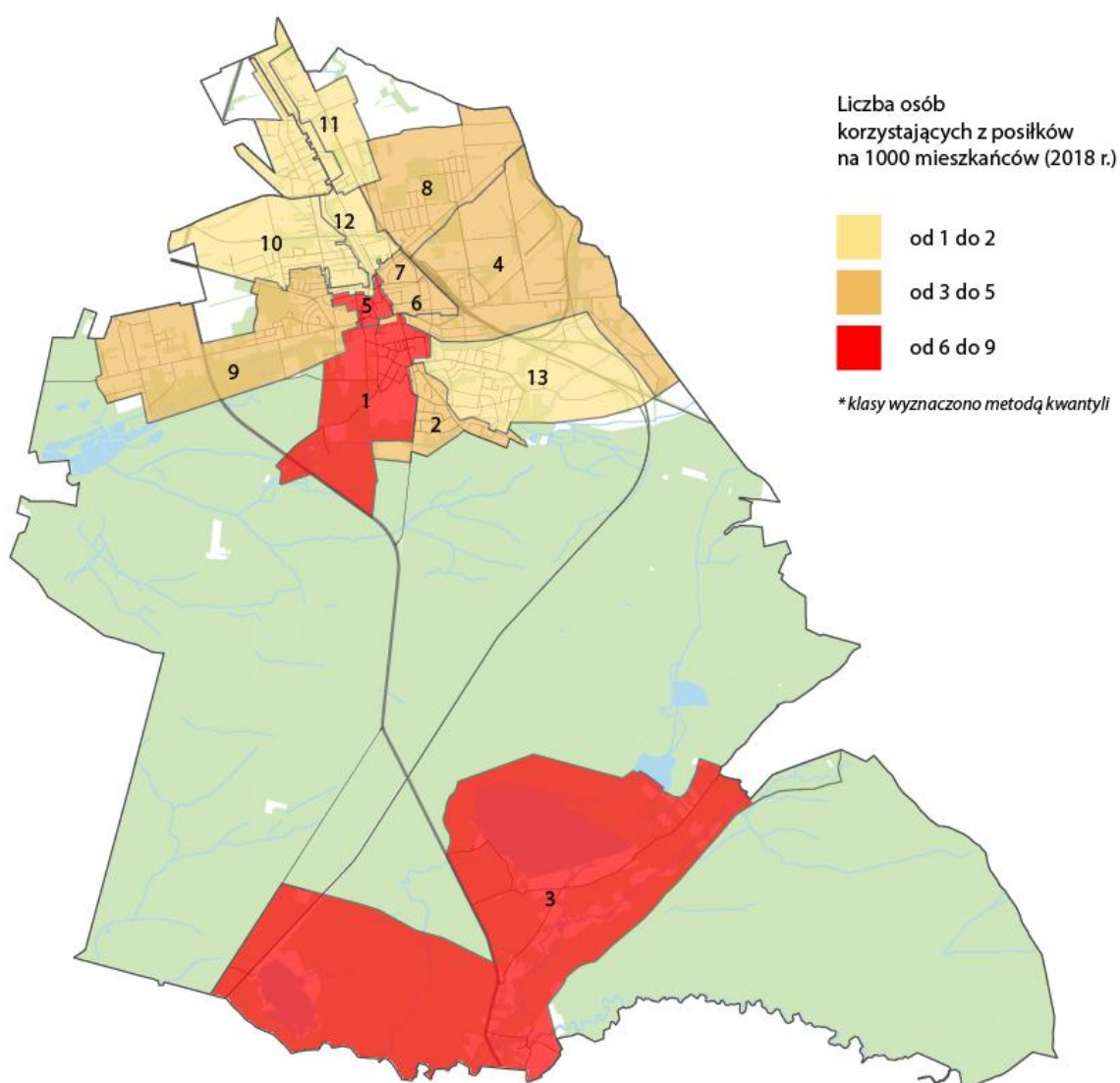
Grafika 15 Kwota udzielonych świadczeń przeznaczonych na zasiłki okresowe na 1 mieszkańca w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Jednym ze świadczeń niepieniężnych realizowanych przez MOPS w Lublińcu jest zapewnienie posiłków osobom najbardziej tego potrzebującym, samotnie gospodarującym, osobom w rodzinie poniżej ustalonego poziomu progu dochodowego, a także bezdomnym. W 2018 r. w gminie Lubliniec z tego świadczenia skorzystało łącznie 91 osób, wartość wskaźnika: liczba osób korzystających z posiłków na 1000 mieszkańców dla gminy wyniosła 3,88. Największą wartość wskaźnika odnotowano w obwodach 3 (8,60) i 1 (8,57) oraz 5 (6,84). Obwodami powyżej wartości gminnej były także obwody 9 (5,06) i 8 (4,35). Obszarem o najkorzystniejszej sytuacji w omawianym zakresie był obwód 12, wartość wskaźnika wyniosła tam 0,87.

Grafika 17 Liczba osób korzystających z posiłków na 1000 mieszkańców w 2018 r.

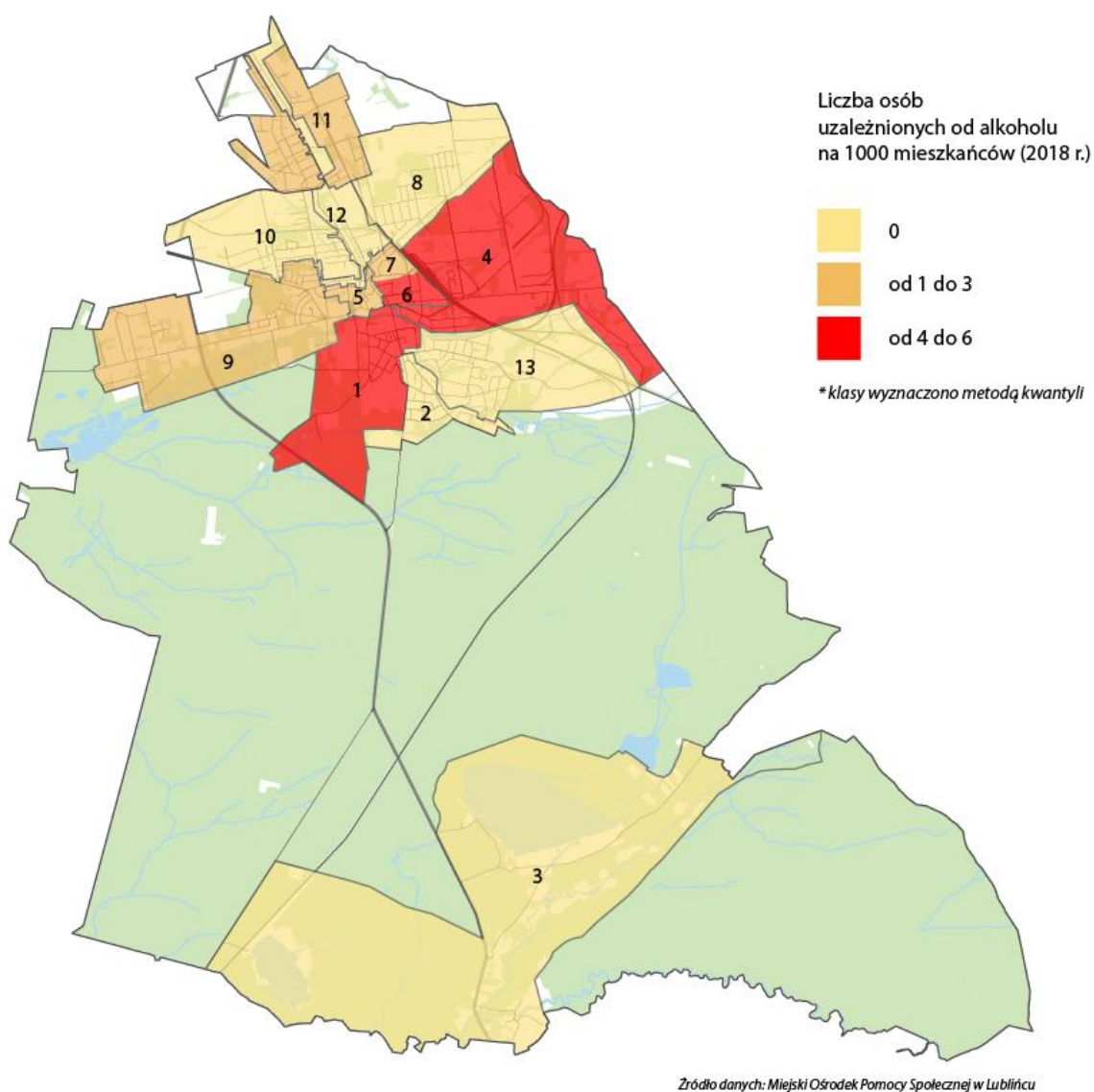

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

Problemy z nadużywaniem alkoholu są zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym. Problem ten często dotyka rodzin ubogich, jest silnie powiązany ze zjawiskiem przemocy w rodzinie, utraty kontroli nad agresywnym zachowaniem sprawcy. Skala tego zjawiska jest sporna i trudna do określenia, ponieważ ze strony społeczeństwa występuje powszechny brak akceptacji dla takich zachowań, stąd często problemy uzależnień są zatajane. W gminie Lubliniec istnieje realne zagrożenie zjawiskiem nadużywania alkoholu, uzależnień alkoholowych, jednak w dużej mierze może być ono ukrywane. Wartość omawianego wskaźnika dla gminy wyniosła 1,70. Najgorszą sytuację zdiagnozowano w obwodach: 6 (5,73), 1 (4,28), 4 (4,18). Poniższa mapa ukazuje skalę i rozmieszczenie rejestrowanego zjawiska uzależnień alkoholowych.

Grafika 18 Liczba osób uzależnionych od alkoholu na 1000 mieszkańców w 2018 r.

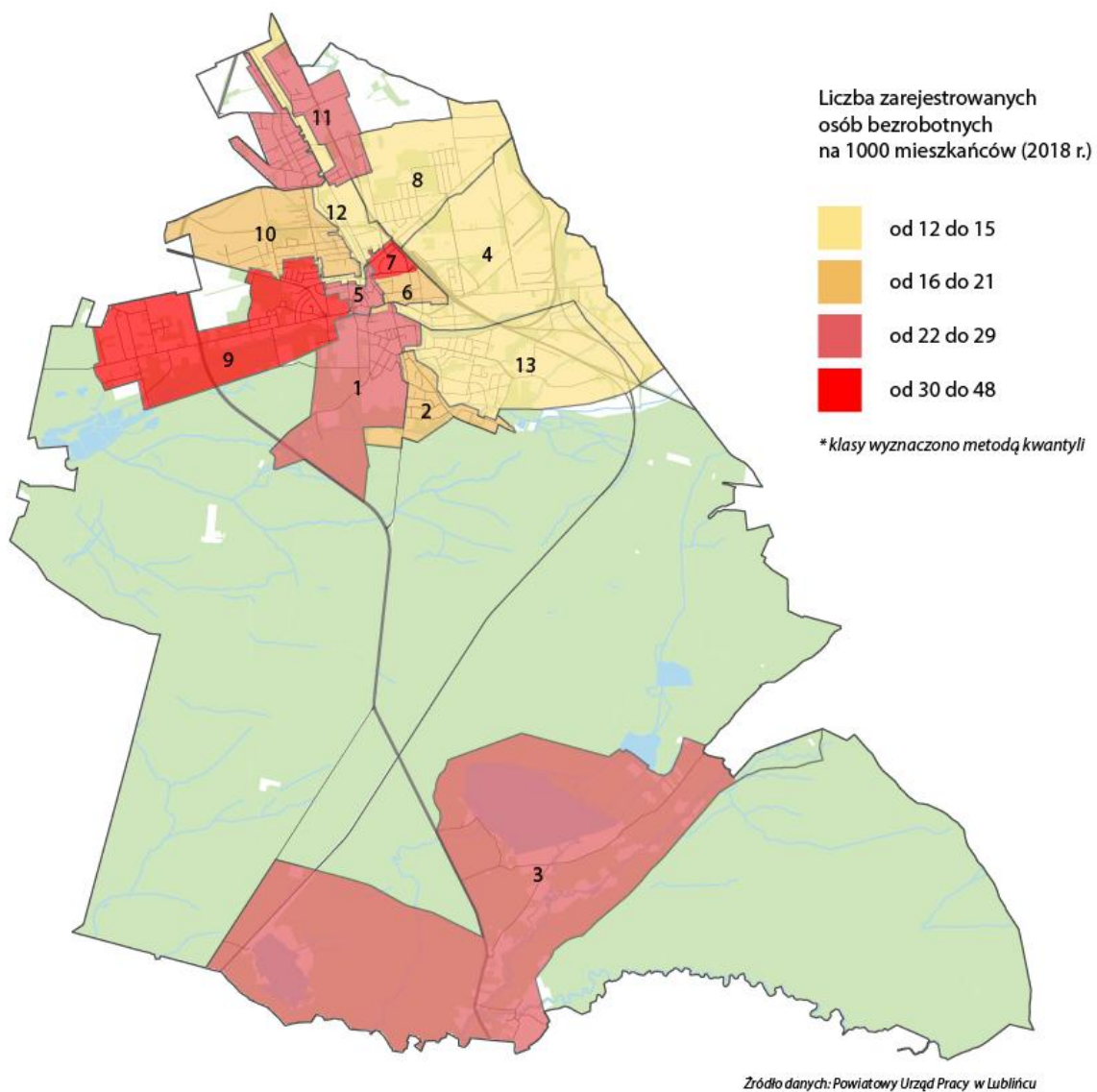

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lublińcu, 2019 r.

W gminie Lubliniec występuje bezpośrednia zależność pomiędzy zjawiskiem bezrobocia, a korzystaniem z pomocy społecznej. Przy czym podkreślić należy, iż zjawisko to ma silniejszy wpływ na wysokość otrzymywanych świadczeń. Na koniec 2018 r. na terenie gminy Lubliniec 499 osób posiadało status osoby bezrobotnej lub bezrobotnego, a wskaźnik liczby bezrobotnych na 1000 mieszkańców kształtował się na poziomie 21,27. Trudności w sytuacji na rynku pracy przeżywają zwłaszcza mieszkańcy obwodu nr 9 (47,62), nieznacznie lepszą sytuację odnotowano w jednostkach 7 (30,37), 1 (29,13), 5 (29,06), 3 (27,75), 11 (25,79). Wskaźnik liczby zarejestrowanych bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców wykazuje podobną tendencję. Najmniej korzystną sytuację w przypadku bezrobotnych kobiet zdiagnozowano w obwodzie 9 (20,83). Wartość gminna dla tego wskaźnika wynosiła 12,02. Rozkład przestrzenny czynników dot. bezrobocia został zaprezentowany na poniższych mapach.

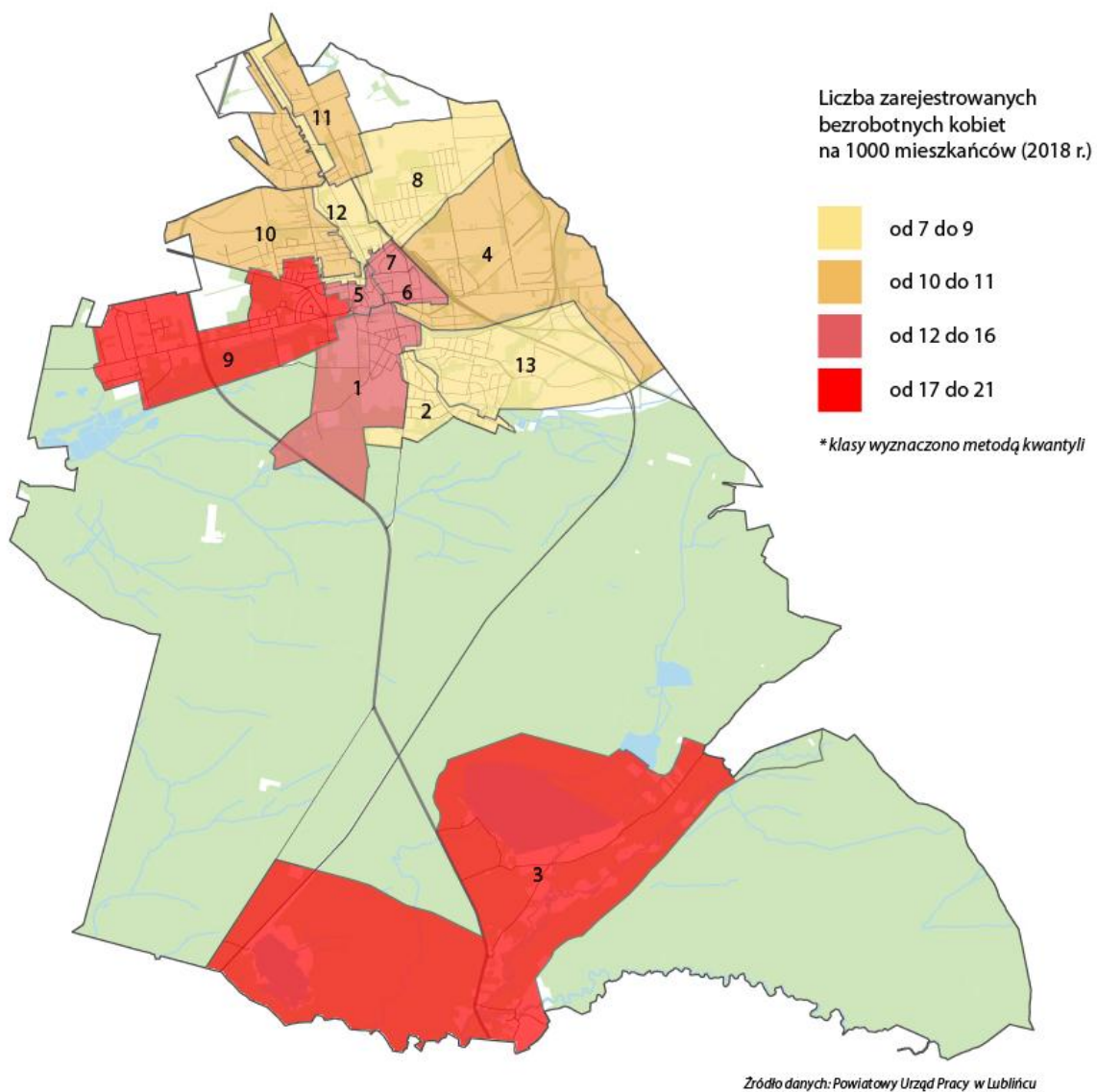

Grafika 19 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców w 2018 r.

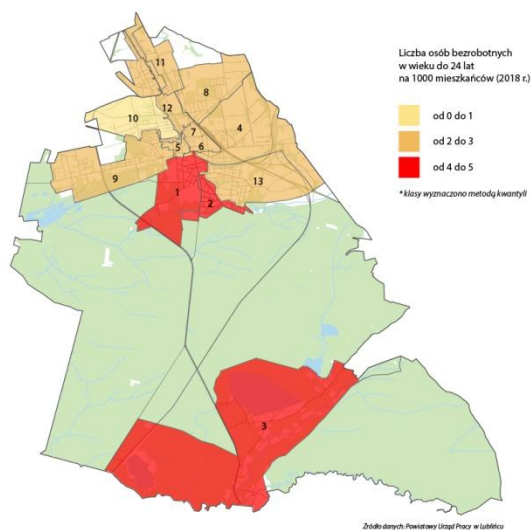
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 20 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców w 2018 r.

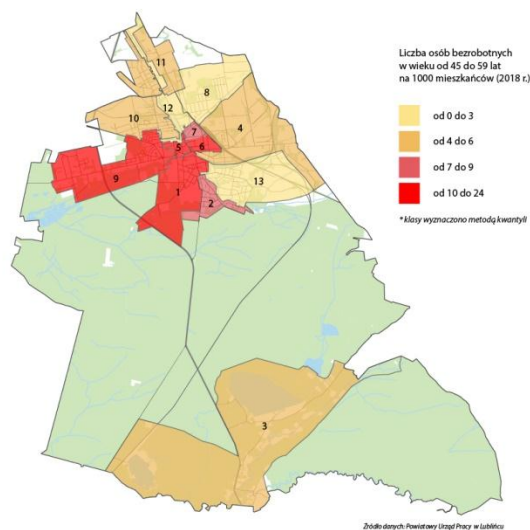
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 21 Liczba osób bezrobotnych w wieku do 24 lat na 1000 mieszkańców w 2018 r.

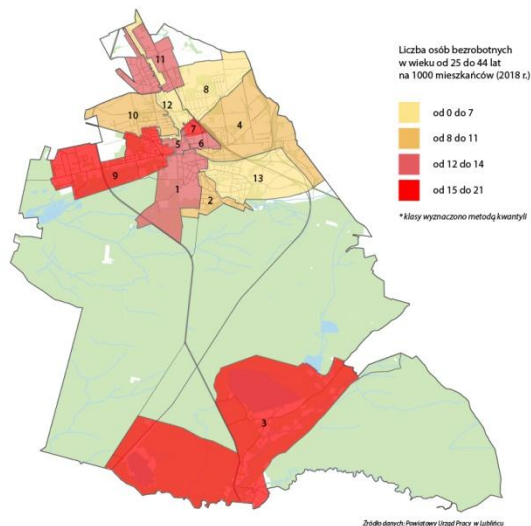
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 23 Liczba osób bezrobotnych w wieku od 45 do 59 lat na 1000 mieszkańców w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu, 2019 r.

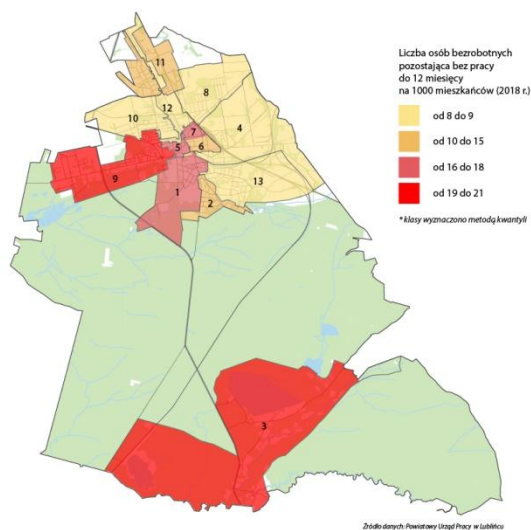
Grafika 22 Liczba osób bezrobotnych w wieku od 25 do 44 lat na 1000 mieszkańców w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu, 2019 r.

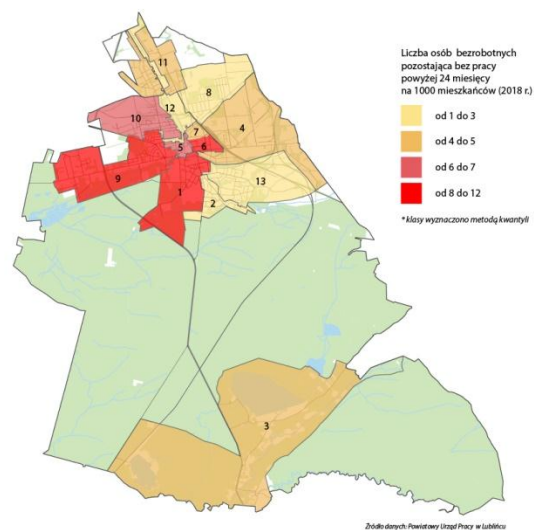

Grafika 24 Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy do 12 miesięcy na 1000 mieszkańców w 2018 r.

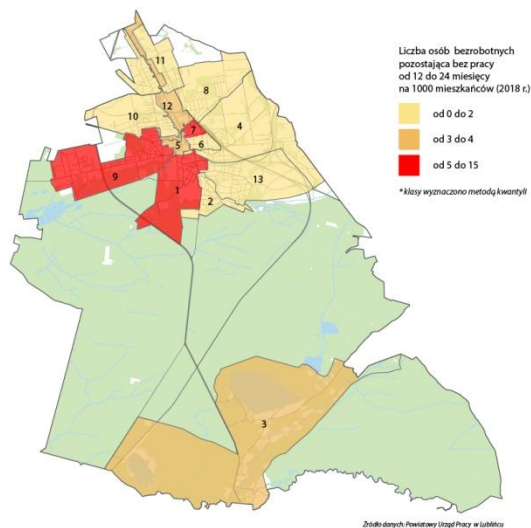
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu, 2019 r.

Grafika 26 Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy na 1000 mieszkańców w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu, 2019 r.

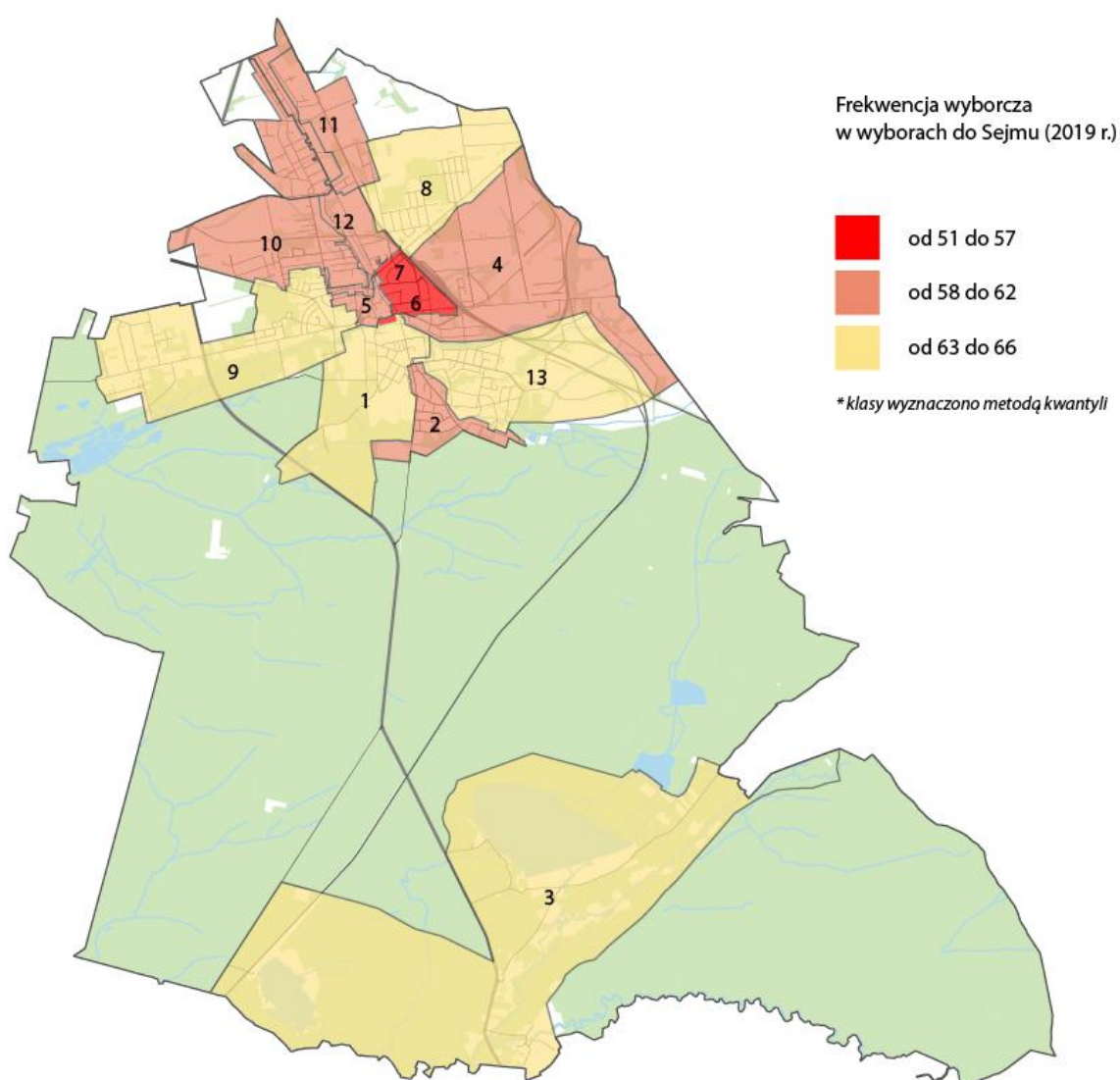
Grafika 25 Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy na 1000 mieszkańców w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Lublińcu, 2019 r.

Ostatnim kryterium poddanym analizie w ramach sfery społecznej był poziom aktywności obywatelskiej. Jako miernik przyjęto frekwencję wyborczą zarejestrowaną podczas ostatnich wyborów do Sejmu (2019 r.). Zmienna ta obrazuje poziom aktywności społecznej i tym samym zdolność społeczności lokalnej do przeprowadzania zmian i samoorganizacji. Zgodnie z danymi PKW frekwencja w wyborach w Lublińcu była relatywnie wysoka i kształtowała się na poziomie 60,50%. Najwyższą w skali miasta odnotowano w obwodzie 13 – 66,78%, kolejne w obwodach 8 (63,86) i 9 (63,71). Z kolei najniższe frekwencje wystąpiły w obwodach 7 (51,29) i 6 (52,56). Na poniższej mapie przedstawiono zróżnicowanie przestrzenne frekwencji wyborczej w poszczególnych obwodach.

Grafika 27 Frekwencja wyborcza w wyborach do Sejmu w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW, 2019 r.

Ważnym czynnikiem charakteryzującym sferę społeczną Lublińca są także organizacje pozarządowe, jednak z uwagi na ich przeważającą lokalizację w centralnych częściach Lublińca, postanowiono nie uwzględniać ich w analizie, gdyż nie różnicują w sposób znaczący obwodów na terenie gminy. Organizacje pozarządowe w Lublińcu są niewątpliwym potencjałem nie tylko dla obwodów, w których są zlokalizowane, ale także w szerszym zasięgu, przyczyniają się do rozwoju społeczeństwa poprzez inicjowanie różnego rodzaju działań na terenie Lublińca. Na koniec 2018 r. w gminie Lubliniec zidentyfikowano 44 tego typu podmiotów. Największa liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych była zlokalizowana, jak już wcześniej wspomniano, w centralnych częściach miasta, co można uznać za naturalne z punktu rozwijania się sieci osadniczej – obwody: 5 (7,69), 1 (6,00), 6 (3,82), 3 (2,98). Dla porównania wartość wskaźnika dla gminy wyniosła 1,88. Funkcjonujące na terenie gminy organizacje prowadzą działalność w obszarach związanych z edukacją/rozwojem dzieci i młodzieży, turystyką i krajoznawstwem, wspieraniem i upowszechnianiem kultury fizycznej, ochroną dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, szeroko rozumianą pomocą społeczną, wsparciem przedsiębiorczości oraz promocją i organizacją wolontariatu. Na terenie obwodów 10 i 11 nie zlokalizowano żadnych tego typu organizacji.

Tabela 3 Organizacje pozarządowe na terenie gminy Lubliniec

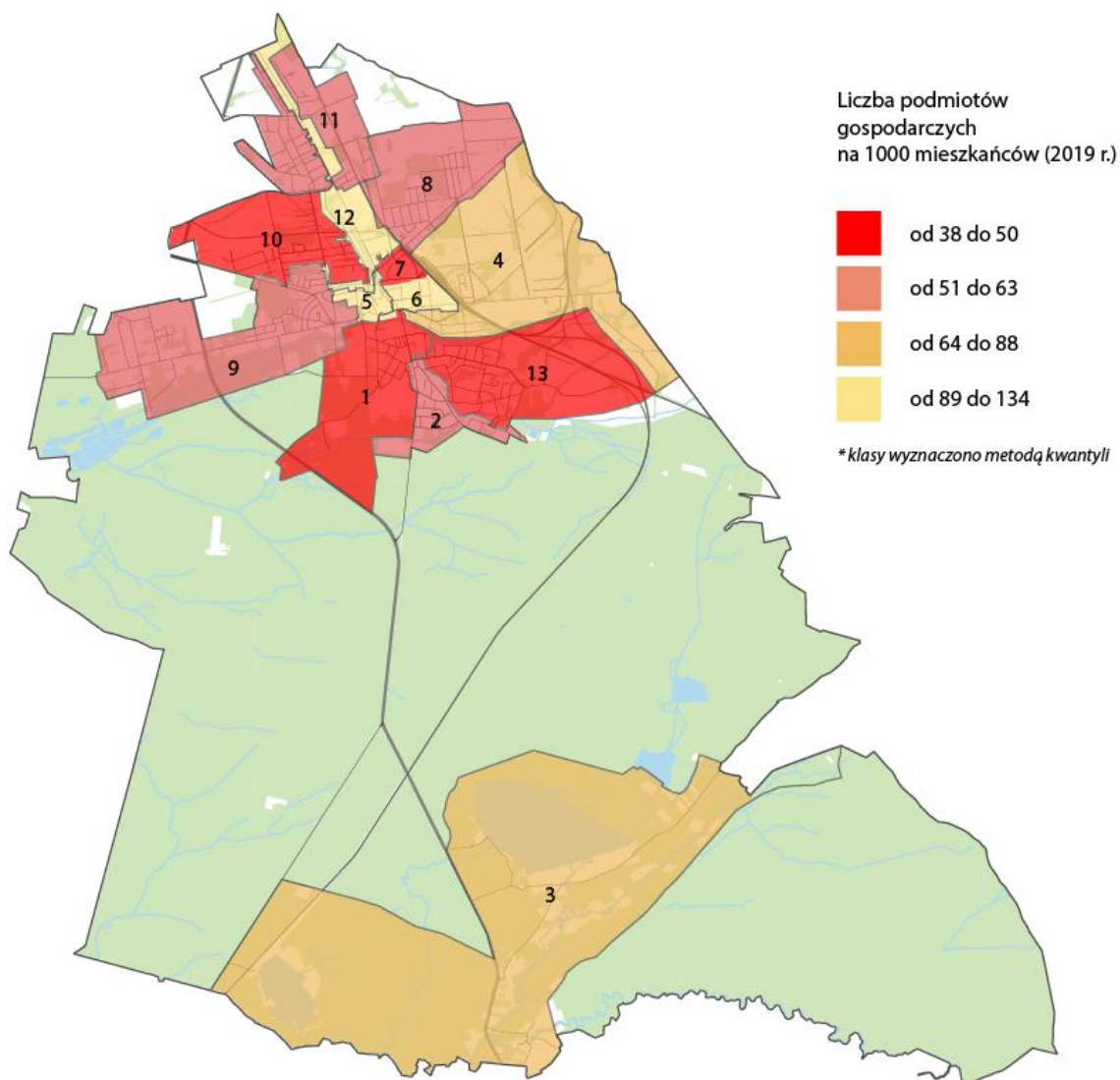
ID	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
1	14	6,00
2	1	0,68
3	1	2,98
4	2	0,93
5	9	7,69
6	4	3,82
7	1	0,46
8	2	0,97
9	3	0,99
10	-	0,00
11	-	0,00
12	2	1,73
13	1	0,43
LUBLINIEC	44	1,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Lubliniec, 2019 r.

3.3 Sfera gospodarcza

Lubliniec jest ośrodkiem przemysłu lekkiego, elektromaszynowego, drzewnego, materiałów budowlanych i spożywczego. Miasto leży w centrum regionu rolniczego, dla którego stanowi bazę zaopatrzeniową i usługową oraz ośrodek oświatowo-kulturalny. Aktualna liczba podmiotów gospodarczych na terenie miasta wynosi 1 517. Rozwój gospodarczy poszczególnych obwodów został zobrazowany poziomem rozwoju przedsiębiorczości prezentowanym w formie przeliczeniowej, wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców. Bazowano tu na danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Wartość wskaźnika dla Lublińca wyniosła 64,66. Rozkład zmiennej podlega dużemu wpływowi struktury demograficznej i przestrzennej miasta. Najkorzystniejsza sytuacja w tym względzie występuje w obwodach: 12 (133,33), 5 (130,77), 6 (106,02). Najniższe wartości wskaźnika osiągają obwody 7 (38,66), 1 (47,13). Poniżej wartości gminnej wypadają także obwody 10 (48,02), 13 (49,02), 11 (52,03), 2 (55,59), 9 (57,15), 8 (58,51). Na poniższej mapie przedstawiono aktywność gospodarczą w poszczególnych obwodach na terenie gminy.

Grafika 28 Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, 2019 r.

Z punktu widzenia analizowanych danych, należy zwrócić szczególną uwagę na wykorzystanie posiadanych potencjałów związanych z możliwością dywersyfikacji lokalnej gospodarki. Rozwój usług turystycznych i okołoturystycznych może stanowić znaczący czynnik przyczyniający się do poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy. Istotnym z tego punktu widzenia miejscem na terenie miasta są tereny przyległe do rzeki Lublinicy.

3.4 Sfera środowiskowa

Sferę środowiskową opisują dwa wskaźniki o jakościowym charakterze. Grono złożone z fachowców i urzędników Urzędu Miejskiego w Lublińcu podczas spotkań konsultacyjnych dokonało oceny jakościowej parametrów. 7 osób dokonało oceny w podanej skali, a poszczególnym ocenom przypisano wagi (1-5).

W kontekście jakości życia na określonym obszarze istotne znaczenie ma poziom hałasu, który zwykle generowany jest przez ruch drogowy i uciążliwą działalność przemysłową. Średni poziom hałasu w Lublińcu wyniósł 2,37. W poniższej tabeli przedstawiono średnią ważoną ocen, które przypisano poszczególnym obwodom.

Tabela 4 Ocena poziomu natężenia hałasu

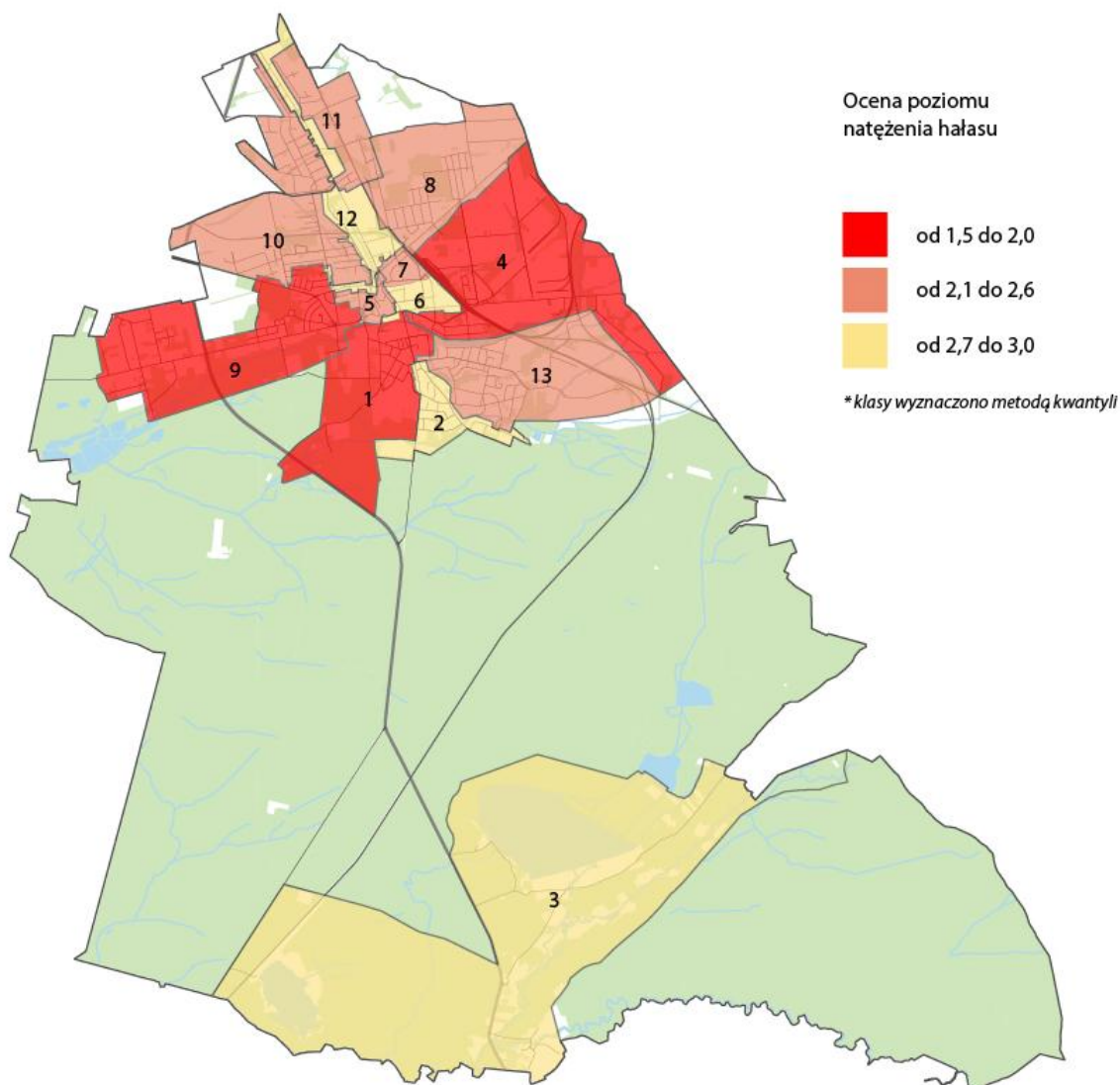
Obwód	bardzo wysoki poziom hałasu	wysoki poziom hałasu	przeciętny poziom hałasu	niski poziom hałasu	bardzo niski poziom hałasu	średnia ważona
1	3	3	1			1,71
2	1	1	3	2		2,86
3	1	2	2	2		2,71
4	2	3	2			2,00
5	2	3	1	1		2,14
6	1	1	4	1		2,71
7	1	2	3	1		2,57
8	1	2	3	1		2,57
9	4	2	1			1,57
10	1	2	3	1		2,57
11	2	2	2	1		2,29
12	1	1	2	3		3,00
13	2	3	1	1		2,14

Źródło: badania własne

Na poniższej grafice zilustrowano natężenie zjawiska dla poszczególnych obwodów. Kategoryzacja wartości została opracowana na podstawie przyjętych i przedstawionych przedziałów, które umożliwiają prezentację skali zmienności analizowanego wskaźnika. Najgorszą sytuację odnotowano na terenie obwodów 9 (1,57) i 1 (1,71), 4 (2,00), natomiast najkorzystniejszą w obwodzie 12 (3,00). Słabnięcie natężenia hałasu postępuje zgodnie z oddalaniem się od głównych szlaków komunikacyjnych i terenów o wysokim stopniu zurbanizowania.

Grafika 29 Ocena poziomu natężenia hałasu

Źródło: opracowanie własne

Jakość oraz kompozycja terenów zielonych to istotny komponent sfery środowiskowej, który wpływa m.in. na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców oraz atrakcyjność mieszkaniową miasta. Jakość środowiska naturalnego jest jednym z podstawowych czynników rozwoju gospodarczego oraz jego żywotności społecznej i kulturalnej. Co istotne, tworzenie harmonijnego i przyjaznego krajobrazu miejskiego zachęca do życia w mieście. Ponadto poczucie ładu i zachowanie walorów przyrodniczych kształtuje pozytywny wizerunek miejsca, który w rezultacie przekłada się na ożywienie społeczne, wzrost interakcji społecznych, budowę tożsamości lokalnej i większej więzi z miejscem. Jak wynika z przeprowadzonych wizji lokalnych, w Lublińcu jest wiele nieużytków i zaniedbanych przestrzeni o dużym potencjale atrakcyjności. Zieleń w gminie jest niezbędnym elementem dobrej jakości życia.

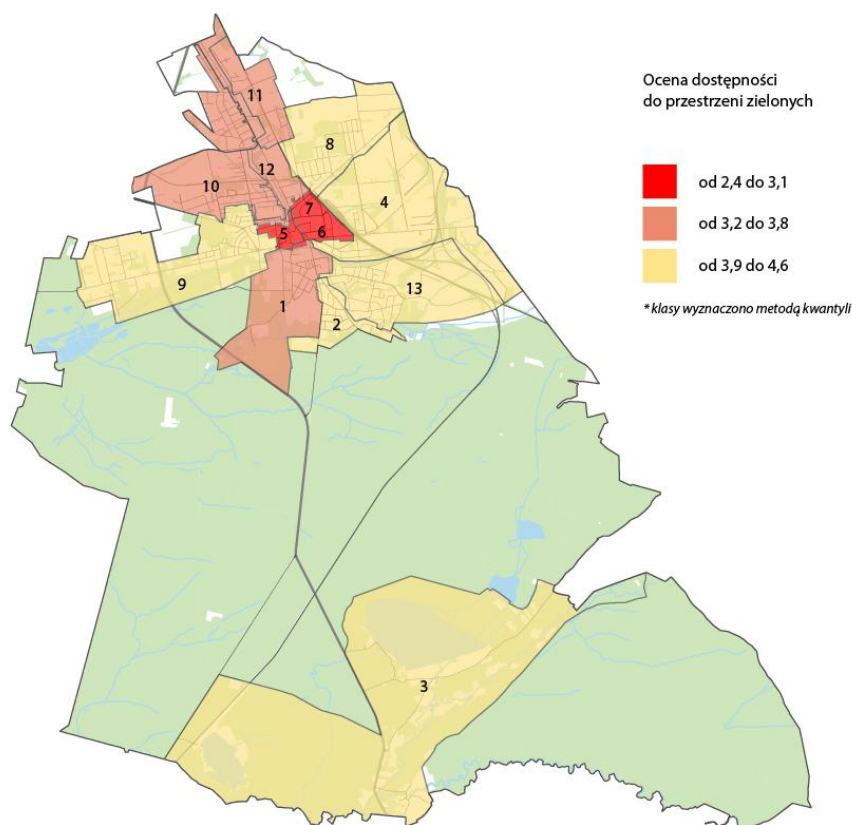
W ramach prowadzonej analizy, oceniono jakość terenów zielonych w poszczególnych obwodach gminy. Najmniej korzystana sytuacja w tym zakresie w skali całej gminy wystąpiła na terenie obwodów 5 (2,43), 7 (2,57) i 6 (2,86), gdzie ma miejsce duża degradacja tkanki miejskiej, a jakość terenów zielonych wymaga odnowy ze względu na fakt ich dewastacji. Średnia wartość wskaźnika dla gminy wyniosła 3,60.

Tabela 5 Ocena dostępności do terenów zielonych

Obwód	bardzo niski poziom	niski poziom	umiarkowany poziom	wysoki poziom	bardzo wysoki poziom	średnia ważona
1			3	3	1	3,71
2			1	4	2	4,14
3				3	4	4,57
4			2	2	3	4,14
5	1	2	4			2,43
6		2	4	1		2,86
7	1	1	5			2,57
8			3	2	2	3,86
9			2	3	2	4,00
10			4	3		3,43
11			4	2	1	3,57
12			4	3		3,43
13			1	4	2	4,14

Źródło: badania własne

Grafika 30 Ocena dostępności do przestrzeni zielonych

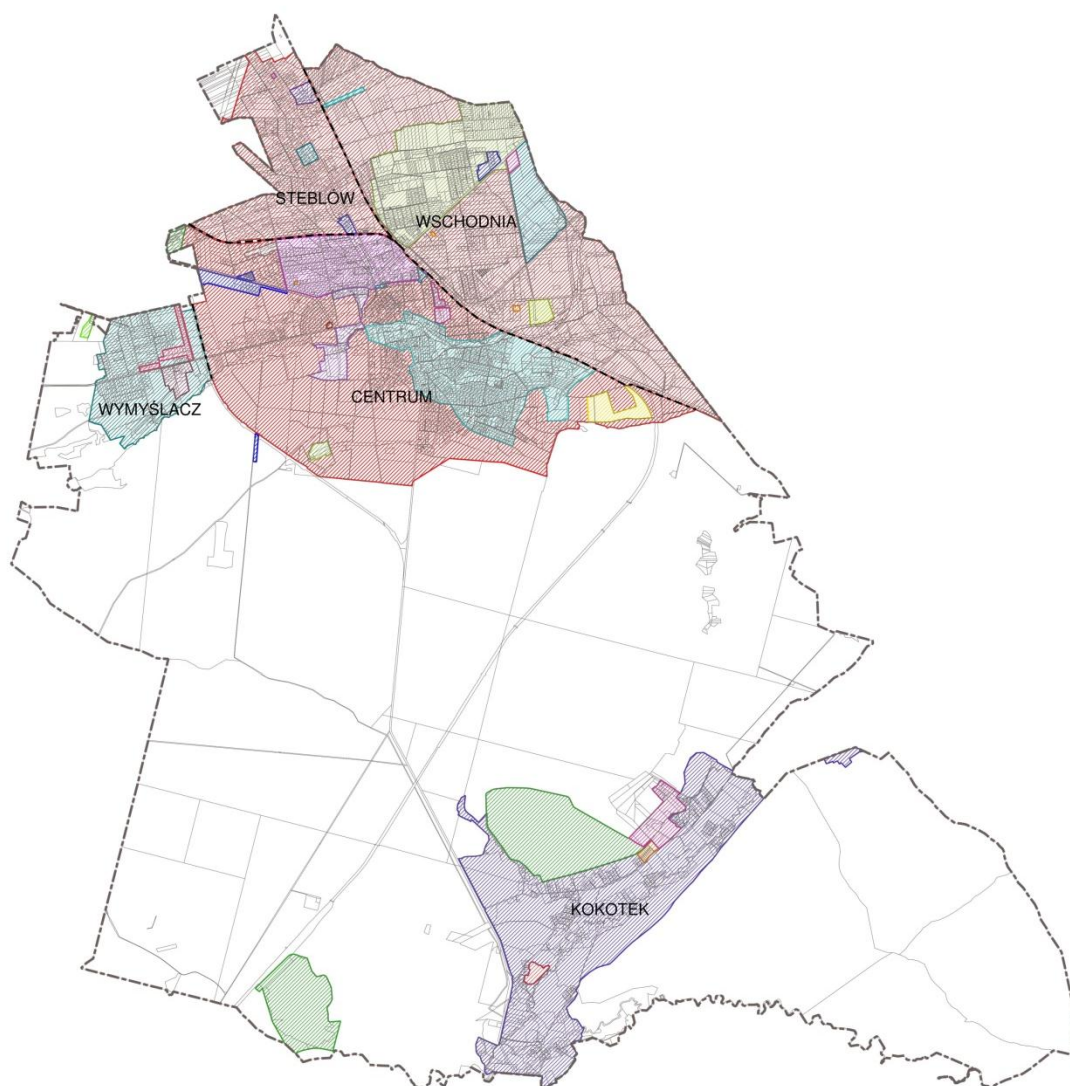
Źródło: opracowanie własne

3.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lublińca” stanowi podstawę prawną sporządzonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na poniżej grafice zaprezentowany przestrzenny rozkład pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Grafika 31 Obszar pokrycia gminy Lubliniec obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego

Źródło: opracowanie UM w Lublińcu

W kontekście jakości życia elementem istotnym z zakresu zagospodarowania przestrzennego terenu jest jakość przestrzeni publicznych. Zgodnie z obraną metodologią 7 osób oceniło jakość przestrzeni publicznych. W poniższej tabeli przedstawiono średnią ważoną ocen, które przypisano poszczególnym jednostkom.

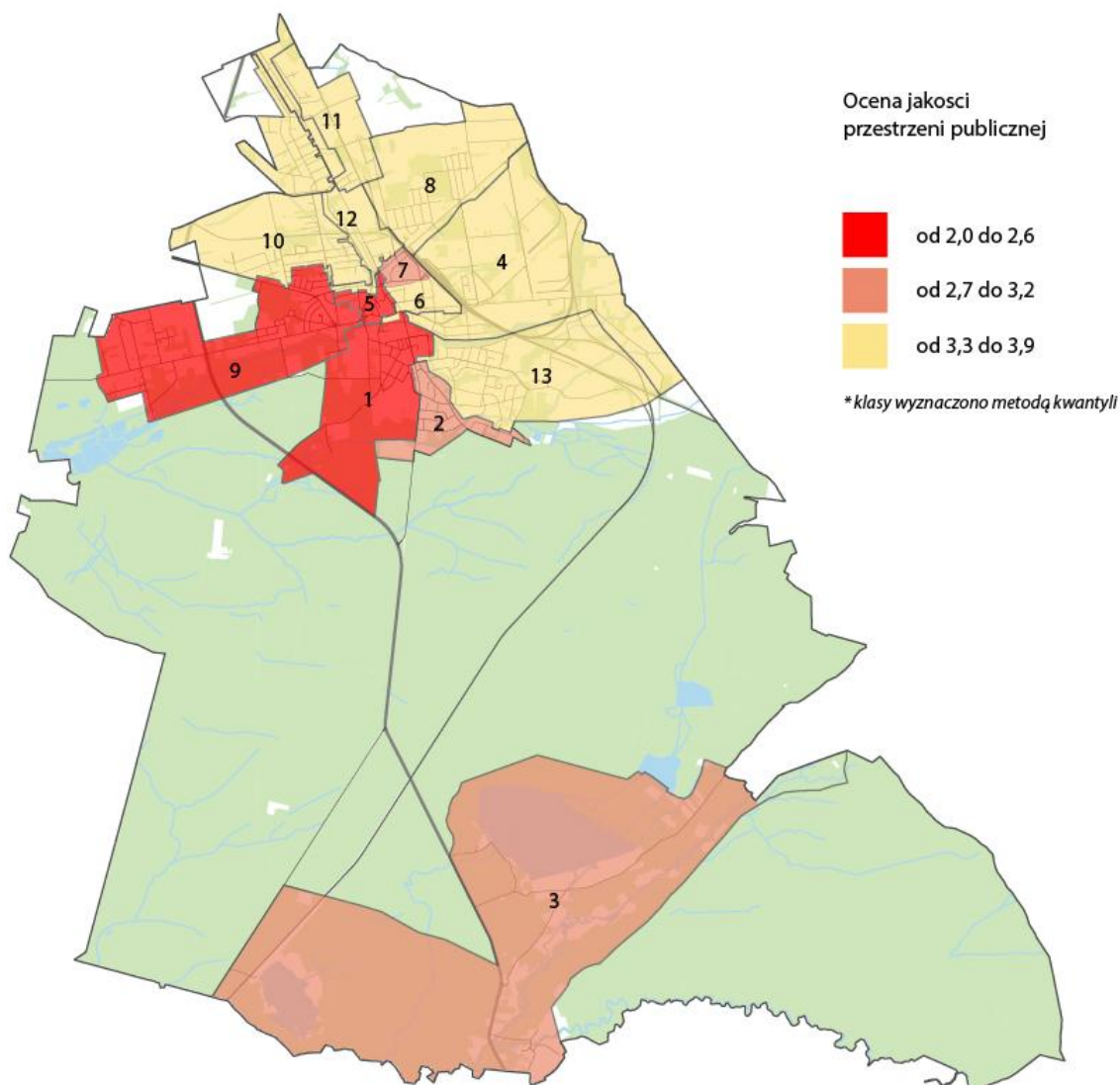
Tabela 6 Ocena jakości przestrzeni publicznej

Obwód	bardzo niski poziom	niski poziom	umiarkowany poziom	wysoki poziom	bardzo wysoki poziom	średnia ważona
1	2	3	1	1		2,14
2	2		3	2		2,71
3		2	2	3		3,14
4	1		3	2	1	3,29
5	2	3	2			2,00
6		2	3		2	3,29
7	1	1	4	1		2,71
8		1	3	1	2	3,57
9		5	1	1		2,43
10		1	2	2	2	3,71
11		1	3	1	2	3,57
12		2	1	2	2	3,57
13		1	1	3	2	3,86

Źródło: badania własne

Rozkład przestrzenny wskaźnika na zamieszczonej poniżej grafice pokazuje, że największe ograniczenia w tym zakresie mają mieszkańcy obwodów: 5 (2,00), 1 (2,14) i 9 (2,43). Natomiast najwyższe wartości wskaźnika lokują się w obwodach: 13 (3,86), 10 (3,71). Nieco niższa jakość przestrzeni publicznej występuje na terenie obwodów: 11, 12 i 8, wartość wskaźnika wyniosła w nich 3,57. Natomiast średnia wartość dla gminy wyniosła 3,08.

Grafika 32 Ocena jakości przestrzeni publicznej

Źródło: opracowanie własne

Kolejną zmienną jest poziom dostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Na obszarze gminy Lubliniec występuje znaczne zróżnicowanie pod względem zarówno funkcji terenu, jak i momentu powstawania zabudowy i nie zawsze te elementy pozostają ze sobą w harmonii. Problem stanowią także obiekty użyteczności publicznej, czy przestrzenie publiczne niedostosowane do potrzeb osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Zgodnie z obraną metodologią 7 ekspertów oceniło wartość parametru poziomu dostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. W poniższej tabeli przedstawiono średnią ważoną ocen, które przypisano poszczególnym obwodom.

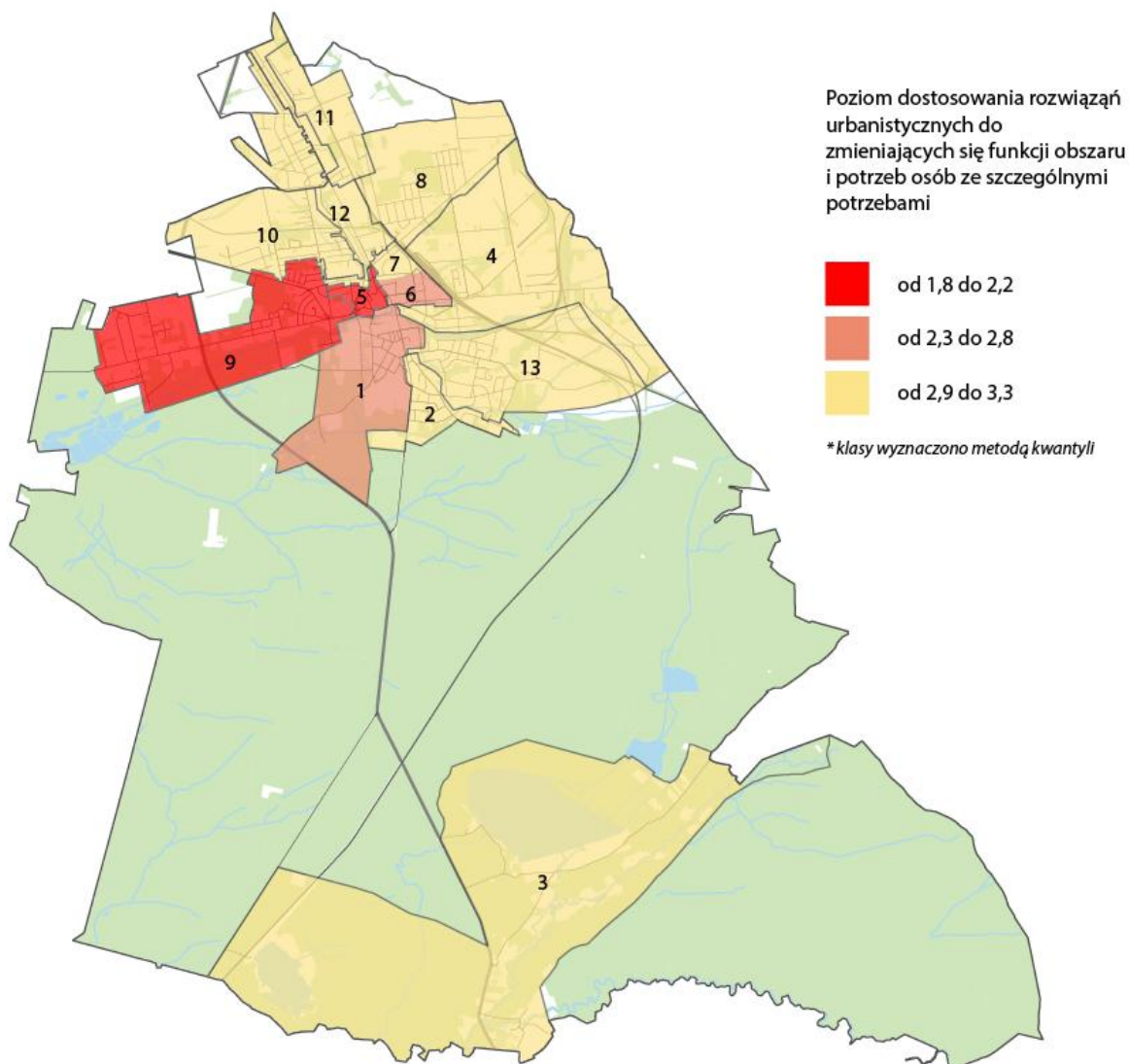
Tabela 7 Poziom dostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

Obwód	bardzo niski poziom	niski poziom	umiarkowany poziom	wysoki poziom	bardzo wysoki poziom	średnia ważona
1	2	2	2	1		2,29
2		2	3	2		3,00
3	1		3	3		3,14
4		2	3	2		3,00
5	2	4	1			1,86
6	1	2	3	1		2,57
7	1	1	2	3		3,00
8		1	3	3		3,29
9	2	3	2			2,00
10		1	3	3		3,29
11			5	2		3,29
12		1	3	3		3,29
13		1	4	2		3,14

Źródło: badania własne

Poniżej zaprezentowano natężenie problemu w zakresie poziomu dostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w poszczególnych obwodach Lublińca. Kategoryzacja wartości została opracowana na podstawie przyjętych i przedstawionych przedziałów, które umożliwiają prezentację skali zmienności analizowanego wskaźnika. Najgorsza sytuacja w objawianym zakresie wystąpiła w przypadku obwodów 5 (1,86), 9 (2,00), 1 (2,29). Średnia wartość wskaźnika dla gminy wyniosła 2,86.

Grafika 33 Poziom dostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

Źródło: opracowanie własne

3.6 Sfera techniczna

Sfera techniczna została poddana analizie przy pomocy dwóch wskaźników o jakościowym charakterze. Zgodnie z obraną metodologią 7 osób (ekspertów posiadających wiedzę na temat stanu infrastruktury technicznej w mieście) oceniło wartość parametrów poziomu degradacji technicznej oraz identyfikowanych potrzeb w zakresie termomodernizacji.

W poniższej tabeli przedstawiono średnią ważoną ocen, które przypisano poszczególnym jednostkom w ramach oceny stopnia degradacji obiektów budowlanych. Średni poziom degradacji technicznej obwodów w Lublińcu wyniósł 3,03.

Tabela 8 Ocena stopnia degradacji obiektów budowlanych

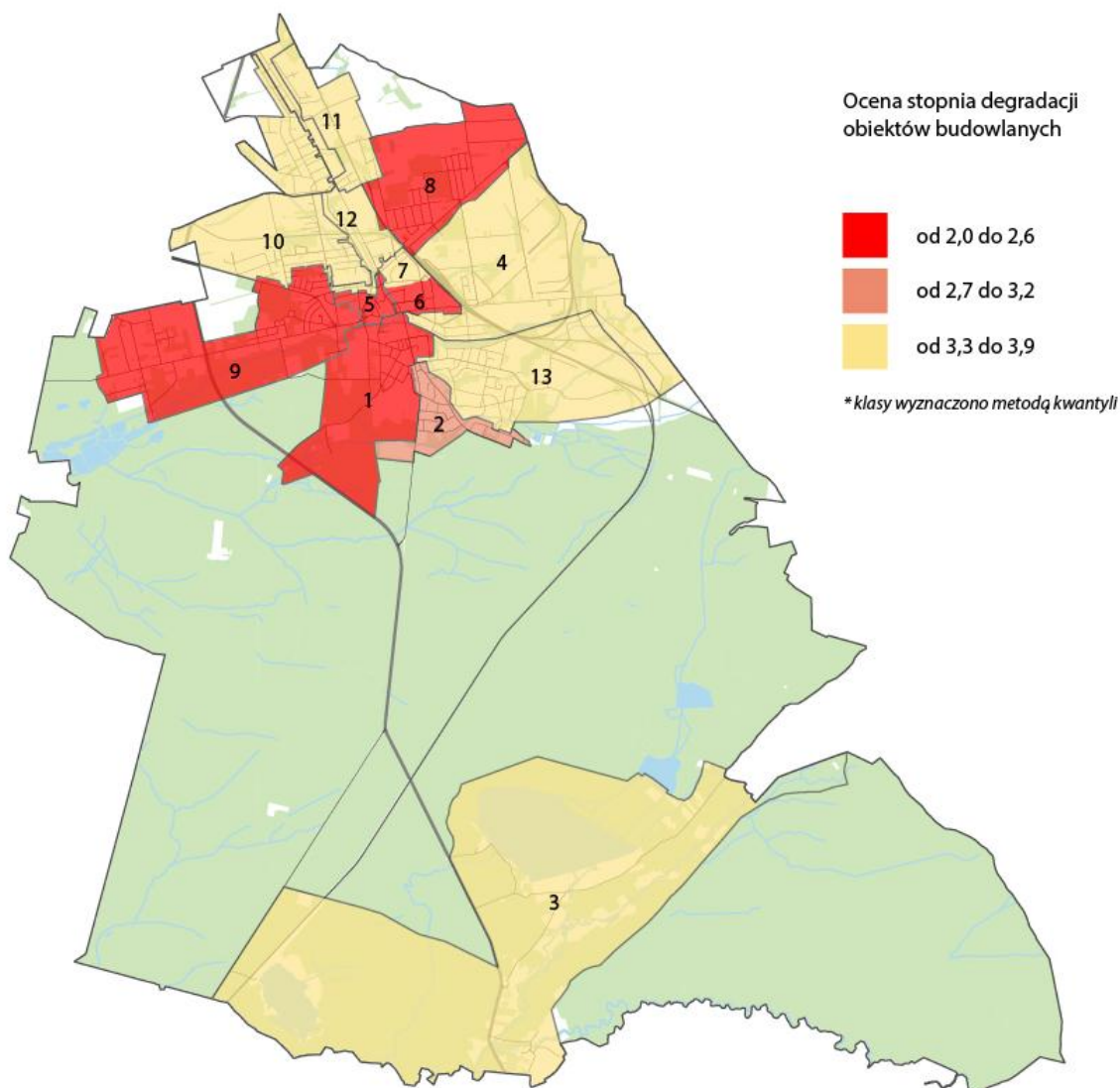
Obwód	bardzo wysoki poziom	wysoki poziom	umiarkowany poziom	niski poziom	bardzo niski poziom	średnia ważona
1	1	4	2			2,14
2		2	2	3		3,14
3		1	3	1	2	3,57
4		1	2	3	1	3,57
5	2	3	2			2,00
6	1	3	1	2		2,57
7		2	2	2	1	3,29
8	1	2	3	1		2,57
9	1	4	1		1	2,43
10		1	3	2	1	3,43
11		1	3	1	2	3,57
12			3	2	2	3,86
13		1	4	1	1	3,29

Źródło: badania własne

Na poniższej grafice zilustrowano natężenie poziomu degradacji technicznej dla poszczególnych obwodów w gminie Lubliniec. Kategoryzacja wartości została opracowana na podstawie przyjętych i przedstawionych na poniższej grafice przedziałów, które umożliwiają prezentację skali zmienności analizowanego wskaźnika. Najwyższy poziom kryzysu związanego z degradacją techniczną odnotowano na terenie obwodu 5 (2,00). W dalszej kolejności negatywnie oceniono obwód 1 (2,14) oraz 9 (2,43). Wartość powyżej średniej gminnej osiągnęły obwody 2, 3, 4, 7, 10, 11, 12, 13.

Grafika 34 Ocena stopnia degradacji obiektów budowlanych

Źródło: opracowanie własne

Drugi wskaźnik w sferze technicznej wskazuje na potrzeby w zakresie termomodernizacji. Największe potrzeby dostrzega się w centrum miasta, w obwodach 5 (2,00), 1 (2,43), 13 (2,43). Taki stan rzeczy wynika z nagromadzenia wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Z kolei relatywnie korzystne wskaźniki są domeną obwodów 12 (4,43), 8 (3,71) z dominującą zabudową jednorodzinną o peryferyjnym w stosunku do centrum charakterze. Wartość wskaźnika dla gminy wyniosła 3,20.

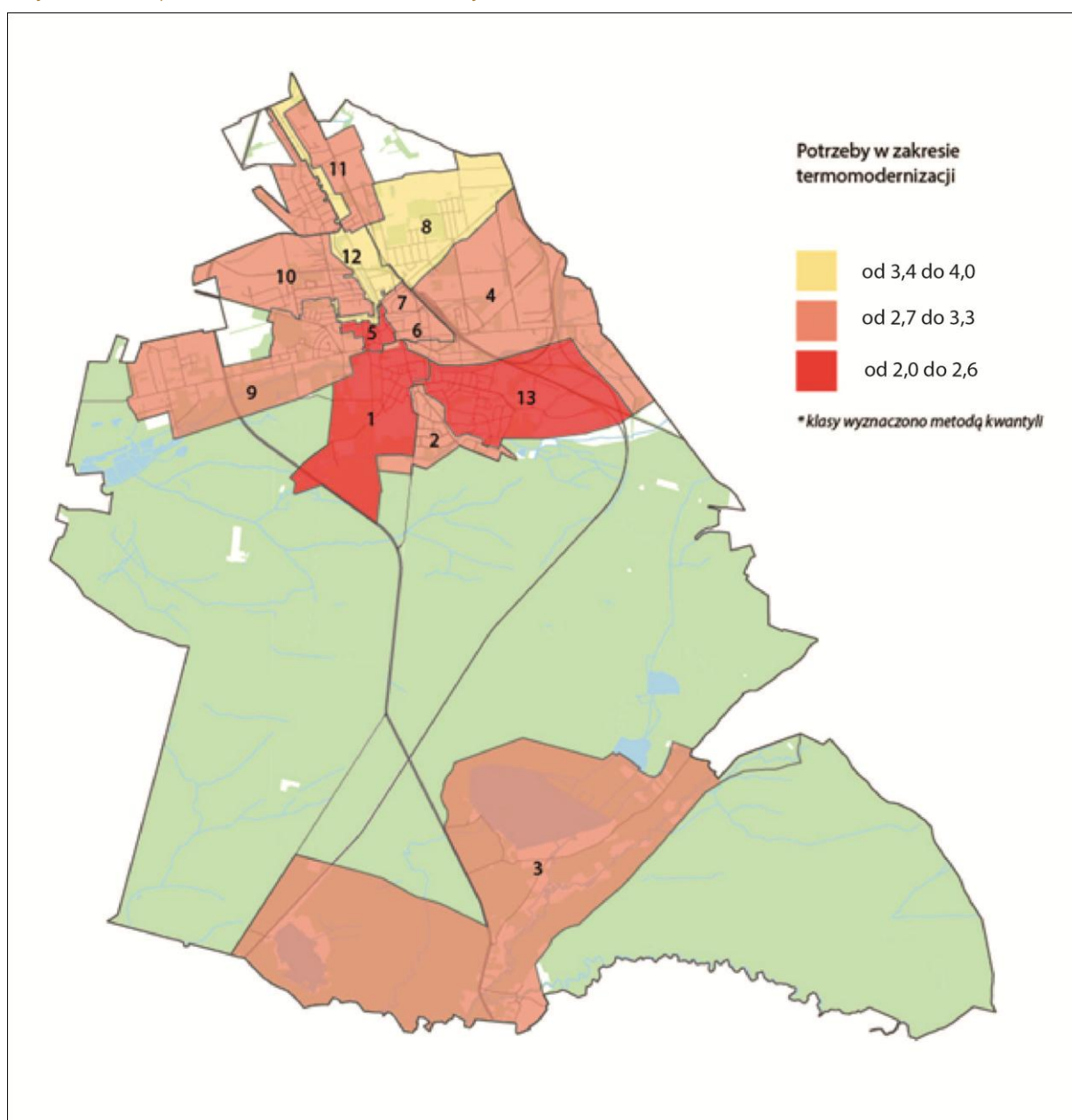
Tabela 9 Ocena potrzeb w zakresie termomodernizacji

Obwód	bardzo wysoki poziom	wysoki poziom	umiarkowany poziom	niski poziom	bardzo niski poziom	średnia ważona
1	1	2	4			2,43
2		2	3	1	1	3,14
3	1		4		2	3,29

Obwód	bardzo wysoki poziom	wysoki poziom	umiarkowany poziom	niski poziom	bardzo niski poziom	średnia ważona
4		2	3	1	1	3,14
5	2	3	2			2,00
6		3	2	2		2,86
7		2	4	1		2,86
8			4	1	2	3,71
9		2	3	2		3,00
10	1		3	2	1	3,29
11		1	4	2		3,14
12			1	2	4	4,43
13			1	3	3	2,43

Źródło: badania własne

Grafika 35 Ocena potrzeb w zakresie termomodernizacji

Źródło: opracowanie własne

3.7 Podsumowanie analizy porównawczej jednostek statystycznych

3.7.1 Metodologia identyfikacji stanu kryzysowego

Powyżej poddane analizie jednostki statystyczne (obwody głosowania) zostały podsumowane w formie zbiorczych tabel obrazujących poziom natężenia negatywnych zjawisk na terenie gminy, celem usystematyzowania analizy i zilustrowania zróżnicowania przestrzennego zjawisk. W związku z powyższym, za obwody o największej degradacji uznano te, z największą liczbą czynników o wartości gorszej niż wartość gminna. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę do wyłonienia obszaru zdegradowanego, który jest przesłanką do uznania danego terenu za obszar rewitalizacji.

3.7.2 Podsumowanie poziomu degradacji w sferze społecznej

Pierwsza z tabel ilustruje natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej. W związku z obowiązującą definicją i rozumieniem rewitalizacji wskazaną w wytycznych regionalnych i krajowych, kryteria te traktuje się jako kluczowe z punktu widzenia delimitacji obszaru zdegradowanego (degradacja odnotowana na poziomie wskaźników społecznych w istocie stanowi element kwalifikujący daną część gminy do objęcia programem rewitalizacji). W ramach analizy skupiono się łącznie na 24 kryteriach obrazujących czynniki związane z pomocą społeczną, sytuacją na rynku pracy, aktywnością obywatelską – czyli czynnikami w obiektywny sposób wskazującymi na deficyty i zjawiska problemowe. Analiza czynników społecznych determinujących konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych pokazuje, że terenami szczególnie problemowymi są obwody: 1, 5, 6, 7, 9. Odnotowano w nich największą liczbę czynników z sytuacją gorszą niż w gminie. Największa koncentracja problemów społecznych wystąpiła w obwodzie 5 – we wszystkich z 24 czynników odnotowano wykroczenia.

Tabela 10 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna

Obwód	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Kwota udzielonych świadczeń na 1 mieszkańca (2018 r.)	Liczba osób korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba osób korzystających z zasiłków celowych na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba udzielonych zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba udzielonych zasiłków celowych na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Kwota udzielonych świadczeń przeznaczona na zasiłki stałe na 1 mieszkańca (2018 r.)	Kwota udzielonych świadczeń przeznaczona na zasiłki okresowe na 1 mieszkańca (2018 r.)	Kwota udzielonych świadczeń przeznaczona na zasiłki celowe na 1 mieszkańca (2018 r.)
1	55,27	52,70	3214,22	119,51	9,43	19,28	30,42	106,26	131,53	115,68	54,73	46,21	18,56
2	13,56	10,17	1332,88	43,33	3,39	4,07	8,81	40,00	14,24	42,03	24,55	6,24	12,54
3	14,21	12,55	990,42	31,46	2,64	8,74	11,56	25,77	27,42	48,89	12,54	8,73	10,19
4	25,57	22,32	1165,50	62,06	5,58	9,30	17,67	65,09	63,23	52,07	32,28	20,51	9,27
5	47,01	41,03	1702,56	111,00	10,26	15,38	36,75	98,29	105,13	135,04	51,21	36,18	23,61
6	45,85	42,98	3154,73	107,17	5,73	16,24	40,11	58,26	125,12	119,39	34,68	50,94	21,55
7	40,04	38,20	2508,97	75,47	7,36	5,29	23,93	72,71	55,68	85,14	39,81	19,51	16,14
8	24,18	21,28	984,53	53,68	5,80	4,84	13,54	59,96	32,88	50,77	32,16	12,33	9,19
9	65,48	59,52	616,07	181,38	17,86	23,81	44,64	133,93	172,62	110,12	76,28	76,98	28,13
10	16,64	14,74	1875,24	28,93	2,65	1,51	11,34	24,20	9,83	59,74	13,05	3,65	12,23
11	19,67	15,23	649,11	47,76	3,17	8,25	10,79	38,07	62,82	30,46	22,50	20,35	4,91
12	16,45	12,99	762,77	31,04	4,33	0,87	8,66	40,69	4,33	35,50	23,33	0,61	7,10
13	10,41	7,81	374,84	16,42	0,87	1,74	5,64	6,94	13,02	11,28	3,86	10,16	2,41
LUBLINIEC	26,72	23,87	1521,23	58,61	5,03	7,71	17,35	51,79	51,49	62,87	27,79	18,88	11,94

Obwód	Liczba osób korzystających z posiłków na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba osób uzależnionych od alkoholu na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba osób bezrobotnych pozostająca bez pracy do 12 miesięcy na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba osób bezrobotnych pozostająca bez pracy od 12 do 24 miesięcy na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba osób bezrobotnych pozostająca bez pracy powyżej 24 miesięcy na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba osób bezrobotnych w wieku do 24 lat na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba osób bezrobotnych w wieku od 25 do 44 lat na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba osób bezrobotnych w wieku od 45 do 59 lat na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Frekwencja w wyborach do Sejmu w 2019 r.	Liczba czynników z sytuacją gorszą niż w gminie
1	8,57	4,28	29,13	13,28	15,85	4,71	8,57	3,86	13,28	10,28	62,97	23
2	2,71	0,00	20,34	8,81	14,92	2,03	3,39	4,07	8,14	6,78	60,39	5
3	8,60	0,33	27,75	17,51	19,49	4,29	3,96	3,63	15,20	5,95	62,70	8
4	2,98	4,18	15,34	10,23	8,83	2,32	4,18	1,86	8,83	3,72	58,84	10
5	6,84	2,56	29,06	13,68	17,95	4,27	6,84	3,42	13,68	10,26	59,02	24
6	2,97	5,73	20,94	16,24	14,33	1,91	9,55	1,91	13,37	9,55	52,56	20
7	3,25	1,84	30,37	15,65	17,95	5,52	4,91	3,22	18,41	7,36	51,29	21
8	4,35	0,48	11,61	6,77	8,22	0,00	3,38	3,38	6,77	1,45	63,86	5
9	5,06	2,98	47,62	20,83	20,83	14,88	11,90	2,98	20,83	23,81	63,71	22
10	2,27	0,38	16,26	10,21	9,45	1,89	6,90	0,76	8,32	6,05	62,11	4
11	1,90	1,90	25,79	11,42	15,23	0,63	5,08	1,90	12,69	4,44	62,47	8
12	0,87	0,00	12,12	7,79	7,79	3,46	0,87	2,60	6,93	2,60	61,42	1
13	1,30	0,43	11,71	9,11	8,24	1,30	2,17	2,17	6,94	2,60	66,78	0
LUBLINIEC	3,88	1,70	21,27	12,02	13,34	2,94	4,99	2,73	11,29	6,01	60,50	

Źródło: opracowanie własne

3.7.3 Podsumowanie poziomu degradacji pozaspołecznych czynników rozwojowych

Dodatkową przesłanką, która została wzięta pod uwagę w wytypowaniu obszaru zdegradowanego i wskazania go jako proponowanego obszaru do rewitalizacji były wyniki w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Poniżej zestawiono zmienne z zakresu sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Analiza czynników potwierdziła, że wysokim poziomem zdegradowania charakteryzują się te obszary, które dotknięte są najbardziej problemami społecznymi, co oznacza konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych na każdej płaszczyźnie, aby proces rewitalizacji mógł okazać się skuteczny. W ramach pozaspołecznych czynników znamiona degradacji są najsilniej odnotowane w odniesieniu do obwodów: 1, 5, 9. W związku z powyższym wspomniane obwody cechują się największym kryzysem w sferze społecznej oraz w ramach czynników pozaspołecznych. Tym samym spełniają kryteria umożliwiające zdefiniowanie ich jako obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji.

Tabela 11 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery

Obwód	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców (2019 r.)	Ocena poziomu natężenia hałasu	Ocena dostępności do terenów zielonych	Ocena jakości przestrzeni publicznej	Poziom dostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru i osób ze szczególnymi potrzebami	Ocena stopnia degradacji obiektów budowlanych	Potrzeby w zakresie termomodernizacji	Liczba czynników z sytuacją gorszą niż w gminie
1	47,13	1,71	3,71	2,14	2,29	2,14	2,43	6
2	55,59	2,86	4,14	2,71	3,00	3,14	3,14	3
3	80,36	2,71	4,57	3,14	3,14	3,57	3,29	0
4	83,68	2,00	4,14	3,29	3,00	3,57	3,14	2
5	130,77	2,14	2,43	2,00	1,86	2,00	2,00	6
6	106,02	2,71	2,86	3,29	2,57	2,57	2,86	4
7	38,66	2,57	2,57	2,71	3,00	3,29	2,86	4
8	58,51	2,57	3,86	3,57	3,29	2,57	3,71	2
9	57,15	1,57	4,00	2,43	2,00	2,43	3,00	6
10	48,02	2,57	3,43	3,71	3,29	3,43	3,29	2
11	52,03	2,29	3,57	3,57	3,29	3,57	3,14	4
12	133,33	3,00	3,43	3,57	3,29	3,86	4,43	1
13	49,02	2,14	4,14	3,86	3,14	3,29	4,29	2
LUBLINIEC	64,66	2,37	3,60	3,08	2,86	3,03	3,20	

Źródło: opracowanie własne

3.8 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Na podstawie danych przedstawionych w tabelach należy przyjąć, że obszarami, w których koncentruje się najwięcej negatywnych zjawisk są następujące obwody:

- obwód 1
- obwód 5
- obwód 6
- obwód 7
- obwód 9.

Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego w gminie Lubliniec wyznaczony został w oparciu o wnioski wynikające z:

- diagnozy zjawisk kryzysowych w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej,
- wizji lokalnych, w trakcie których zidentyfikowano miejsca i obiekty, które ze względu na swój potencjał rozwojowy zasługują na objęcie działaniami rewitalizacyjnymi,
- analizy aktualnych gminnych dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych, w zakresie komplementarności rozstrzygnięć w nich zawartych z możliwymi do podjęcia działaniami rewitalizacyjnymi.

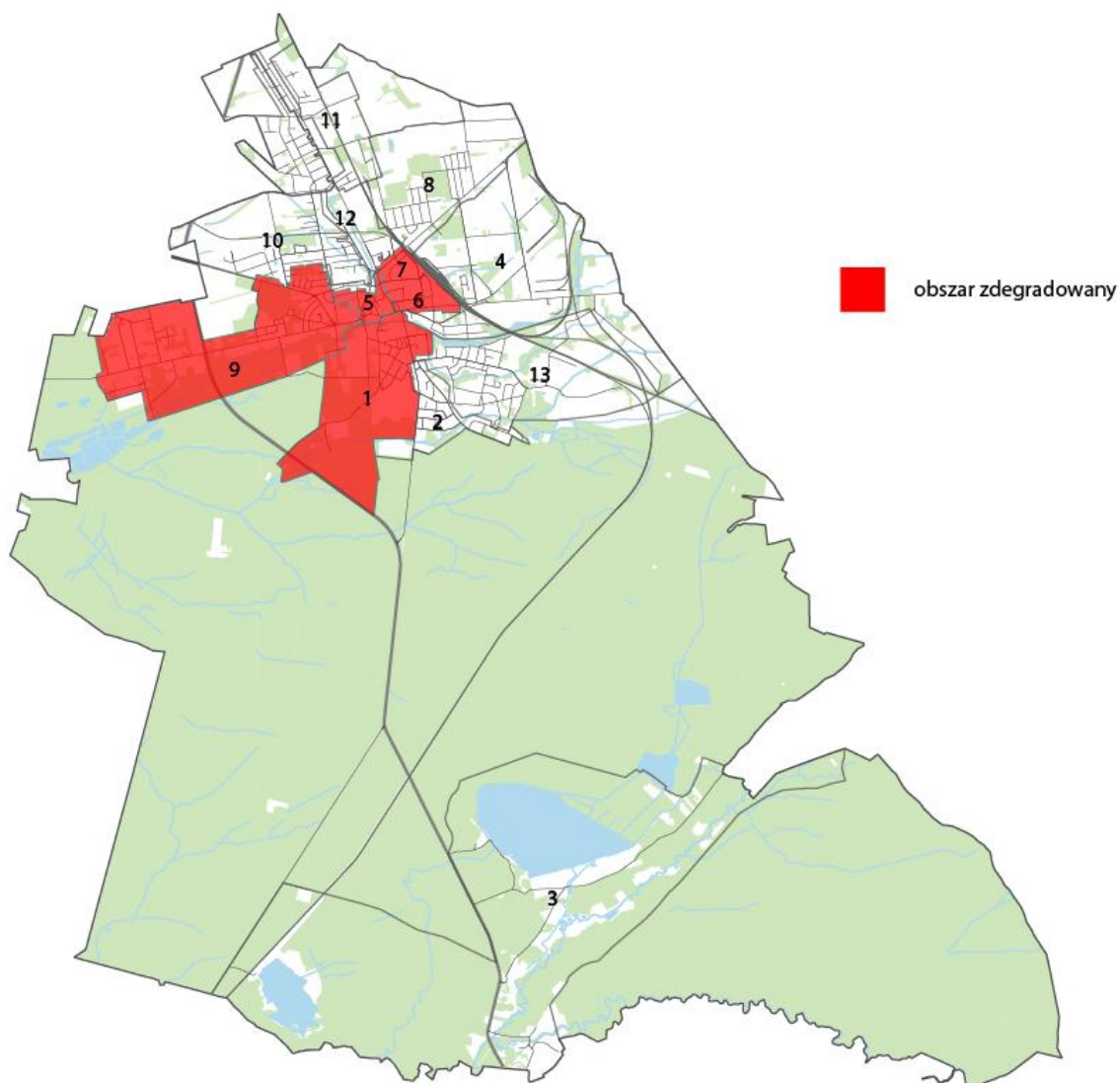
Ogólna powierzchnia obszaru zdegradowanego wynosi 5,84 km², co stanowi aż 6,54% całej powierzchni gminy. Natomiast ogólna liczba ludności zamieszkującej go to 9 751 osób, co stanowi 41,56% liczby ludności gminy Lubliniec.

Tabela 12 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych dla obszaru zdegradowanego

Obwód	Liczba mieszkańców [os.]	Udział w liczbie ludności ogółem [%]	Powierzchnia jednostki [km ²]	Udział powierzchni jednostki [%]
1	2 334	9,95%	2,14	2,39%
5	1 170	4,99%	0,21	0,24%
6	1 047	4,46%	0,27	0,30%
7	2 173	9,26%	0,18	0,20%
9	3 027	12,90%	3,04	3,40%
RAZEM	9 751	41,56%	5,84	6,54%
LUBLINIEC	23 462	100%	89,36	100%

Źródło: opracowanie własne

Grafika 36 Granice obszaru zdegradowanego w gminie Lubliniec

Źródło: opracowanie własne

3.9 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja jest kompleksowym procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego poprzez działania, które przede wszystkim obejmują kwestie społeczne, a także gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Rewitalizacja jako proces integrujący interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów i jest procesem wieloletnim.

Z tego względu istotne jest właściwe wytypowanie obszaru zdegradowanego, a później obszaru rewitalizacji, aby można było konsekwentnie przeprowadzić planowane działania. Pełna diagnoza, jaka została przeprowadzona w niniejszym dokumencie, służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji oraz analiza dotyczących go problemów, obejmuje kwestie społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne.

Obszar może zostać wskazany jako obszar zdegradowany, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, niskiego kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowych (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnych (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- technicznych (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционирование rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Obszar cechujący się szczególną koncentracją wyżej wymienionych zjawisk, na którym gmina zamierza prowadzić rewitalizację z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Wybrane do analizy społecznej wskaźniki, omówione i zaprezentowane w układzie przestrzennym jednoznacznie wskazują na obszary obejmujące swoim zasięgiem obwody nr: 1, 5, 6, 7, 9. Na etapie analizy pozaspołecznej największą koncentrację zjawisk negatywnych zdiagnozowano w obwodach 1,5,9. Zdiagnozowano w nich 6 czynników spośród 7, z sytuacją gorszą niż w gminie.

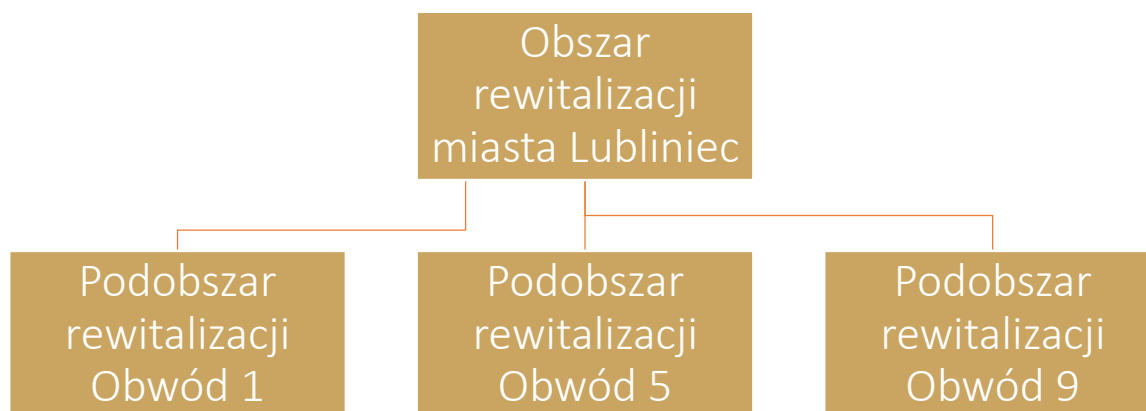
Zgodnie z Wytycznymi obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców. Wytyczony obszar zdegradowany przekraczał te wskaźniki, w związku z powyższym zdecydowano o zawężeniu zasięgu terytorialnego obszaru rewitalizacji mając na celu spełnienie wymogów formalnych.

W rezultacie powyższych działań wyznaczono trzy podobszary rewitalizacji:

- Obwód 1

- Obwód 5
- Obwód 9.

Grafika 37 Podział struktury obszaru rewitalizacji miasta Lubliniec na podobszary

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczony obszar rewitalizacji to konsekwencja limitów wskaźników związanych z powierzchnią oraz ludnością, jak również stanowi wypadkową analizy struktury obszaru zdegradowanego pod kątem wpisywania się w wymogi rewitalizacji z punktu widzenia występowania relewantnego kryzysu w sferze społecznej oraz w pozaspółecznej. W związku z powyższym zdefiniowany obszar rewitalizacji (składający się z trzech integralnych części) jest zamieszkiwany przez 6 531 osób (27,8% mieszkańców gminy), a jego powierzchnia wynosi 5,39 km² (6,03% powierzchni gminy).

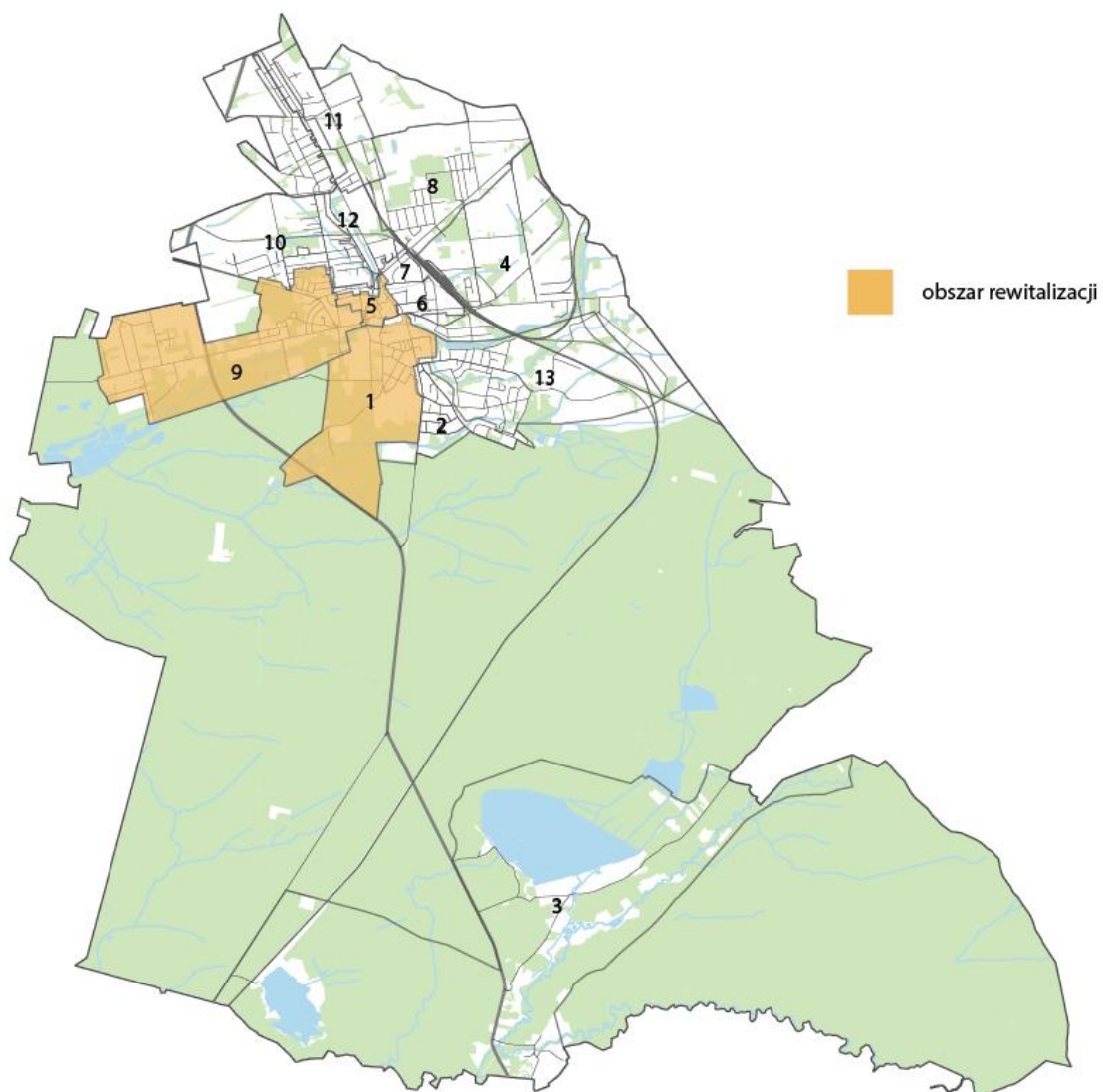
Tabela 13 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych dla obszaru rewitalizacji

Obwód	Liczba mieszkańców [os.]	Udział w liczbie ludności ogółem [%]	Powierzchnia jednostki [km ²]	Udział powierzchni jednostki [%]
1	2 334	9,95%	2,14	2,39%
5	1 170	4,99%	0,21	0,24%
9	3 027	12,90%	3,04	3,40%
RAZEM	6 531	27,8%	5,39	6,03%
LUBLINIEC	23 462	100%	89,36	100%

Źródło: opracowanie własne

Na poniższych grafikach zilustrowano zasięgi terytorialne obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Granice obszaru rewitalizacji przewidzianego do objęcia niniejszym Lokalnym Programem Rewitalizacji koncentrują możliwie duży odsetek mieszkańców oraz przestrzeni, na których zidentyfikowano wysoki stopień degradacji.

Rysunek 1 Granice obszaru rewitalizacji w gminie Lubliniec

Źródło: opracowanie własne

4. Analiza pogłębiona obszaru rewitalizacji

Analiza pogłębiona obszaru rewitalizacji dotyczy Śródmieścia Lublińca, na które składają się trzy okręgi wyborcze (tzw. stałe obwody głosowania): 1, 5, 9, stanowiące obszar rewitalizacji zgodnie z wynikami analizy porównawczej przeprowadzonej w rozdziale 3. Ze względu na jego charakter i pełnione funkcje w ramach analizy pogłębionej będzie on definiowany jako Śródmieście. Tym samym w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Aktualizacja przedmiotem interwencji jest obszar rewitalizacji - Śródmieście Lublińca.

Obszar rewitalizacji Śródmieście Lublińca obejmuje centralną część miasta i jest zamieszkiwany przez 6 531 mieszkańców (co stanowi 27,84% populacji całej gminy). Powierzchnia podobszaru wynosi 5,39 km² (6,03% powierzchni gminy).

W ramach analizy pogłębionej dokonano przeglądu wszystkich sfer podlegających delimitacji: sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

4.1 Sfera społeczna

Na tle całego miasta, obszar rewitalizacji w relatywnie niskim stopniu przyciąga nowych mieszkańców. Dostrzegalny jest spadek ludności osób w wieku przedprodukcyjnym, zwłaszcza w obszarze Śródmieścia. Bezpośrednio ma to wpływ na starzenie się społeczności lokalnej. Brak działań zaradczych, przyciągających młodych ludzi na ten obszar oraz nastawionych na zaspokojenie potrzeb ludzi starszych w dłuższej perspektywie będzie pogłębiać te tendencje. Obecnie, poza działalnością Uniwersytetu Trzeciego Wieku, w wymiarze aktywności obywatelskiej i społecznej – pomimo stosunkowo dużej liczby organizacji pozarządowych, osoby w wieku poprodukcyjnym nie są adresatem kompleksowej oferty m.in. w zakresie spędzania czasu wolnego, zinstytucjonalizowania działań samopomocowych (np. inicjatywa Banku Czasu Seniora) czy też wolontariatu. Jednym z priorytetów gminnej polityki senioralnej powinna być aktywizacja osób starszych. Im dłużej podtrzymana będzie ich aktywność, tym mniejsza liczba osób w przyszłości będzie wymagała pomocy. Jednym z głównych problemów w przypadku osób starszych jest wzrost zachorowań na choroby cywilizacyjne. Generuje to skutki ekonomiczne, ale również społeczne. Ponadto w coraz większym stopniu wymaga zaspokojenia potrzeb wyższego rzędu dla tej powiększającej się grupy społecznej (w tym możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego i rozwijania się osób w wieku emerytalnym). Istnieje więc potrzeba skoncentrowania się na pięciu obszarach dotyczących wzrastającego odsetka seniorów – ich zdrowie i samodzielność, aktywność zawodowa, aktywność edukacyjna, społeczna i kulturalna, tzw. srebrna gospodarka (ukierunkowana na wykorzystanie potencjału osób starszych) i dbałość o relacje międzypokoleniowe.

Śródmieście jest tym obszarem, w którym zdiagnozowano zjawisko ubóstwa i wykluczenia, dane dotyczące rewitalizowanych obszarów znacznie przewyższają średnią dla gminy Lubliniec. Wydatki na pokrycie kosztów świadczeń pomocy społecznej cechują się tendencją wzrostową. Niemniej analiza przeznaczanych na zasiłki i inne usługi kwot, skonfrontowana z rzeczywistą jakością życia na obszarze rewitalizacji wskazuje na występowanie znacznie wyższych potrzeb wykraczających poza standardowy zestaw czynności (poziom życia i występujące w związku z nim problemy społeczne na obszarze rewitalizacji są tak dalece posunięte, że niemożliwe jest zmniejszenie ich w ramach tradycyjnych form pomocy i rutynowych działań prowadzonych przez miasto). Analiza kwestii społecznych wskazuje na występowanie potrzeb zmuszających do podjęcia działań wyprzedzających (pobudzających aktywność lokalną) i naprawczych (dotyczących rozwiązywania problemów społecznych) o charakterze społecznym, co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu. Takie działania mają na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz gotowości i świadomości mieszkańców co do możliwości partycypacyjnego współdecydowania o obszarze objętym programem rewitalizacji.

Bezrobocie na obszarze Śródmieścia stanowi kolejny problem społeczny, gdyż dla osób nim dotkniętych stanowi sytuację powodującą nie tylko obniżony standard życia, ale także negatywne emocje, zły kontakt z władzami, poczucie zaszufładowania i bycia niepotrzebnym. Analiza tych danych wskazuje, że niezbędne jest prowadzenie efektywnych działań szkoleniowych i aktywizacyjnych przeznaczonych do bezrobotnych mieszkańców, zwłaszcza tych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Mowa tu m.in. o zapewnieniu różnych form opieki nad dziećmi dla bezrobotnych kobiet, promowaniu elastycznych form zatrudnienia czy podnoszeniu kwalifikacji osób pozostających bez pracy. Potrzebna jest aktywna polityka zatrudnienia wspierająca młodzież, pracowników po pięćdziesiątym roku życia, osoby z grup szczególnie narażonych. Na podstawie danych ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców stwierdzono, że problem bezrobocia jest również dostrzeganym problemem społecznym. Wysokie zagrożenie tym problemem wśród czynników o charakterze społecznym, obok biedy, deklaruje odpowiednio 43% i 31% ankietowanych.

Tabela 14 Sfera społeczna – obszar Śródmieście

Obszar	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Kwota udzielonych świadczeń na 1 mieszkańca (2018 r.)	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców (2018 r.)	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców (2018 r.)
1	55,27	3214,22	119,51	29,13	13,28
5	47,01	1702,56	111,00	29,06	13,68
9	65,48	616,07	181,38	47,62	20,83
Śródmieście	34,76	1 912,72	77,18	28,48	15,31

LUBLINIEC	26,72	1521,23	58,61	21,27	12,02
-----------	-------	---------	-------	-------	-------

Źródło: dane MOPS w Lublińcu, 2019

4.2 Sfera gospodarcza

Wskaźnik aktywności gospodarczej jednoznacznie wpisuje się w szereg zjawisk (tendencji) identyfikowanych jako niekorzystne dla obszaru Śródmieścia. Jego wartość dla obszaru Śródmieścia jest nieznacznie wyższa niż dla gminy, potencjał dzielnicy w zakresie rozwijania funkcji handlowo-usługowej pozostaje zatem niewykorzystany. Co więcej, dwie z trzech jednostek tworzących obszar rewitalizacji cechują się średnim poziomem przedsiębiorczości, niższym od przeciętnego dla całego miasta. Brak wystarczających działań aktywizujących spowodował niezaradność w poruszaniu się na rynku pracy oraz postawę pasywną, która wyklucza podjęcie działalności na własny rachunek. Odwrócenie niekorzystnych trendów w tym zakresie jest możliwe w ramach kompleksowych treningów kompetencyjnych oraz zintegrowanych działań doradczo-szkoleniowych. Kluczowa w perspektywie przyszłości omawianych obszarów jest również promocja przedsiębiorczości wśród najmłodszych, mająca na celu zapobieganie dziedziczenia postaw biernych i niechętnych prowadzeniu własnej działalności gospodarczej.

Tabela 15 Sfera gospodarcza – obszar Śródmieście

Obszar	Liczba podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
1	110	47,13
5	153	130,77
9	173	57,15
Śródmieście	436	66,76
LUBLINIEC	1 517	64,66

Źródło: dane CEIDG, 2019

4.3 Sfera środowiskowa

Problemy środowiskowe – zarówno poziom natężenia hałasu, jak i dostęp do terenów zielonych – nie wpływają znacząco na kryzys obszaru Śródmieścia. Powinny być jednak analizowane w zbiegu z zadaniami przeciwdziałania zmianom klimatycznym i działaniami dostosowawczymi do zmian klimatycznych. Zarówno w zakresie ograniczenia niskiej emisji, jak i w zakresie zwiększenia dostępności terenów zielonych, w tym przestrzeni publicznych z zielenią wysoką. Z punktu widzenia charakterystyki środowiskowej obszaru rewitalizacji, uwagę zwraca dolina Lublinicy wraz z Potokiem Steblowskim stanowiące ciąg ekologiczny biegnący środkiem miasta, rozciągający się od granicy lasów Kochanowickich, otuliny parku krajobrazowego Górnej Liswarty, poprzez tereny silnie zurbanizowane, aż do zespołu stawów na zachodnim krańcu miasta. Istotnym wyzwaniem dla obszaru Śródmieścia są zatem działania związane z zachowaniem bioróżnorodności w kontekście rewitalizacji terenów przyległych do rzeki Lublinicy.

4.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Ankietowani mieszkańcy konsekwentnie wskazują na deficyty dotyczące bazy rekreacyjno-sportowej i oferty turystycznej (pomimo relatywnie dużych nakładów inwestycyjnych na te obszary w minionym dziesięcioleciu). Nie jest wystarczająco napędzany ruch turystyczny bazujący na obiektach dziedzictwa kulturowego i sakralnego, który wykorzystywałby m.in. spuściznę św. Edyty Stein oraz bł. o. Józefa Cebuli. W tym celu należałoby dostosować infrastrukturę do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz seniorów, którzy przede wszystkim zainteresowani są tego typu ofertą. Kolejnym deficytem obszaru Śródmieścia jest niezbyt atrakcyjna oferta handlowo-usługowa, której rozwinięcie mogłoby ożywić gospodarczo tę część miasta. W tym celu konieczne byłoby rozwiązanie problemów dotyczących sfery przestrzennej, takich jak wysoki poziom natężenia ruchu w obrębie Śródmieścia, który powoduje m.in. niewydolność układu drogowego, jak również niska estetyka zdewaloryzowanych obiektów miejskich. Traktowanie przedstawionej struktury jako punktu wyjścia zrewitalizowania terenu, mogłoby potencjalnie przyczynić się do zdynamizowania gospodarki w obrębie obszaru.

W kontekście przemian i problemów, które można zdefiniować jako rewitalizacyjne, fundamentalne znaczenie ma niedostateczne wyposażenie obszaru w instytucje zajmujące się animowaniem czasu wolnego i świadczeniem usług dla wszystkich grup społecznych. Podstawowym wyzwaniem w tym zakresie jest budowa nowej nowoczesnej multimedialnej biblioteki publicznej.

Informacje nt. inwestycji w ramach aktualizacji LPR w 2019 roku.

Tabela 16 Informacja statystyczna dotycząca liczby korzystających z usług biblioteki w roku 2019

Miesiąc	Liczba zarejestr. czytelników		L. Odwiedzin	L. wypożyczeń
I	1546		4475	9240
II	384		4044	11184
III	81		808	1568
IV	57		767	1577
V	49		888	2083
VI	657	W tym nowo zapisani: 429	3490	5489
VII	691	W tym nowo zapisani: 453	7366	10843
VIII	370	W tym nowo zapisani: 177	6945	11556
Razem	3835		28783	53540

Źródło: MIEJSKO-POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W LUBLIŃCU, * - od lipca br. funkcjonuje nowa placówka.

Widoczny jest istotny wzrost liczby czytelników oraz liczby odwiedzin i wypożyczeń od momentu uruchomienia nowej placówki Biblioteki. Warto zwrócić uwagę na jej działalność kulturalną i społeczną. Jak wynika ze Sprawozdania z Działalności Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej im. J. Lompy w Lublińcu w I półroczu 2019 r.: „W podanym okresie w MPBP łącznie we wszystkich placówkach zarejestrowano 2 774 Czytelników i w porównaniu z rokiem poprzednim jest to wzrost (o 71 Czytelników). Z uwagi na 168 dni otwarcia mniej, aniżeli w analogicznym okresie ubiegłego roku, trudno jest porównać osiągnięte wyniki. Mimo, iż liczba Czytelników i przeciętna dzienna liczba odwiedzin wzrosła, to liczba wypożyczeń książek i czasopism oraz liczba odwiedzin w Bibliotece była z oczywistych względów

mniejsza. Ogółem wypożyczono 31 132 książki, z czego 28 045 woluminów udostępniono na zewnątrz, a 3 087 na miejscu, natomiast spośród 54 różnorodnych tytułów prenumerowanych przez MPBP: dzienników, tygodników i miesięczników ogółem udostępniono 2 992 egzemplarze. Coraz większą popularnością cieszą się audiobooki (liczba wypożyczeń wyniosła 670 i jest to wzrost o 84 egzemplarze) oraz gry planszowe i familijne (ogółem zostało wypożyczonych 30 gier).”

Najważniejszym wydarzeniem w I połowie 2019 r. było oficjalne otwarcie Lubiteki - nowej siedziby Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej im. J. Lompy w Lublińcu przy ul. Sportowej 3. Podczas wydarzenia zaprezentowano występy artystyczne dzieci i młodzieży, z recitalem piosenek Agnieszki Osieckiej wystąpił Teatr po Pracy, przygotowano ciekawe zajęcia rękodzielnicze, na wystawę pt. „Zaczarowany świat” zaprosiła Czestawa Włuka, natomiast o swojej nowej książce pt. „Czas pokuty” opowiedział Grzegorz Kopiec. W hallu biblioteki na odwiedzających czekała wystawa pt. „Lubliniec – niby taki sam, a jednak inny” przygotowana w oparciu o zbiory fotografii Andrzeja Musioła i Leona Tobora. Co więcej MPBP działa również na niwie społeczno-kulturalnej angażując się m.in. w podejmowanie szeregu działań mających na celu promocję czytelnictwa, w ramach współpracy z innymi instytucjami kulturalno-oświatowymi odbyły się zajęcia dla przedszkolaków i uczniów oraz seniorów z DDP „Klub Seniora”, jak również rozwijano dział Muzeum Pro Memoria Edith Stein.

Działalność opisana powyżej wpisała się w cele „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2020 z perspektywą do 2022 r.” (Uchwała Nr143/XIV/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 29 października 2015 roku). Niniejsza aktualizacja stanowi kontynuację już wdrażanych działań.

Zdjęcie 1 MPBP w Lublińcu

Źródło: www.facebook.com/368534250392384/photos/a.368542137058262/413888602523615/?type=3&theater

Drugim kluczowym aspektem rewitalizacji w wymiarze przestrzennym jest otwarcie terenów wzdłuż Lublinicy i udostępnienie ich mieszkańcom. Ten postulat i ta potrzeba wynikają jednoznacznie z niskiej jakości dostępnych aktualnie terenów publicznych oraz konieczności dokończenia zaplanowanych etapów realizacji inwestycji przy siedzibie MPBP. Poniższe zdjęcie obrazujące teren objęty działaniami.

Zdjęcie 2 Rewitalizacja wzdłuż rzeki Lublinicy

Źródło: www.facebook.com/MiastoLubliniecOfficial/photos/

Działaniami objęte zostały trakty piesze i pieszorowerowe wraz z placami rekreacyjnymi, placami zabaw, budowa oczka wodnego, pomostów oraz renowacja istniejącego mostu do zamku. Rewitalizacja zakłada rozbiórkę starych elementów, jak ogrodzenie, fundamenty, stary zbiornik, utworzenie ciągów pieszorowerowych, budowę placów zabaw i placów rekreacyjnych, odtworzenie zbiornika, umocnienie brzegów rzeki, postawienie kontenerów sanitarnych, budowę oświetlenia z monitoringiem, budowę przyłączy kanalizacyjnych wodociągowych do sanitariatów. Na pierwszym placu rekreacyjnym (wejście od ul. Grunwaldzkiej) znajdą się m.in. siedziska i ławki. Od ul. Piłsudskiego będą dwa zejścia - schodami i pochylnią. Stare fundamenty zostaną rozebrane i w ich miejscu powstanie plac zabaw. W centralnym miejscu przewidziano tężnię solankową. Od ul. Sportowej, w rejonie biblioteki, będzie zatoczka dla pojazdów typu food trucki, sanitariaty, ciąg pieszy i kolejny plac rekreacyjny - oczko, zbiornik wodny z fontanną, która będzie podświetlona, pomost, miejsca rekreacyjne. Na trzecim placu będą elementy typu ławki, hamaki, leżaki. Na jednym z placów przewidziano elementy z konglomeratu marmuru.

4.5 Sfera techniczna

Uwarunkowania sfery technicznej mają istotne znaczenie dla wizerunku obszaru Śródmieścia i jakości życia. Prowadzone wizje lokalne na terenie analizowanego obszaru świadczą o dużych potrzebach modernizacyjnych i infrastrukturalnych tego obszaru. Warto podkreślić, że większość kluczowych

obiektów kubaturowych znajdujących się na obszarach kryzysowych to własność publiczna, co może korzystnie wpłynąć na efektywność zarządzania procesem rewitalizacji przez jej operatora. Charakter zabudowy i jej wiek powoduje jednak występowanie szeregu czynników negatywnych związanych z ich niskim wyposażeniem, w szczególności dotyczy to wykorzystywanych źródeł ciepła oraz występowania budynków, których pokrycia dachowe lub inne elementy są wykonane z azbestu. Ważną kwestią wydaje się również analiza źródeł ciepła wykorzystywanych w budynkach. Znaczna część budynków znajdujących się w Śródmieściu wyposażona jest w piece węglowe starszej generacji. W obszarze rewitalizacji diagnozuje się także znaczne deficyty małej architektury, miejsc wypoczynku, rekreacji, czy placów zabaw.

4.6 Kluczowe problemy i potencjały obszaru rewitalizacji – Śródmieścia Lublińca

Diagnoza strategiczna przeprowadzona na potrzeby Lokalnego Programu Rewitalizacji umożliwia wyodrębnienie zjawisk i procesów o charakterze problemowym, które bezpośrednio wpływają na konieczność interwencji w obszar lublinieckiego Śródmieścia będącego wyznaczonym obszarem rewitalizacji. Zidentyfikowane problemy dotyczą głównie sfery społecznej oraz sfery przestrzenno-funkcjonalnej.

Źródła problemów w sferze przestrzennej:

1. Niewykorzystany potencjał Śródmieścia jako dzielnicy naturalnie predysponowanej do ekspozycji sfery symbolicznej – w ramach stymulowania funkcji integracyjnej.
2. Ograniczony poziom ruchu turystycznego, bazującego na obiektach dziedzictwa kulturowego i sakralnego Lublińca – wykorzystujący m. in. spuściznę św. Edyty Stein oraz bł. o. Józefa Cebuli, w tym niedostateczne dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz seniorów.
3. Koncentracja miejskich zasobów komunalnych w ścisłym centrum miasta, w dużym stopniu podlegających procesowi dewaloryzacji, głównie w aspekcie ekonomicznym i estetycznym.
4. Dominacja funkcji mieszkaniowej przy relatywnie niskim poziomie rozwoju funkcji handlowo-usługowych – niska atrakcyjność przestrzeni publicznej w Śródmieściu.
5. Wysoki poziom natężenia ruchu w obrębie Śródmieścia – niewydolność układu drogowego, wysoki poziom hałasu i zanieczyszczenie powietrza.
6. Pogarszający się stan części budynków zlokalizowanych w Śródmieściu w wymiarze technicznym oraz wysoka energochłonność komunalnego zasobu mieszkaniowego.
7. Niedokończone prace rewitalizacyjne wzdłuż rzeki Lublinicy – jako jedna z podstawowych potrzeb inwestycyjnych identyfikowanych przez mieszkańców.

Skutkiem problemów w zakresie jakości i dostosowania infrastruktury technicznej i przestrzennej jest: niedostosowanie funkcjonalne Śródmieścia do potrzeb nowoczesnego ośrodka miejskiego (lokalnego ośrodka wzrostu), przy jednocześnie postępującej antropopresji na środowisko naturalne.

Źródła problemów w sferze społecznej (zasoby ludzkie, kapitał społeczny, sektor instytucji pomocowych):

1. Wysokie zagrożenie zjawiskiem bezrobocia (43%) i biedy (31%) w opiniach ankietowanych mieszkańców Lublińca.
2. Koncentracja zjawisk patologicznych wpływających na niską renomę i atrakcyjność Śródmieścia (ciąg ul. Grunwaldzkiej) – promieniowanie negatywnych zachowań i postaw poza obszar problemowy.
3. Rosnąca liczba przestępstw popełnianych przez nieletnich oraz zwiększający się poziom konsumpcji środków psychoaktywnych. Brak zintegrowanego systemu oferty spędzania czasu wolnego, jego jednorodna struktura i niskie zróżnicowanie (działania głównie o charakterze sportowym).
4. Wrastająca liczba osób długotrwale bezrobotnych.
5. Niski wskaźnik przedsiębiorczości wg danych GUS, jak również druga z kluczowych dziedzin wymagających wsparcia w opiniach mieszkańców (dane na podstawie badania sondażowego).
6. Brak zintegrowanego systemu konsolidującego sektor pozarządowych organizacji, zajmujących się pomocą społeczną oraz działalnością wolontaryjną.
7. Starzenie się społeczeństwa – niedostateczna liczba instrumentów aktywizujących i wykorzystujących potencjał seniorów.
8. Niski poziom integracji NGO's – brak adekwatnych zasobów lokalowych umożliwiających rozszerzenie działalności w oparciu o posiadane kadry i kapitał doświadczenia.

Przeprowadzona analiza pogłębiona uzasadnia konieczność objęcia programem rewitalizacji całości terenu poddanego analizie, stanowiącego integralną część obszaru rewitalizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Skuteczność kompleksowego przeobrażenia obszaru jest warunkowana wykorzystaniem istniejących potencjałów terenu, w związku z tym w niniejszym podrozdziale wskazuje się kluczowe czynniki umożliwiające dokonanie efektywnej i kompleksowej rewitalizacji obszaru Śródmieścia.

1. Duży potencjał wypoczynkowo-rekreacyjny terenu. Tereny zielone, składające się w zasadniczej części na strefę aktywnego wypoczynku, posiadają adekwatny potencjał do pełnienia istotnej roli z punktu widzenia całego obszaru. Wartością są również obiekty, które można przeznaczyć na cele i funkcje społeczne.
2. Konsensus społeczny w zakresie konieczności rewitalizacji podobszaru.

3. Atrakcyjność turystyczna wpływająca pozytywnie na możliwości rozwijania działalności gospodarczej. Zakłada się, że skuteczna rewitalizacja pozwoli na istotne ożywienie gospodarcze podobszaru, co bez wątpienia wpłynie korzystnie na rozwiązywanie identyfikowanych problemów społecznych oraz poprawę warunków socjalno-bytowych mieszkańców.
4. Potencjał lokalizacyjny, bliskość aglomeracji, dobre połączenia komunikacyjne względem węzłów komunikacyjnych (lotnisko, węzeł kolejowy, węzeł autostradowy).
5. Społeczność lokalna. Mimo niekorzystnych wskaźników wskazujących na niedostateczny rozwój społeczeństwa obywatelskiego dostrzega się potencjał wśród zamieszkujących podobszar, który jest kluczowy z punktu widzenia powodzenia planowanego procesu rewitalizacji. Większość mieszkańców to autochtoni przywiązani do swojej małej ojczyzny, którzy są silnie zaangażowani i zdeterminowani ażeby skutecznie przeprowadzić proces rewitalizacji. Świadczą o tym m.in. spotkania warsztatowe, które cieszyły się dużym zainteresowaniem.

4.7 Podsumowanie w formie analizy SWOT

Analiza SWOT jest podstawowym narzędziem umożliwiającym diagnozowanie obecnej sytuacji danego podmiotu w kontekście planowania jego dalszego rozwoju. Wdrożenie i stopień efektywności Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 jest warunkowana przeprowadzeniem bilansu strategicznego, który będzie stanowił syntetyczny portret obszaru rewitalizacji. Analiza mocnych stron oraz szans rozwojowych, jak również deficytów i zagrożeń umożliwi skoordynowanie interwencji w formie zestawu kompleksowych działań umożliwiających przeobrażenie przedmiotowego obszaru w wymiarze środowiskowym, technicznym, przestrzennym i przede wszystkim społecznym.

Tabela 17 Analiza SWOT dla obszaru Śródmieścia

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – Kultywowana pamięć historyczna i silnie rozwinięta tożsamość lokalna – Wysoki stopień identyfikacji z Lublińcem – duma z zamieszkiwania miasta, niski poziom deklaracji związanych z chęcią migracji (wewnętrznych i zewnętrznych) – Bogate dziedzictwo historyczne miasta – spuścizna św. Edyty Stein oraz bł. o. Józefa Cebuli – Dobrze rozwinięta infrastruktura zdrowotna oraz edukacyjna – Premia za status miasta o charakterze powiatowym – funkcjonowanie instytucji świadczących usługi publiczne wyższego rzędu – koncentracja tych organizacji w bezpośrednim otoczeniu obszaru 	<ul style="list-style-type: none"> – Stała liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – zjawisko dziedziczenia biedy – Stosunkowo wysoki odsetek osób pozostających bez pracy w wieku produkcyjnym – Słabo rozwinięty wolontariat na rzecz dzieci i młodzieży oraz osób starszych i niepełnosprawnych – Słabość organizacji funkcjonujących w trzecim sektorze wynikająca z braku odpowiedniej przestrzeni lokalowej i infrastrukturalnej – Obniżenie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej – rosnące zagrożenia związane z patologiami życia społecznego

– Niski poziom przestępczości – wysokie poczucie bezpieczeństwa deklarowane przez mieszkańców – Rozbudowana infrastruktura techniczna, przede wszystkim sieciowa – wysoki odsetek skanalizowania i zwodociągowania śródmiejskiej części Lublińca – Korzystne położenie – lokalizacja w centrum Lublińca w bezpośrednim sąsiedztwie kluczowych szlaków komunikacyjnych	– Dewaloryzacja miejskich zasobów komunalnych zlokalizowanych w ścisłym centrum miasta – Postępująca degradacja przestrzenna Śródmieścia – spadająca atrakcyjność turystyczna i osiedleńcza dzielnicy – Niedostosowanie funkcjonalne śródmieścia do potrzeb nowoczesnego ośrodka miejskiego (dominacja funkcji mieszkaniowej przy słabym rozwoju funkcji handlowo-usługowej, kulturalnej oraz sportowo-rekreacyjnej) – Niski poziom ekspozycji przestrzeni symbolicznej w centrum Śródmieścia

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – Wsparcie finansowe ze środków w ramach RPO WSL 2014-2020 – Możliwość wykorzystania potencjału społecznego do skutecznej rewitalizacji społecznej obszaru poprzez wykorzystanie nowoczesnych instrumentów wsparcia, takich jak: wolontariat i streetworking – Poszerzenie dostępu do terenu dla seniorów i osób z dysfunkcjami narządów ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> – Niechęć osób wykluczonych do zaangażowania się w projekty społeczne i pomocowe – Brak konsensusu w zakresie szczegółowej wizji nadania obszarowi nowych funkcji i jego przeobrażenia w wymiarze przestrzennym – Możliwość promieniowania zjawisk negatywnych społecznie z punktów zapalnych obszaru kryzysowego (punktów o szczególnie wysokiej intensyfikacji postaw demoralizujących) na sąsiednie tereny

5. Diagnoza sytuacji w oparciu o analizę jakościową

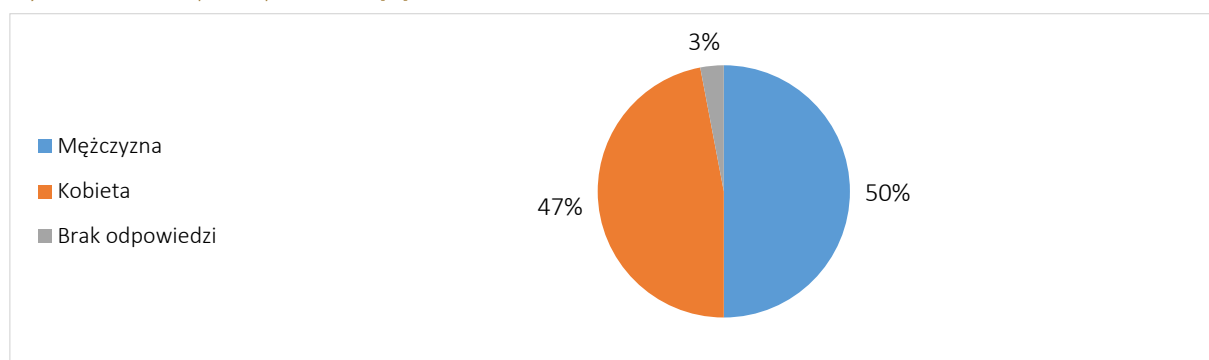
5.1 Wyniki badań ankietowych wśród mieszkańców

Jednym z kluczowych etapów opracowania było przeprowadzenie badania ankietowego wśród mieszkańców. Jego celem było pozyskanie informacji, ocen i opinii na temat rewitalizacji Lublińca szczególnie w wymiarze społecznym.

Badanie sondażowe było prowadzone od 27 marca do 10 kwietnia 2015 roku z wykorzystaniem dwóch metod. Tradycyjna dystrybucja ankiety w wersji papierowej w „Nowinach Lublinieckich” oraz udostępnienie jej w Urzędzie Miasta (łącznie 6 tysięcy egzemplarzy). Drugą możliwością było wypełnienie ankiety elektronicznej, do której link znajdował się w widocznym miejscu na stronie głównej Urzędu Miasta w Lublińcu. Łączna liczba uzyskanych ankiet wyniosła 596 sztuk w tym: 314 przekazano w wersji papierowej, natomiast 282 w formie elektronicznej.

Wśród respondentów nieznacznie dominowali mężczyźni, jednak płeć nie stanowiła zmiennej wpływającej na reprezentatywność sondażu.

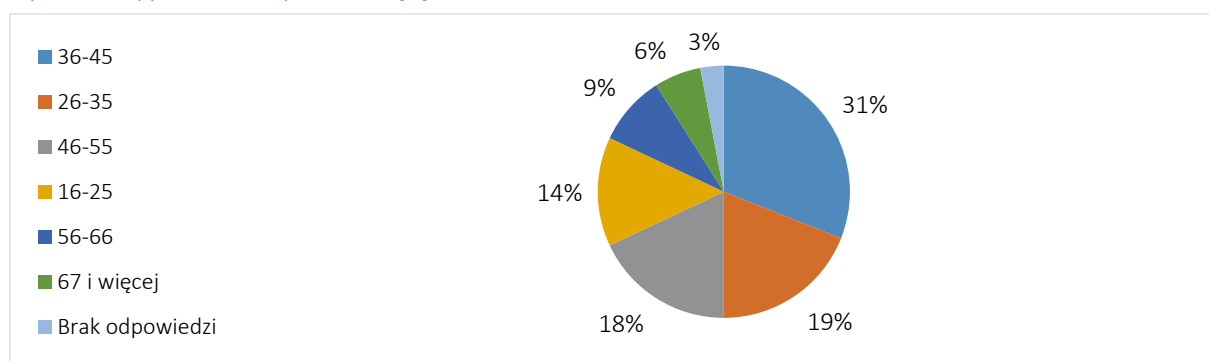
Wykres 1 Struktura płci respondentów [%]

Źródło: badania ankietowe, n=596

Połowa respondentów, którzy wypełnili ankietę to osoby w wieku średnim – od 26 do 45 lat. Elementem pozytywnym jest zainteresowanie rozwojem Gminy Lubliniec przez osoby znajdujące się w wieku produkcyjnym. Stosunkowo niski poziom uzyskiwania odpowiedzi zwrotnych został zaobserwowany w przypadku emerytów, seniorów stanowiących istotną liczebną grupę wśród mieszkańców Lublińca.

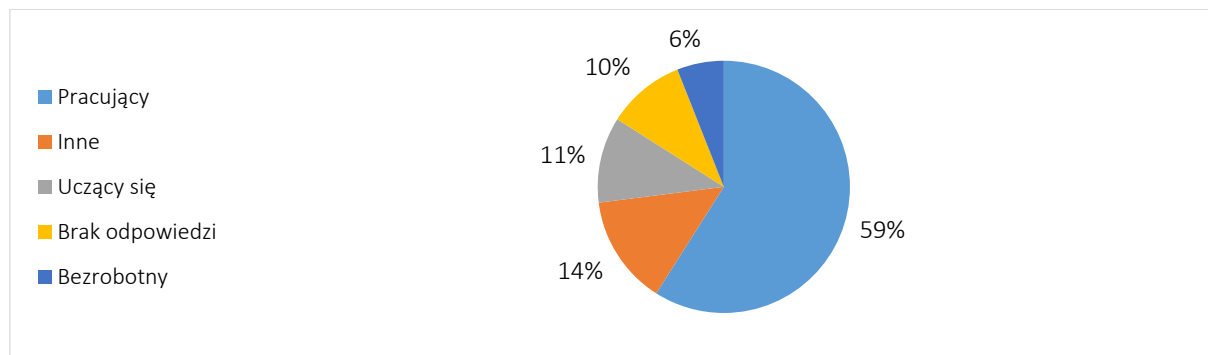
Wykres 2 Grupy wiekowe respondentów [%]

Źródło: badania ankietowe, n=596

Przeważającą grupę wśród respondentów stanowiły osoby pracujące oraz uczące się – 70%. Liczba bezrobotnych, którzy brali udział w badaniu była relatywnie niska (6%) i wpisywała się w odnotowane na terenie Lublińca wskaźniki bezrobocia.

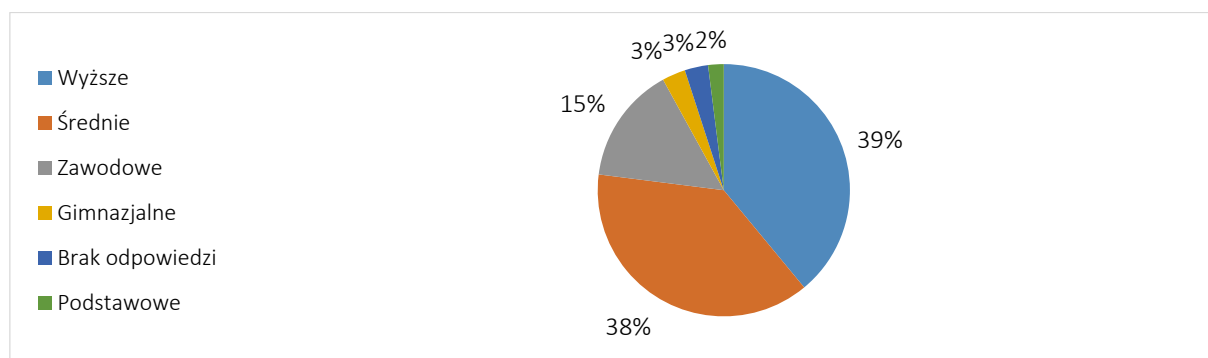
Wykres 3 Status na rynku pracy [%]

Źródło: badania ankietowe, n=596

Najwyższe zainteresowanie rozwojem Gminy Lubliniec było udziałem osób z wykształceniem wyższym (39%), a w drugiej kolejności średnim (38%). Odzwierciedla to zasadę według, której wraz ze wzrostem poziomu edukacji formalnej rośnie odpowiedzialność obywatelska i zainteresowanie sprawami publicznymi, lokalnymi.

Wykres 4 Wykształcenie respondentów [%]

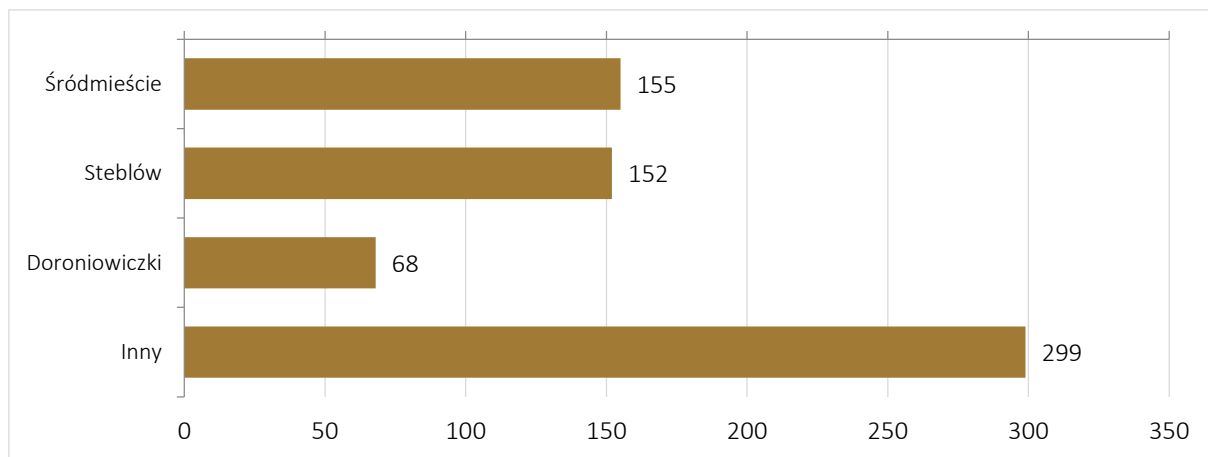

Źródło: badania ankietowe, n=596

Wśród obszarów proponowanych do rewitalizacji na podobnym poziomie kształtowała się liczba wskazań dotyczących Śródmieścia i Steblowa. Blisko 300 osób wskazało jako obszar zdegradowany teren, który nie znajdował się w kafeteriach kwestionariusza ankiety. Niemniej z punktu widzenia całego Lublińca – Śródmieście stanowi swoistą wizytówkę gminy, w której koncentrują się liczne punkty usługowe, strefy wypoczynku i atrakcje turystyczne. Pozostałe dzielnice mają charakter peryferyjny.

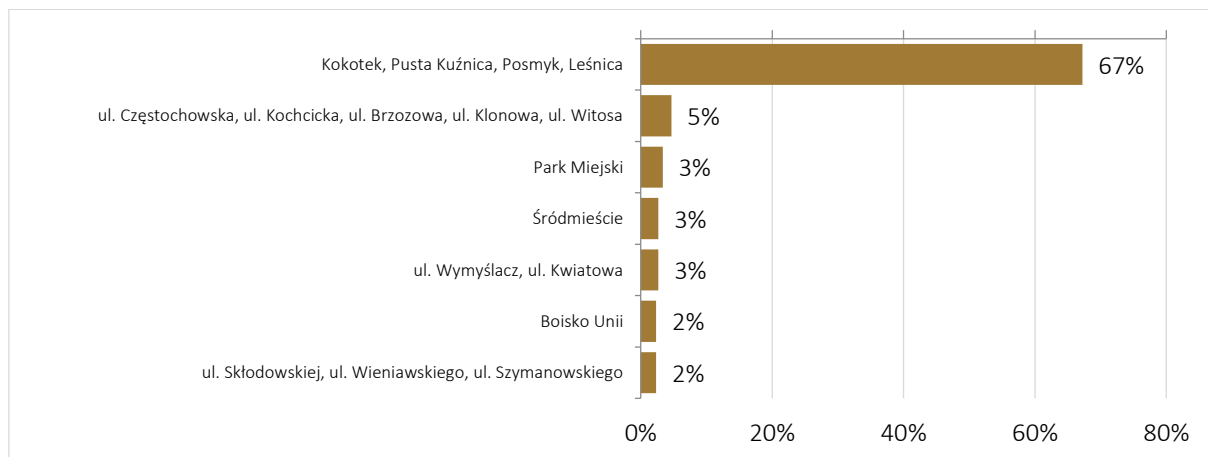
Wykres 5 Proszę wskazać, który obszar gminy Pana(i) zdaniem powinien być poddany procesowi rewitalizacji

Źródło: badania ankietowe, n=596

W zasadniczej części (ponad $\frac{2}{3}$ wskazań) – obszary podawane jako wymagające rewitalizacji w opiniach respondentów (odpowiedź: inne, jakie?) – to dzielnice południowe. Liczba mieszkańców Kokotki, Pustej Kuźnicy, Posmyku i Leśnicy jest relatywnie niska w skali Lublińca, jednak ilość zwrotnych ankiet świadczy o dużej mobilizacji i aktywnej postawie osób tam zamieszkujących.

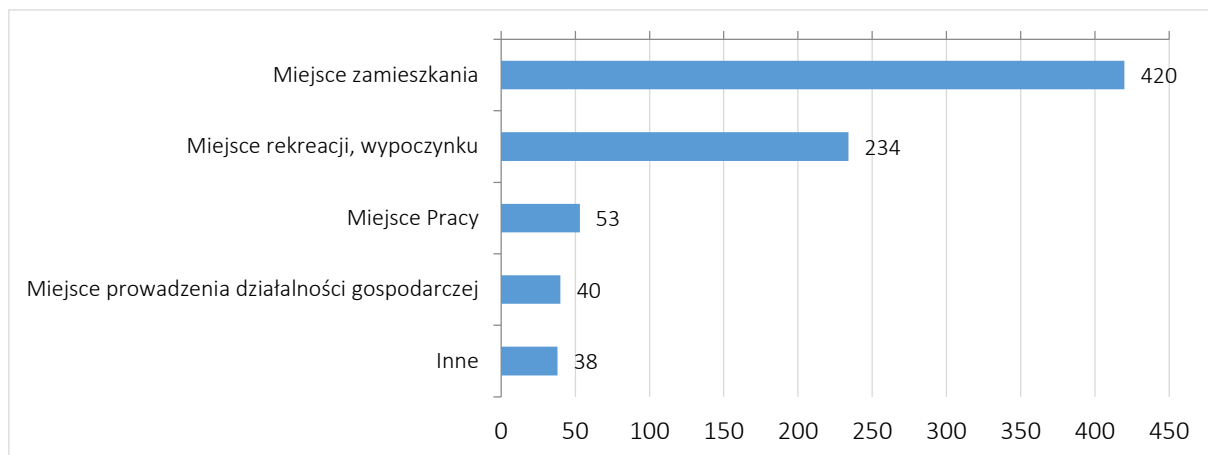
Wykres 6 Proszę wskazać, który obszar miasta Pana(i) zdaniem powinien być poddany procesowi rewitalizacji

Źródło: badania ankietowe, n=596

Związek respondentów z obszarami definiowanymi jako wymagające kompleksowej rewitalizacji to funkcje mieszkaniowe. Drugim wskazywanym czynnikiem są elementy związane z wypoczynkiem i miejscami spędzania czasu wolnego.

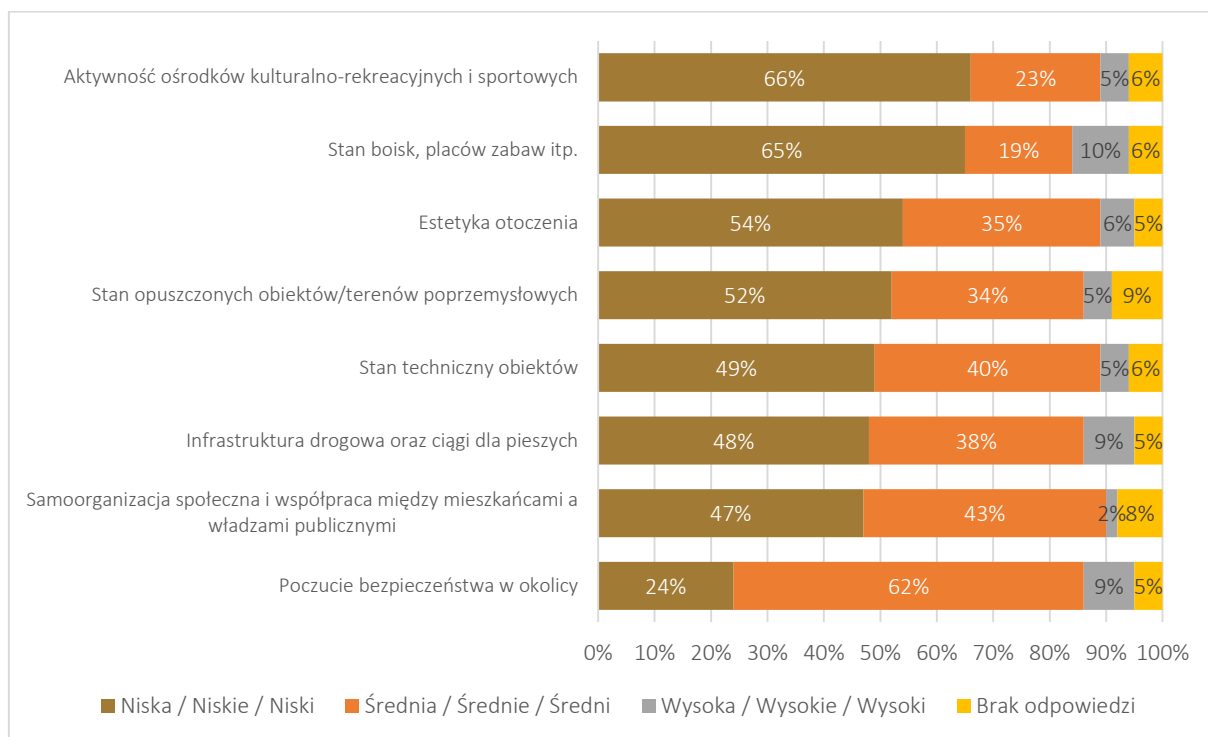
Wykres 7 Proszę podać Pana(i) związek z tym terenem (można wskazać kilka odpowiedzi) [%]

Źródło: badania ankietowe, n=596

W badaniu ankietowym poproszono respondentów o ocenę elementów wpływających na warunki życia na danym obszarze. Najkorzystniej oceniano poczucie bezpieczeństwa. Wśród deficytów odnotowano niezadowolenie z estetyki otoczenia, stanu infrastruktury technicznej oraz ofertą kulturalną i sportową.

Wykres 8 Proszę ocenić wymienione elementy związane z jakością życia na obszarze zdegradowanym [%]

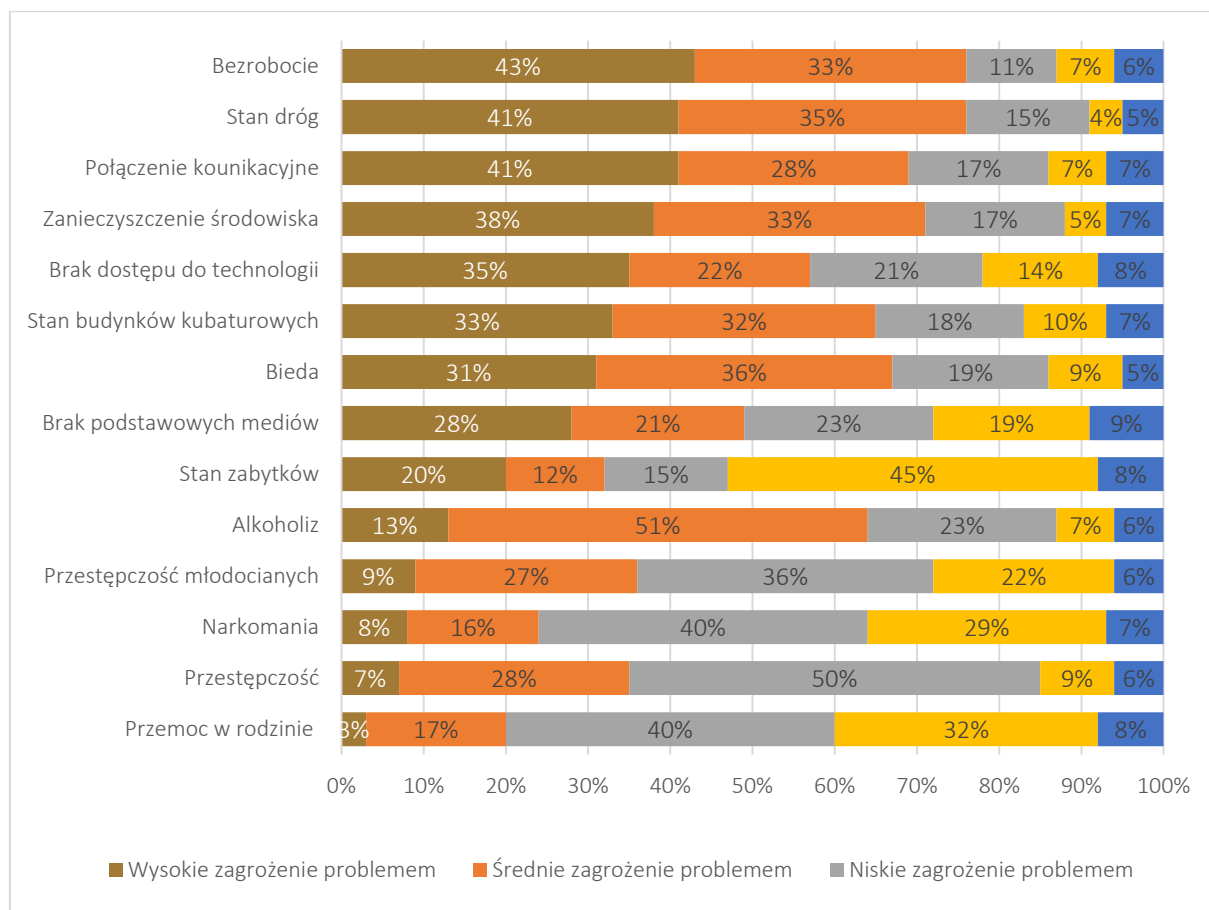

Źródło: badania ankietowe, n=596

Analizując problemy występujące na terenach zdegradowanych, które wskazywali ankietowani, dominują zagadnienia związane z infrastrukturą, transportem publicznym i pogarszającym się stanem środowiska naturalnego. Wśród czynników o charakterze społecznym dominuje bezrobocie i bieda, wysokie zagrożenie problemem deklaruje odpowiednio 43% i 31% ankietowanych. Brak nowych miejsc pracy – powodowany niedostatecznym poziomem wzrostu gospodarczego wynika z tendencji ogólnopolskich i możliwości wpływania na lokalny rynek pracy przez samorząd. Warto podkreślić,

iz zjawiska patologiczne, takie jak: przemoc w rodzinie czy też narkomania stanowią rzeczywisty margines w zakresie dostrzeganych postaw i zachowań. W oczach mieszkańców wymienione czynniki nie są dominantami w strefach defaworyzowanych.

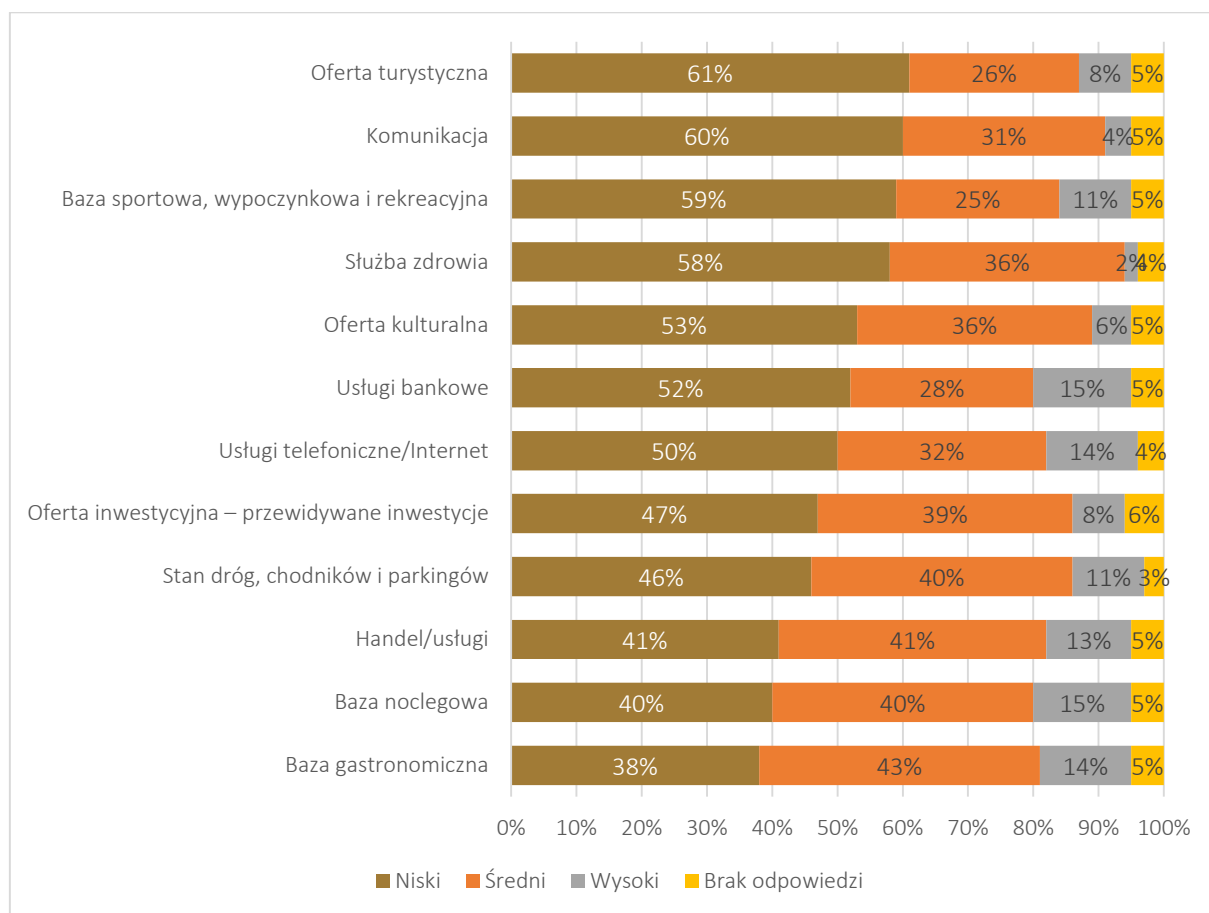
Wykres 9 Jakie problemy Pana(i) zdaniem występują na wybranym przez Pana(ią) obszarze? [%]

Źródło: badania ankietowe, n=596

Respondentów poproszono o dokonanie oceny zainteresowania władz lokalnych wybranymi dziedzinami życia. Po raz kolejny, ankietowani konsekwentnie wskazują na deficyty dotyczące bazy rekreacyjno-sportowej i oferty turystycznej (pomimo relatywnie dużych nakładów inwestycyjnych na te obszary w minionym dziesięcioleciu). W tym kontekście interesujące są korzystne opinie (na tle pozostałych zmiennych) dotyczące bazy gastronomiczno-hotelarskiej, stanowiące de facto komponenty związane z szeroko rozumianą obsługą ruchu turystycznego, jak również są elementem odpowiadania na potrzeby związane z wypoczynkiem i spędzaniem czasu wolnego przez samych mieszkańców. Niemniej opinie ankietowanych w analizowanym zakresie wskazują na rosnące aspiracje związane z infrastrukturą i ofertą rekreacyjną i sportową.

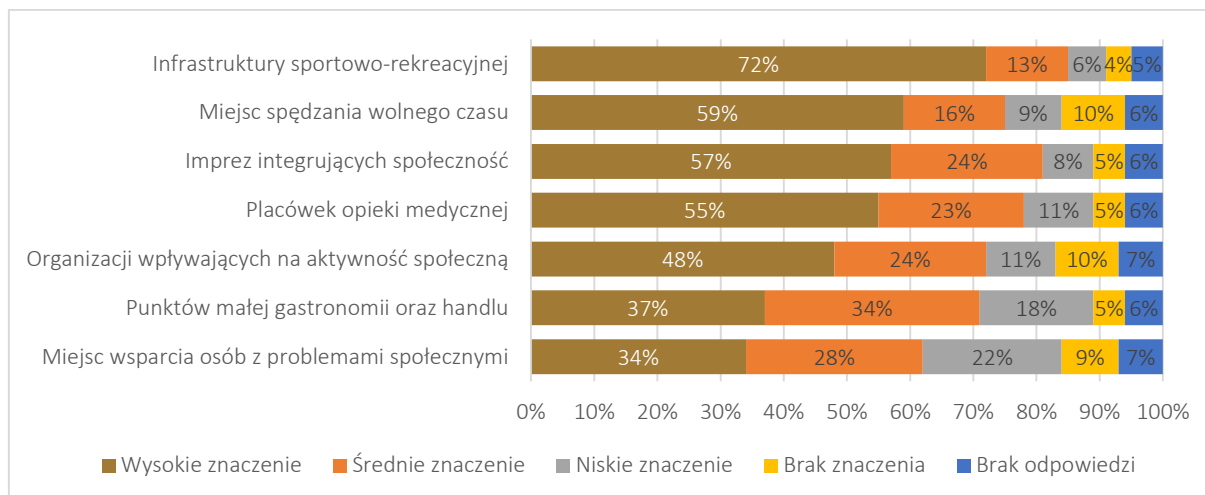
Wykres 10 Jak ocenił(a) by Pan(i) poziom zainteresowania władz oraz innych instytucji wskazanymi poniżej dziedzinami na wybranym obszarze? [%]

Źródło: badania ankietowe, n=596

Głównym deficytem wskazywanym przez mieszkańców jest baza sportowo-rekreacyjna. Pod tym hasłem kryją się głównie dwa aspekty. Pierwszym z nich jest basen (park wodny), który od lat jest przedmiotem konsultacji i analiz w Gminie Lubliniec. Drugi aspekt, ściśle korespondujący z rewitalizacją miasta to potrzeby związane z wypoczynkiem w centrum miasta – realizowanym poprzez otwarcie stref spędzania wzdłuż rzeki Lublinicy (dokończenie już realizowanych w tym zakresie projektów).

Wykres 11 Jakich miejsc i form aktywności brakuje we wskazanych przez Pana(iq) miejscach? [%]

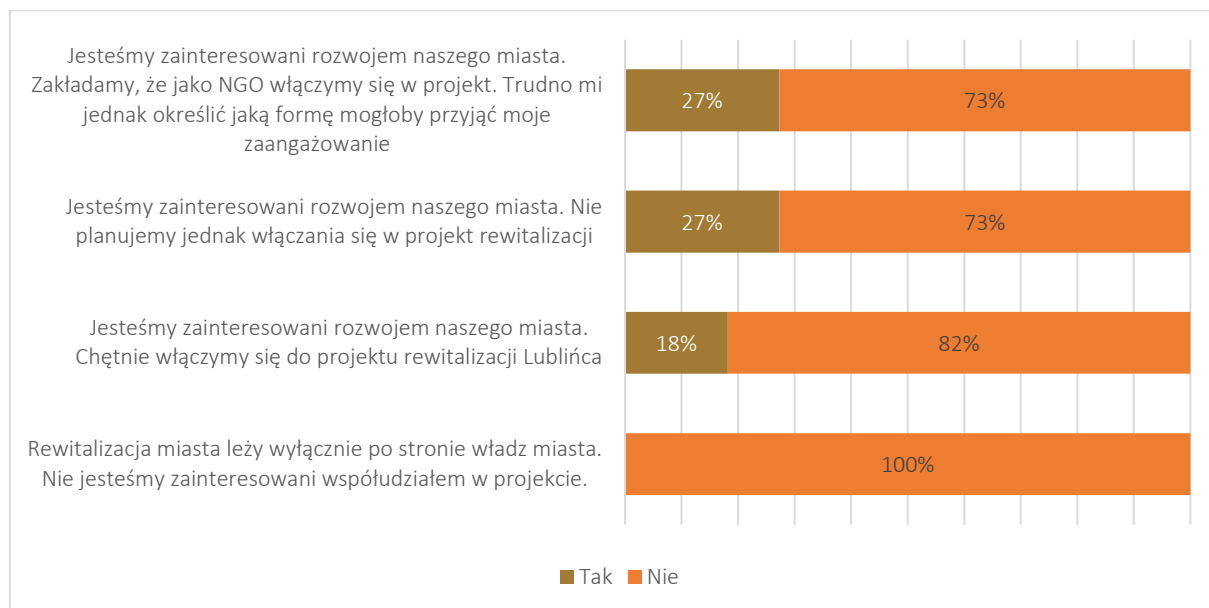

Źródło: badania ankietowe, n=596

5.2. Wyniki badań ankietowych wśród organizacji pozarządowych

Partycypacja społeczna to jeden z kluczowych warunków sporządzenia rzetelnego programu rewitalizacji. Na potrzeby przedmiotowego opracowania zrealizowano spotkania warsztatowe z lublinieckimi organizacjami pozarządowymi oraz konsultowano szczegółowo zamierzenia ustalane przez samorząd lokalny. Dodatkowo w formie anonimowego badania sondażowego (wywiad telefoniczny) poproszono organizacje samorządowe funkcjonujące w Lublińcu o wyrażenie swojej opinii na temat rewitalizacji miasta w perspektywie do roku 2022. Ponad ¼ organizacji wyraża chęć zaangażowania się w projekty rewitalizacji. Jednocześnie 100% przebadanej grupy nie zgadza się z tezą, iż rewitalizacja to wyłączna domena gminy. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż lubliniecki trzeci sektor nie posiada dostatecznych zasobów, które umożliwiłyby przyjęcie roli lidera lub podmiotu wiodącego w ramach projektów rewitalizacyjnych. Można natomiast wnioskować, iż część organizacji posiada potencjały, które pozwolą na uzupełnienie oferty ukierunkowanej na rewitalizację społeczną w ramach przedsięwzięć wskazanych w przedmiotowym opracowaniu.

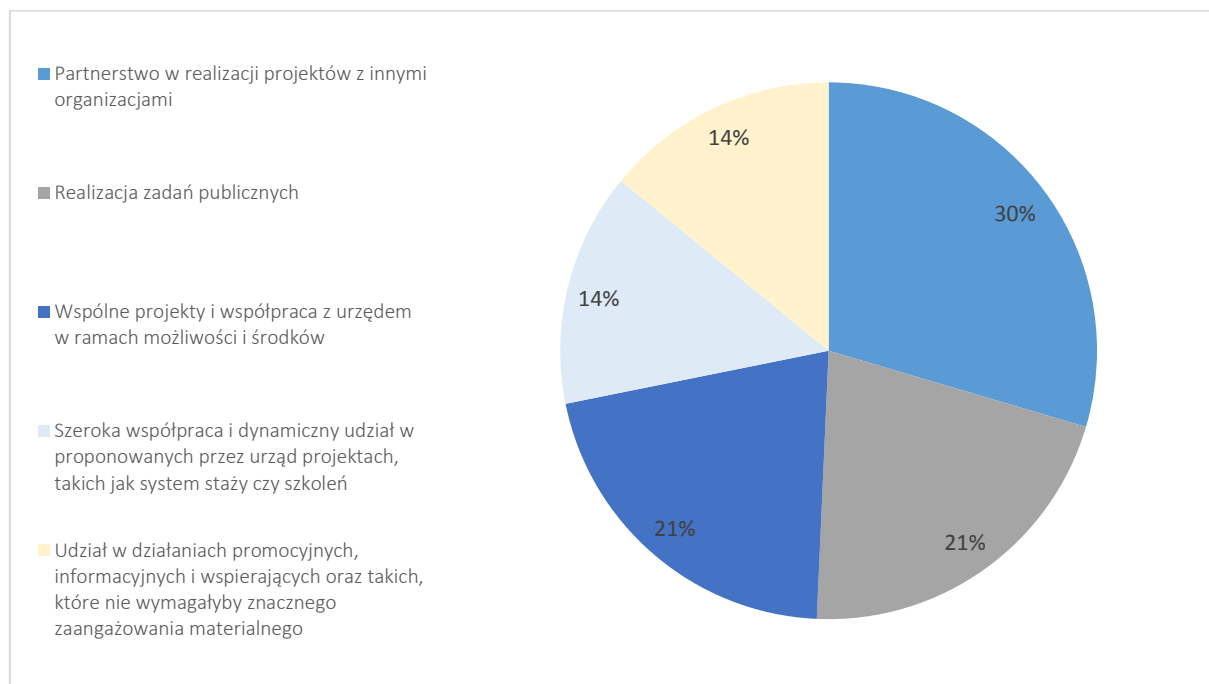
Wykres 12 Opinie przedstawicieli organizacji pozarządowych na temat możliwości zaangażowania się w projekty realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2020 z perspektywą do 2022 r. [%]

Źródło: badanie IDI, n=11

Najpopularniejszą formą zaangażowania we współpracę z Gminą Lubliniec w deklaracjach organizacji pozarządowych są partnerstwa w realizacji projektów (30% wskazań). Drugim kierunkiem wskazywanym przez ankietowanych są inicjatywy w ramach kooperacji międzysektorowej – zlecenie realizacji zadań publicznych (w formie konkursu ofert i kontraktacji) oraz projekty w strategicznym partnerstwie na linii organizacja pozarządowa – Urząd Miejski.

Wykres 13 Jaka forma zaangażowania/współpracy z władzami miasta byłaby możliwa ze strony Pana(i) organizacji? [%]

Źródło: badanie IDI, n=11

Dokonując przeglądu organizacji pozarządowych funkcjonujących w Lublińcu należy stwierdzić, że podmioty rzeczywiście aktywnie włączające się w działania w sferze publicznej stanowią około

¼ organizacji znajdujących się w oficjalnych statystykach. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego ocenia się jako przeciętny, niemniej należy podkreślić, że organizacje prowadzące działalność społeczną posiadają utrwalone struktury i wykreowanych liderów lokalnych, którzy wyrażają chęć kooperacji w ramach proponowanych procesów rewitalizacyjnych (w formie adekwatnej do możliwości i zasobów, głównie finansowych i kadrowych, jako partnerzy).

III Część planistyczna

6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Kształt wizji obszaru kryzysowego (wyznaczonego obszaru rewitalizacji) po przeprowadzeniu kompleksowej rewitalizacji w gminie Lubliniec to konsekwencja analizy uwarunkowań, wyzwań i potrzeb rewitalizacyjnych zidentyfikowanych na podstawie diagnozy problemów oraz potencjałów.

Analiza stanu kryzysowego oraz SWOT kończący analizę pogłębioną została wypracowana dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji, głównie ze względu na podobną charakterystykę obu podobszarów rewitalizacji, jak również zbliżone potrzeby związane z interwencją rewitalizacyjną. Zapisy części planistycznej zostały wypracowane w trakcie warsztatów partycypacyjnych, zatem ich kształt i treść została uspołeczniona. Warto zwrócić uwagę, że podstawowym czynnikiem integrującym obszar rewitalizacji jest poprawa jakości życia mieszkańców, niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja mieszkańców.

W przedmiotowym rozdziale prezentuje się kluczowe założenia, które w perspektywie roku 2022 będą stanowiły efekt zintegrowanego procesu rewitalizacji w gminie. Zaprezentowana wizja, to pożądany, docelowy rezultat sekwencji przedsięwzięć i projektów, tworzących bazę do zdefiniowania celów strategicznych rewitalizacji oraz kierunków działań. Zawartość wizji jest wypadkową analizy eksperckiej oraz konsultacji społecznych i spotkań warsztatowych prowadzonych z interesariuszami. Warto podkreślić, że wypracowane wizje mają charakter lapidarny i możliwie treściwy, co jest zbieżne z oczekiwaniami mieszkańców artykułowanymi na spotkaniach.

Wizja stanu obszaru rewitalizacji w perspektywie 2022 roku

Lubliniec to miasto intensywnego i zrównoważonego pod względem przestrzennym rozwoju społeczno-gospodarczego, tworzące przyjazną i atrakcyjną przestrzeń do życia dla mieszkańców, turystów i potencjalnych inwestorów.

Powyżej zdefiniowana wizja określa zakładany zakres przeobrażeń oraz planowany efekt rewitalizacji w wymiarze idei i wartości ważnych z punktu widzenia prowadzenia rewitalizacji. Zawartość treściowa wizji ma charakter wypracowanego konsensusu. Wizja stanu obszaru rewitalizacji w gminie Lubliniec jest wizją korzystnej zmiany, której osiągnięcie wymaga podjęcia przez samorząd i społeczność lokalną konkretnych działań, które są przedstawione w kolejnej części dokumentu. Ponadto, wizja koresponduje wprost z ustaleniami kluczowych gminnych dokumentów rozwojowych.

7. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Rozdział prezentuje cele rewitalizacji oraz kierunki działań mające na celu eliminację i ograniczenie negatywnych zjawisk zidentyfikowanych w części diagnostycznej. Cele rewitalizacji oraz kierunki działań to obligatoryjny element programu rewitalizacji, kluczowy z punktu widzenia planowania strategicznego interwencji rewitalizacyjnej. Założenia planistyczne czerpią z przeprowadzonej analizy, badań społecznych, analizy danych zastanych dokumentów programowych oraz strategicznych, jak również przeprowadzonych pracach warsztatowych.

Biorąc pod uwagę konieczność kompleksowej rewitalizacji, logika zdefiniowanej interwencji uwzględnia dwufunduszowy charakter źródeł finansowania – montażu finansowego. Częścią wiodącą będą środki Europejskiego Funduszu Społecznego, stanowiącego uzupełnienie środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Założenia planistyczne wynikające z przyjętej wizji, składają się z celu nadrzędnego wyznaczonego dla procesu rewitalizacji w gminie Lubliniec oraz celów strategicznych wraz z przypisanymi im kierunkami działań opracowanymi dla każdego podobszaru oddzielnie.

Celem nadrzędnym Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 jest:

Cel nadrzędny Lokalnego Programu Rewitalizacji

Przeciwdziałanie rosnącym zagrożeniom społecznym oraz marginalizacji obszarów kryzysowych cechujących się szczególnym natężeniem zjawisk patologicznych oraz postępującą degradacją tkanki miejskiej.

Nawiązując do celu nadrzędnego oraz wizji rewitalizacji, poniżej przedstawiono układ celów strategicznych oraz kierunków działań dla obszaru wsparcia. Konieczność podjęcia interwencji rewitalizacyjnej wynika ze zidentyfikowania istotnych problemów. Zdefiniowany powyżej cel nadrzędny ma na celu kompleksową interwencję w obszarze rewitalizacji. Łączy ona w sobie konieczność interwencji w wymiarze społecznym, przestrzennym, ekonomicznym, technicznym i środowiskowym. Aktualna jakość wymienionych sfer bezpośrednio oddziałuje na niezadowalającą estetykę i wizerunek Śródmieścia oraz pośrednio na atrakcyjność całej Gminy Lubliniec. W tym kontekście, należy zwrócić uwagę na fakt, iż zdelimitowany obszar zdegradowany pełni jednocześnie funkcje rekreacyjną, turystyczną, integracyjną i symboliczną dla lokalnej społeczności oraz osób odwiedzających Lubliniec. Założenia programu rewitalizacji koncentrują się na dwóch wyodrębnionych i zarazem ściśle ze sobą powiązanych dziedzinach, które umożliwią kompleksową rewitalizację miasta. Pierwszym filarem są zagadnienie związane z wymiarem społecznym interwencji, w której w centrum zainteresowania jako potencjalni beneficjenci znajdują się mieszkańcy obszaru i grupy defaworyzowane. Drugim filarem niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji są inwestycje infrastrukturalne, które umożliwią

dostosowanie infrastruktury publicznej do potrzeb mieszkańców miasta, mając na uwadze przede wszystkim jakość życia w Lublińcu.

Tabela 18 Układ celów strategicznych i kierunków działań dla obszaru rewitalizacji w gminie Lubliniec

Cel strategiczny 1. Zatrzymanie procesu marginalizacji Śródmieścia
Działanie 1.1 Integracja społeczna w oparciu o unikalne dziedzictwo historyczne i kulturalne
Działanie 1.2 Rozwijanie funkcji społecznych
Działanie 1.3 Rozwijanie funkcji kulturalnych
Działanie 1.4 Rozwijanie funkcji edukacyjnych i oświatowych
Działanie 1.5 Organizacja cyklicznych imprez integrujących mieszkańców
Działanie 1.6 Ożywienie obszaru rewitalizacji poprzez wzmocnienie jego funkcji symbolicznych
Działanie 1.7 Budowanie partnerstw lokalnych i międzysektorowych na rzecz projektów rewitalizacyjnych
Działanie 1.8 Wspieranie inicjatyw społecznych organizacji pozarządowych
Cel strategiczny 2. Dostosowanie przestrzenno-funkcjonalne i techniczne obszaru rewitalizacji z uwzględnieniem funkcji społecznych i symbolicznych
Działanie 2.1 Wykorzystanie potencjału zdegradowanych obiektów na cele społeczne poprzez ich dostosowanie techniczne i funkcjonalne
Działanie 2.2 Zbudowanie atrakcyjnych i przyjaznych przestrzeni publicznych
Działanie 2.3 Efektywne wykorzystanie zasobów środowiskowych i kulturowych
Działanie 2.4 Tworzenie miejsc wypoczynku i integracji mieszkańców
Działanie 2.5 Dostosowanie zdegradowanej infrastruktury do potrzeb użytkowników, w tym osób niepełnosprawnych
Działanie 2.6 Rozwijanie terenów zielonych

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z Wytycznymi każdy z celów strategicznych jest dopełniany przez dedykowane kierunki działań. Powyższe cele strategiczne odnoszą się do kwestii społecznych, przestrzennych, technicznych i ekonomicznych wpływających na funkcjonowanie negatywnych procesów na terenach zdegradowanych. W kolejnym rozdziale zostanie przedstawiona charakterystyka i zasięg terytorialny obszarów rewitalizowanych, które mają kluczowe znaczenie dla Gminy Lubliniec w kontekście wyartykułowanej wizji oraz celu nadrzędnego. Finalnym elementem opracowania będą karty projektów rewitalizacyjnych, stanowiące swoisty katalog zidentyfikowanych działań, mających na celu wyprowadzenie terenów zdegradowanych z sytuacji kryzysowej. Cele strategiczne stanowią bezpośrednią odpowiedź na potrzeby mieszkańców (badania ankietowe), wyniki diagnozy strategicznej oraz zidentyfikowane problemy strategiczne Lublińca zaprezentowane w podsumowaniu diagnozy.

8. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Kluczowym elementem przedmiotowego LPR są poszczególne projekty przewidziane do realizacji. Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zaprezentowane zostały poniżej w postaci listy strategicznych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

8.1 Strategiczne przedsięwzięcia rewitalizacyjne

1. Zwiększenie dostępu do infrastruktury kultury poprzez budowę nowej siedziby Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublińcu

1. Tytuł projektu:	
Zwiększenie dostępu do infrastruktury kultury poprzez budowę nowej siedziby Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublińcu	
2. Miejsce realizacji (lokalizacja):	
Lubliniec, ul. Sportowa 3	
3. Dane wnioskodawcy – podmiotu realizującego:	
Nazwa wnioskodawcy	Urząd Miejski w Lublińcu
Adres do korespondencji	Ul. Paderewskiego 5, 42-700 Lubliniec
4. Charakterystyka i zakres projektu	
a. Opis stanu istniejącego, problemy do rozwiązania, których przyczyni się realizacja projektu	
Obecna siedziba biblioteki mieści się przy Rynku Głównym w starej kamienicy. Biblioteka mieści się na I piętrze i nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ze względu na ochronę konserwatorską brak możliwości dobudowy windy. Warunki powierzchniowe ograniczają rozwój usług bibliotecznych. Potrzeba przeniesienia biblioteki do innego budynku. Po analizie uzgodniono lokalizację nowej biblioteki przy ul. Sportowej 3 w Lublińcu. Teren pod nową bibliotekę to zdegradowany teren starej koniarni/folwark zamkowy przejęty od Marszałka Województwa Śląskiego, obiekt zniszczony i zaniedbany, liczne wysypiska śmieci, obiekt nadający się tylko do wyburzenia (wniosek po dokonanej ekspertyzie).	
b. Działania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu	
Budowa nowego obiektu biblioteki wraz z zagospodarowaniem terenu, który pozwoli w pełni wykorzystać posiadane zasoby czytelnicze i ludzkie.	
5. Planowany termin realizacji projektu	
2013-2019	
6. Szacunkowa wartość projektu	
12 500 000,00 zł	
7. Wskaźniki produktu i rezultatu projektu i sposób ich oceny	
Wskaźniki produktu: Budowa obiektu związanego z infrastrukturą kultury: 1 szt.	
Wskaźniki rezultatu: Wzrost liczby osób korzystających z usług biblioteki: 2% (w stosunku do roku poprzedniego)	
8. Zgodność z SZOOP RPO WSL	

Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe

10. Planowane źródło finansowania projektu (np. konkretny program operacyjny funduszy unijnych lub działanie, pożyczka, źródła prywatne i inne)

- Środki własne gminy
- BGK – pożyczka rewitalizacyjna w ramach RPO WSL 2014-2020
- inne

2. Aktywna biblioteka – program działań miękkich

1. Tytuł projektu:	
Aktywna biblioteka – program działań miękkich	
2. Miejsce realizacji (lokalizacja):	
MPBP w Lublińcu, ul. Sportowa 3, 42-700 Lubliniec	
3. Dane wnioskodawcy – podmiotu realizującego:	
Nazwa wnioskodawcy	Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna
Adres do korespondencji	Ul. Sportowa 3, 42-700 Lubliniec
4. Charakterystyka i zakres projektu	
a. Opis stanu istniejącego, problemy do rozwiązania, których przyczyni się realizacja projektu	
Biblioteka stanowi ważne miejsce społeczno-kulturalne w Lublińcu, jest miejscem spotkań, organizacji wydarzeń kulturalnych. Problemem jest malejąca liczba osób uczestniczących w różnego rodzaju wydarzeniach społeczno-kulturalnych, animacjach czasu wolnego, a także spadające czytelnictwo. Celem projektu jest poszerzenie oferty kulturalnej o nowe, atrakcyjne wydarzenia, a także propagowanie czytelnictwa. Projekt ten jest komplementarny z projektem infrastrukturalnym pn. Zwiększenie dostępu do infrastruktury kultury poprzez budowę nowej siedziby Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublińcu.	
b. Działania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu	
Dni Otwarte Miejsko - Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublińcu. W ramach Dni Otwartych dla mieszkańców zostanie zorganizowane m.in.: - zwiedzanie biblioteki, - spotkania autorskie z pisarzami, - kiermasz książki, - inne atrakcje dla dzieci i dorosłych.	
5. Planowany termin realizacji projektu	
Corocznie w miesiącu maju	
6. Szacunkowa wartość projektu	
100 000,00 zł	
7. Wskaźniki produktu i rezultatu projektu i sposób ich oceny	
Wskaźniki produktu: Liczba imprez masowych promujących czytelnictwo: 1 szt. Wskaźniki rezultatu: Wzrost liczby osób biorących udział w imprezach promujących czytelnictwo: 2% (w stosunku do roku poprzedniego)	
8. Zgodność z SZOOP RPO WSL	
Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne	
9. Planowane źródło finansowania projektu (np. konkretny program operacyjny funduszy unijnych lub działanie, pożyczka, źródła prywatne i inne)	
<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne biblioteki • RPO WSL 2014-2020 EFS • Sponsorzy (Darczyńcy) • inni 	

3. Rewitalizacja terenów przyległych do rzeki Lublinicy - etap II - zagospodarowanie terenu między ulicami Grunwaldzką a Spokojną

1. Tytuł projektu:	
Rewitalizacja terenów przyległych do rzeki Lublinicy - etap II - zagospodarowanie terenu między ulicami Grunwaldzką a Spokojną	
2. Miejsce realizacji (lokalizacja):	
tereny przy rzece Lublinicy, na odcinku od ul. Grunwaldzkiej do ul. Spokojnej	
3. Dane wnioskodawcy – podmiotu realizującego:	
Nazwa wnioskodawcy	Urząd Miejski w Lublińcu
Adres do korespondencji	Ul. Paderewskiego 5, 42-700 Lubliniec
4. Charakterystyka i zakres projektu	
a. Opis stanu istniejącego, problemy do rozwiązania, których przyczyni się realizacja projektu	
Zdegradowany teren wzdłuż rzeki Lublinicy to nieużytek, na którym powstawały nielegalne wysypiska śmieci, teren zniszczony i zaniedbany. Teren zachwaszczony i niedostępny dla mieszkańców. Teren ten stanowi duży potencjał do rozwoju turystycznego miasta, jego zagospodarowanie wpłynie na poprawę wizerunku miasta, zwiększenie dostępności do atrakcyjnych przestrzeni publicznych, a także stworzy możliwości do rekreacji, spędzania czasu wolnego.	
b. Działania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu	
Rewitalizacja i uporządkowanie całego terenu. Zagospodarowanie terenu (ścieżki, ławki, oświetlenie, tężnia solankowa). Uporządkowanie zieleni (nowe nasadzenia).	
5. Planowany termin realizacji projektu	
2016-2020	
6. Szacunkowa wartość projektu	
8 000 000,00 zł	
7. Wskaźniki produktu i rezultatu projektu i sposób ich oceny	
Wskaźniki produktu: Zagospodarowanie terenów poddanych rewitalizacji: 1 szt. Wskaźniki rezultatu: Wzrost liczby osób korzystających z terenów zrewitalizowanych: 2% (w stosunku do roku poprzedniego)	
8. Zgodność z SZOOP RPO WSL	
Działanie 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	
9. Planowane źródło finansowania projektu (np. konkretny program operacyjny funduszy unijnych lub działanie, pożyczka, źródła prywatne i inne)	
<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne gminy • BGK – pożyczka rewitalizacyjna w ramach RPO WSL 2014-2020 • Fundusz Spójności (POIiŚ 2014-2020) • inne 	

4. EKO-Kultura – ożywienie społeczno-kulturalne terenów położonych przy rzece Lublinicy

1. Tytuł projektu:	
EKO-Kultura	
2. Miejsce realizacji (lokalizacja):	
Teren zrewitalizowany przy rzece Lublinicy (teren przy ul. Sportowej 3 – MPBP)	
3. Dane wnioskodawcy – podmiotu realizującego:	
Nazwa wnioskodawcy	Urząd Miejski w Lublińcu
Adres do korespondencji	Ul. Paderewskiego 5, 42-700 Lubliniec
4. Charakterystyka i zakres projektu	
a. Opis stanu istniejącego, problemy do rozwiązania, których przyczyni się realizacja projektu	
Główny problemem jest postępująca degradacja środowiska przez człowieka, brak dbałości o otoczenie, środowisko. Przedsięwzięcie ma na celu propagowanie idei ekologicznych dążących do ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.	
b. Działania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu	
Impreza masowa, której celem będzie uwrażliwienie mieszkańców na kwestie ekologii i dbania o otaczające środowisko.	
5. Planowany termin realizacji projektu	
Okres wakacyjny	
6. Szacunkowa wartość projektu	
100 000,00 zł	
7. Wskaźniki produktu i rezultatu projektu i sposób ich oceny	
Wskaźniki produktu: Liczba imprez masowych promujących ekologię: 1 szt.	
Wskaźniki rezultatu: Wzrost liczby osób biorących udział w imprezach promujących ekologię: 2% (w stosunku do roku poprzedniego)	
8. Zgodność z SZOOP RPO WSL	
Działanie 9.1 Aktywna integracja	
8. Planowane źródło finansowania projektu (np. konkretny program operacyjny funduszy unijnych lub działanie, pożyczka, źródła prywatne i inne)	
<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne gminy • RPO WSL 2014-2020 (EFS) • Sponsorzy (darczyńcy) 	

5. Odnowa elewacji budynku kamienicy przy ul. Lompy 2

1. Tytuł projektu:	
Odnowa elewacji budynku kamienicy przy ul. Lompy 2	
2. Miejsce realizacji (lokalizacja):	
ul. Lompy 2, 42-700 Lubliniec	
3. Dane wnioskodawcy – podmiotu realizującego:	
Nazwa wnioskodawcy	Wspólnota Mieszkaniowa Lompy 2
Adres do korespondencji	ul Lompy 2/4, Lubliniec 42-700
4. Charakterystyka i zakres projektu	
a. Opis stanu istniejącego, problemy do rozwiązania, których przyczyni się realizacja projektu	
Kamienica przy ul. Lompy 2 jest w złym stanie technicznym. Z fasad ścian, gzymsów i kominów odpadają tynki elewacyjne, z elewacji łuszczy się farba. Kamienica znajduje się w karcie gminnej ewidencji zabytków nr: 48/320. Dzięki realizacji projektu gmina zyska na poprawie estetyki rynku miejskiego, poprawią się również warunki bytowe mieszkańców budynku.	
b. Działania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu	
Rewitalizacja ścian, gzymsów i kominów. Pomalowanie elewacji.	
5. Planowany termin realizacji projektu	
2020	
6. Szacunkowa wartość projektu	
30 000,00 zł	
7. Wskaźniki produktu i rezultatu projektu i sposób ich oceny	
Wskaźniki produktu: Liczba zmodernizowanych budynków: 1 szt. Wskaźniki rezultatu: Poprawa estetyki wizytowej części miasta.	
8. Zgodność z SZOOP RPO WSL	
Działanie 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	
8. Planowane źródło finansowania projektu (np. konkretny program operacyjny funduszy unijnych lub działanie, pożyczka, źródła prywatne i inne)	
<ul style="list-style-type: none"> Fundusz remontowy Wspólnoty RPO WSL 2014-2020: EFRR Sponsorzy (darczyńcy) 	

8.2 Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Na chwilę obecną trudno jest zidentyfikować jednoznacznie wszystkie potrzeby mieszkańców oraz podmiotów funkcjonujących na obszarze rewitalizacji. Mogą się one bowiem zmieniać, na przestrzeni kolejnych lat funkcjonowania Programu, także ze względu na realizację wpisanych do dokumentu działań. Aby Lokalny Program Rewitalizacji był elastyczny i mógł reagować na zmieniające się potrzeby mieszkańców, poniżej zaprezentowano możliwe do realizacji przedsięwzięcia:

- wyrównywanie szans społecznych i zawodowych osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- aktywizacja i integracja społeczna seniorów,
- rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzmocnienie kwalifikacji i umiejętności mieszkańców;
- przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców,
- promowanie przedsiębiorczości, podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarczego, w tym podejmowanie działań sprzyjających tworzeniu nowych firm i rozwoju kompetencji przedsiębiorczości mieszkańców,
- wspieranie przedsiębiorczości poprzez tworzenie mechanizmów wspierających działalność inwestycyjną firm, w tym w postaci funduszy pożyczkowych,
- wsparcie przedsiębiorczości społecznej,
- rozbudowa infrastruktury społecznej, turystycznej i okołoturystycznej,
- poprawa efektywności energetycznej oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej,
- poprawa stanu zagospodarowania oraz jakości przestrzeni publicznych i półpublicznych,
- zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego,
- integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie stopnia ich udziału w życiu publicznym,
- rozwój nowych przestrzeni publicznych służących zaspokajaniu różnych potrzeb społecznych,
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnianie na cele społeczne i gospodarcze,
- ochrona środowiska przyrodniczego (zwłaszcza powietrza atmosferycznego),
- poprawa stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej oraz zasobów mieszkaniowych,
- poprawa jakości i dostępności do infrastruktury społecznej i zdrowotnej dla mieszkańców terenów zdegradowanych.

9. Komplementarność i mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych

W niniejszej części opracowania wskazuje się wzajemne powiązania pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami. Co ważne, komplementarność – to obok szczegółowej diagnozy oraz partycypacji społecznej, istotny aspekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami skutkować będzie efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Komplementarność rozpatrywana jest na poziomie pięciu aspektów: przestrzennego, problemowego, proceduralno-instytucjonalnego, międzyokresowego i źródeł finansowania.

9.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna LPR została zapewniona dzięki skupieniu projektów wybranych do realizacji na jednym wyznaczonym i zdelimitowanym obszarze rewitalizacji. Śródmieście stanowiące w istocie rdzeń obszaru rewitalizacji stanowi dla Lublińca główne wyzwanie rewitalizacyjne z punktu widzenia rozwiązywania problemów społecznych oraz wykorzystania potencjału tej części miasta. Wszystkie strategiczne przedsięwzięcia rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Są odpowiedzią na główne problemy występujące na tym terenie. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze, ponieważ wszystkie z nich dotyczą działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli mieszkańcy obszaru całego miasta. Ich realizacja będzie zapobiegać rozlewaniu się problemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych na dalsze obszary gminy, a także poprawi dostępność do usług publicznych wszystkich mieszkańców.

9.2. Komplementarność problemowa

W LPR Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 zapewniono także komplementarność problemową. Przedsięwzięcia wskazane w ramach LPR wynikają wprost ze zdiagnozowanych problemów i jednocześnie są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają. Zadania o charakterze inwestycyjnym uzupełniają działania o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym, aktywizującym mieszkańców). Poszczególne zadania zostały tak zaplanowane, by wpływać na różne funkcje obszaru rewitalizacji. W szczególności działania inwestycyjne skupiają się na umożliwieniu realizacji przedsięwzięć miękkich - społecznych, jednocześnie porządkując przestrzeń publiczną, zwiększając ład przestrzenny i docelowo poprawiają jakość życia mieszkańców oraz ich aktywizację. Jednocześnie komplementarność problemowa została zachowana m.in. poprzez:

- opis powiązań LPR z dokumentami strategicznymi gminy,
- wizję stanu obszaru po zrealizowaniu LPR,
- cele rewitalizacji w układzie hierarchicznym wraz z kierunkami działań,
- planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny,
- mechanizmy zapewnienia komplementarności –zarówno pomiędzy rodzajami przedsięwzięć rewitalizacyjnych, różnymi rodzajami podmiotów je realizujących, jak i pomiędzy różnymi źródłami ich finansowania.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są komplementarne na poziomie ogólnym (uzupełniają się rodzajami). Przyjęto zasadę, iż komplementarność problemowa występuje wtedy, gdy przedsięwzięcia dopełniają się w zakresie przeciwdziałania, co najmniej jednemu problemowi społecznemu i co najmniej jednemu innemu niż społeczny. Komplementarność problemowa została zapewniona w trakcie prac nad poszczególnymi projektami, które tworzą spójną interwencję rewitalizacyjną odzwierciedlającą problemy wskazane w części diagnostycznej.

Komplementarność problemowa w odniesieniu do strategicznych przedsięwzięć rewitalizacyjnych osadza się na stworzeniu par projektów, które kompleksowo rozwiązują problemy przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i przede wszystkim społeczne.

9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Za realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 odpowiada Zespół ds. funduszy. Nadzór nad realizacją LPR będzie pełnił pracownik merytoryczny Zespołu ds. Funduszy, będący jednocześnie koordynatorem rewitalizacji w Lublińcu. Umieszczenie koordynatora w obrębie struktur Urzędu Miejskiego zapewni skuteczne zarządzanie programem oraz pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji polityk publicznych. W celu skutecznej realizacji założeń LPR przewiduje się także współpracę z podmiotami podległymi samorządowi lokalnemu oraz instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego. Instytucje te odpowiedzialne będą nie tylko za konsultowanie, opiniowanie projektów i działań rewitalizacyjnych w ramach prac powołanego do życia Zespołu ds. rewitalizacji, ale także będą uczestniczyły w realizacji poszczególnych przedsięwzięć na zasadach zlecania zadań publicznych wg. procedury przewidzianej w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Ustawie – Prawo zamówień publicznych. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane zostało w kolejnych rozdziałach. Realizacja LPR będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd

w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Wszystkie podmioty i osoby zaangażowane w przedsięwzięcie będą włączone w proces realizacji programu oraz w okresową ocenę.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna będzie przede wszystkim polegała na integracji i współpracy w ramach działań poszczególnych podmiotów (interesariuszy) zaangażowanych w proces rewitalizacji. Kluczowe znaczenie w tym zakresie będzie miała kooperacja pomiędzy operatorem rewitalizacji, a poszczególnymi referatami UM, jednostkami organizacyjnymi i pozostałymi interesariuszami procesu. Na poziomie proceduralnym komplementarność będzie zachowana poprzez mechanizmy wpisane w regulamin prac Zespołu ds. rewitalizacji.

9.4. Komplementarność międzyokresowa

Niniejszy dokument stanowi wyraz kontynuacji polityki rozwojowej prowadzonej w Lublińcu. Przedmiotowe opracowanie gwarantuje zachowanie ciągłości programowej. Planowana interwencja rewitalizacyjna swoim zakresem rzeczowym i przedmiotowym stanowi bezpośrednią kontynuację działań już zrealizowanych i tym samym wpisujących się w definicję rewitalizacji.

Przedmiotowe opracowanie: „*Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Aktualizacja*” to poddany aktualizacji „*Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2020 z perspektywą do 2022 r.*” (Uchwała Nr143/XIV/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 29 października 2015 roku). Stanowi on kontynuację założeń i działań ujętych w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Lublińca na lata 2010—2015 – aktualizacja*, z lutego 2010 roku.

Komplementarność międzyokresowa LPR oznacza przede wszystkim ciągłość działań wpisujących się w proces rewitalizacji, a zapewnia ją realizacja działań przez wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji. Wskazując na istotną rolę samorządu jako podmiotu odpowiedzialnego za inwestycje miejskie należy podkreślić, że zaplanowana interwencja rewitalizacyjna stanowi kontynuację działań podjętych w ramach poprzedniej perspektywy finansowej. LPR spełnia wymogi komplementarności międzyokresowej, a przedsięwzięcia rewitalizacyjne w nim zawarte są komplementarne z działaniami realizowanymi w poprzednim okresie programowania.

9.5. Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia realizowane w dokumencie będą finansowane z różnych źródeł. Jednocześnie zaplanowano finansowanie poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnie z zasadą dodatkowości przy wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych oraz programów krajowych. Taki montaż finansowy uwzględniający różne metody pozyskiwania środków finansowych, wskazuje wprost na komplementarność przyjętych rozwiązań.

Kluczowe potencjalne źródła finansowania to: BGK – pożyczka rewitalizacyjna w ramach RPO WSL, środki własne oraz środki darczyńców i sponsorów, które będą wykorzystywane do realizacji działań społecznych.

9.6 Mechanizmy integracji

Integrowanie działań zidentyfikowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 jest istotnym elementem programu rewitalizacji, głównie z punktu widzenia osiągania zamierzonych celów. Integrowanie poszczególnych przedsięwzięć polega na połączeniu m.in. działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych. Tym samym przedmiotowy rozdział stanowi uzupełnienie wykazanej komplementarności. Głównym źródłem zbudowania trzech autonomicznych poziomów integracji przedsięwzięć jest założenie, że każde z działań zwiększa swój własny potencjał czerpiąc z innych i zarazem zwiększa ich potencjał oddziałując na nie. Tym samym mechanizmy integracji wzmacniają sprzężenie zwrotne pomiędzy planowanymi przedsięwzięciami.

Kluczowymi mechanizmami integracji zaplanowanej w LPR interwencji będą następujące czynniki:

1. **Integracja na poziomie celów** – mechanizm integracji w tym obszarze został wdrożony na poziomie opracowania dokumentu i będzie kontynuowany w okresie jego wdrażania. Etap opracowania dokumentu uwzględnił będzie takie mechanizmy jak:

- a. konsultacje wytyczonego obszaru zdegradowanego i wyznaczonego na jego podstawie obszaru rewitalizacji – etap ten rozpoczął mechanizm integracji poprzez uruchomienie procesu udziału mieszkańców i organizacji pozarządowych w tworzeniu LPR,
- b. nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych do LPR – otwarty nabór przedsięwzięć przełożył się na stworzenie pola do weryfikacji przedsięwzięć z punktu widzenia ich oddziaływania na podobszary rewitalizacji i zaplanowania kompleksowej i zintegrowanej interwencji.

Na etapie wdrażania mechanizmem integracji na poziomie celów będzie proces monitoringu – weryfikacji osiąganych celów i formułowania zaleceń określających dalsze kroki wdrażania LPR.

2. **Integracja na poziomie partycypacji społecznej** w zarządzaniu wdrażaniem LPR – mechanizm ten będzie realizowany poprzez:

- a. powołanie Zespołu ds. rewitalizacji – podstawową funkcją Zespołu będzie ocenianie postępu wdrażania LPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji,
- b. współpracę ze środowiskiem seniorów oraz młodzieży w zakresie działań rewitalizacyjnych podejmowanych dla osób starszych, młodzieży i dzieci,
- c. współpracę z przedstawicielami organizacji pozarządowych,
- d. periodyczne spotkania z interesariuszami, bazujące na metodzie wysłuchania publicznego,

- e. dodatkowym narzędziem integracji jest kontrola społeczna procesu realizowana dzięki publikacji i opiniowaniu sprawozdań z monitoringu LPR.
3. **Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem** – mechanizm związany z ciągłą oceną postępu wdrażania LPR, realizowany poprzez: monitoring i ewaluację.

IV Część zarządczo-wdrożeniowa

10. Indykatywne ramy finansowe

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, uwzględnione w Lokalnym Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Aktualizacja, obejmują zadania o charakterze głównym, których realizacja uzależniona została przede wszystkim od możliwości finansowych gminy oraz stopnia efektywności pozyskiwania środków na realizację poszczególnych przedsięwzięć. W tym kontekście przedmiotowy plan finansowy ma charakter indykatywny i obejmuje wszystkie zidentyfikowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowanych w ramach LPR wynosi: 20 730 000,00 zł. Szczegółowe rozbieżności z uwzględnieniem podziału na poszczególne przedsięwzięcia znajduje się w poniższej tabeli. Poza ramowym okresem realizacji, szacunkowymi kosztami obejmuje ona również potencjalne źródła finansowania.

Tabela 19 Indykatywne ramy finansowe strategicznych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminy Lubliniec

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia [zł]
1.	Zwiększenie dostępu do infrastruktury kultury poprzez budowę nowej siedziby Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublińcu	2013-2019	1. Środki własne 2. BGK – pożyczka rewitalizacyjna w ramach RPO WSL 2014-2020	12 500 000,00
2.	Aktywna biblioteka – program działań miękkich	2019-2022	1. Środki własne biblioteki 2. RPO WSL 2014-2020 3. Sponsorzy (Darczyńcy)	100 000,00
3.	Rewitalizacja terenów przyległych do rzeki Lublinicy - etap II - zagospodarowanie terenu między ulicami Grunwaldzką a Spokojną	2016-2020	1. Środki własne gminy 2. BGK – pożyczka rewitalizacyjna w ramach RPO WSL 2014-2020 3. Fundusz Spójności (POIiŚ 2014-2020)	8 000 000,00
4.	EKO-Kultura - ożywienie społeczno-kulturalne terenów położonych przy rzece Lublinicy	2019-2022	1. Środki własne biblioteki 2. RPO WSL 2014-2020. 3. Sponsorzy (Darczyńcy)	100 000,00
5.	Odnowa elewacji budynku kamienicy przy ul. Lompy 2	2020	1. Fundusz remontowy Wspólnoty 2. RPO WSL 2014-2020: EFRR 3. Sponsorzy (darczyńcy)	30 000,00
RAZEM				20 730 000,00
Wartość przedsięwzięć infrastrukturalnych				20 530 000,00
Wartość projektów społecznych				200 000,00

Źródło: opracowanie własne

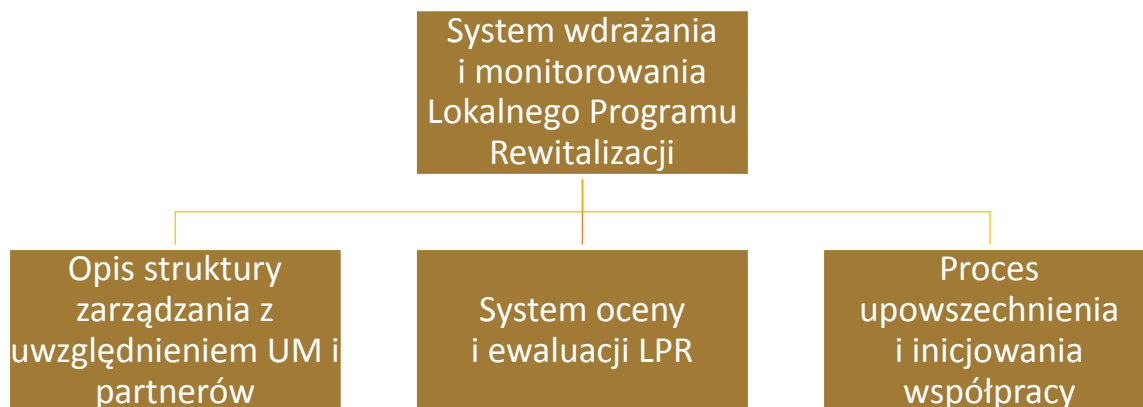
11. Opis struktury zarządzania

Za wdrażanie i monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 odpowiadać będzie Burmistrz Miasta Lublińca we współpracy z:

1. Radą Miejską Lublińca,
2. Urzędem Miejskim w Lublińcu,
3. Zespołem ds. Funduszy,
4. Jednostkami organizacyjnymi gminy.

Zaprezentowany poniżej system zarządzania realizacją programu zapewni sprawne wykorzystanie LPR jako programu pozwalającego na koordynację procesu rewitalizacji, jednocześnie zapewniając wysoki poziom partycypacji społecznej w procesie jego wdrażania, monitorowania i ewaluacji.

Grafika 38 Struktura zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022

Źródło: opracowanie własne

Realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 powierza się Burmistrzowi Miasta Lublińca poprzez Urząd Miejski w Lublińcu, w szczególności – Zespół ds. Funduszy, jako operator procesu rewitalizacji.

Zarządzanie LPR będzie odbywać się zatem w ramach istniejących struktur Urzędu Miejskiego, przez co nie przewiduje się dodatkowych kosztów na zarządzanie programem.

Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne gminy będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez Radę Miejską Lublińca Wieloletnią Prognozą Finansową oraz poszczególnymi budżetami rocznymi. Spójność niniejszego programu z WPF zapewnić ma efektywną realizację zaplanowanych, zhierarchizowanych i ujętych ww. planie przedsięwzięć.

Celem sprawnego zarządzania większymi zadaniami inwestycyjnymi, Burmistrz Lublińca może powoływać zespoły zadaniowe, w skład których będą wchodzić przedstawiciele poszczególnych komórek odpowiedzialnych za cząstkowe funkcje zarządzania przedsięwzięciem. Ideą powołania ww. zespołów jest właściwe przygotowanie przedsięwzięcia od strony technicznej i sprawne zarządzanie jego realizacją począwszy od przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia, poprzez przeprowadzenie postępowania przetargowego, realizację, kontrolę i nadzór nad robotami, zarządzanie przepływem dofinansowania, sprawozdawczość i monitoring oraz ostateczne rozliczenie otrzymanej pomocy.

Realizacja zadań ujętych w LPR, przedstawionych przez jednostkę zewnętrzną należy w całości do wnioskodawcy przedsięwzięcia.

12. System monitoringu i ewaluacji

12.1 System monitoringu

System monitorowania realizacji jest procesem ciągłym, mającym na celu dokonanie analizy stanu zaawansowania wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015 - 2022. Będzie on realizowany w formie monitoringu przeprowadzanego w całym okresie wdrażania programu, a dotyczyć będzie wszystkich zaangażowanych podmiotów prywatnych i publicznych .

Przyjęte rozwiązanie pozwoli na realizację zadań związanych z monitoringiem w sposób zgodny z regulacjami prawnymi, jednocześnie nie powodując znaczącego obciążenia kosztami prowadzenia tych prac. Ważnym czynnikiem przemawiającym za przyjęciem prezentowanej metodologii monitoringu było ograniczanie obciążenia biurokratycznego dla podmiotów zewnętrznych względem Urzędu Miejskiego. W związku z powyższym, monitoring będzie polegał na utrzymywaniu stałego kontaktu z podmiotami realizującymi przedsięwzięcia rewitalizacyjne poprzez przeznaczony do tego celu adres poczty elektronicznej. Służyć on będzie do prowadzenia korespondencji z zaangażowanymi podmiotami w zakresie przesyłania do operatora informacji o postępie realizacji poszczególnych przedsięwzięć. W cyklu rocznym, operator wyśle do wszystkich zaangażowanych podmiotów prośbę o przesłanie takich informacji. Dane te będą zbierane i agregowane przez operatora.

Tak zaplanowany monitoring pozwoli na utrzymanie systematycznego kontaktu ze wszystkimi zaangażowanymi podmiotami, jednocześnie pozwalając na właściwe przygotowanie ewaluacji.

12.2 Ewaluacja

Ewaluacja okresowa LPR będzie realizowana w cyklach trzyletnich. Obejmować będzie całość działań zaplanowanych do realizacji w ramach LPR, w tym pośrednią ocenę osiągnięcia wskaźników

przypisanych poszczególnym celom. Poniżej zaprezentowano strukturę uprawnień i odpowiedzialności w ramach ewaluacji.

Tabela 20 Organizacja procesu ewaluacji

Stanowisko	Uprawnienie	Odpowiedzialność
Burmistrz Miasta	Wskazanie terminów i sposobów wykonania zadań, zatwierdzenie raportu z ewaluacji okresowej	Za zrealizowanie zadań przewidzianych na dany rok budżetowy, terminowe przekazanie raportu z ewaluacji okresowej Zespołowi ds. rewitalizacji i Radzie Gminy
Zespół ds. Rewitalizacji	Opiniowanie raportu z ewaluacji okresowej	Formułowanie zaleceń i opinii dotyczących wdrażania LPR
Zespół ds. Funduszy	Sprawdzenie raportu	Rzetelność raportu, terminowe przekazanie raportu do zatwierdzenia Burmistrzowi Miasta i do opiniowania Zespołowi ds. rewitalizacji
	1. Sprawdzenie poprawności wypełnienia kart, sporządzenie raportu zbiorczego z realizacji zadań ujętych w LPR 2. Przeprowadzenie ankietyzacji podmiotów prywatnych i publicznych (innych niż jednostki gminne) zaangażowanych we wdrażanie LPR	Skompletowanie kart zadań, skompletowanie ankiet, przygotowanie raportu zbiorczego na podstawie informacji zawartych w kartach zadań, weryfikacja wskaźników realizacji LPR
	Realizacja zadań ujętych w LPR, sporządzenie sprawozdania z realizacji tych zadań i przygotowanie ankiety ewaluacyjnej	Efektywne (sprawne i skuteczne) wykonanie zadań, terminowe przekazanie kart zadań i ankiet ewaluacyjnej
Podmioty prywatne i publicznie (inne niż jednostki gminne)	Realizacja zadań ujętych w LPR, wypełnienie ankiet dostarczonych przez pracownika Zespołu ds. Funduszy	Efektywne (sprawne i skuteczne) wykonanie zadań, terminowe przekazanie ankiet do Zespołu ds. Funduszy

Źródło: opracowanie własne

W ramach ewaluacji okresowej przeprowadzane będą następujące czynności:

1. Pracownik referatu merytorycznego lub kierownik jednostki organizacyjnej, odpowiedzialny za realizację danego zadania zapisanego w LPR, sporządza sprawozdanie z realizacji w formie karty zadań i ankiety ewaluacyjnej tego zadania, uwzględniające w szczególności poziom osiągnięcia zakładanych wskaźników realizacji przedsięwzięcia oraz jego oddziaływanie na mieszkańców obszaru rewitalizacji.
2. Wypełnioną kartę zadania i ankietę ewaluacyjną za ubiegły rok, pracownik referatu merytorycznego lub kierownik jednostki organizacyjnej przekazuje do Zespołu ds. Funduszy.
3. Pracownik Zespołu ds. Funduszy przeprowadza badanie przy pomocy ankiety ewaluacyjnej wśród podmiotów prywatnych i publicznych (innych niż jednostki gminne). Badanie służy ocenie poziomu osiągnięcia zakładanych wskaźników realizacji przedsięwzięcia oraz jego oddziaływanie na mieszkańców obszaru rewitalizacji.
4. Pracownik Zespołu ds. Funduszy sprawdza wypełnione karty zadań i ankiety ewaluacyjne pod względem kompletności informacji i w przypadku stwierdzenia uchybień, odsyła ją do właściwego kierownika referatu lub kierownika jednostki organizacyjnej w celu naniesienia poprawek. Poprawnie wypełnione ankiety ewaluacyjne zostają skompletowane i poddane analizie.
5. Pracownik Zespołu ds. Funduszy na podstawie informacji zawartych w kartach zadań i ankietach ewaluacyjnych przygotowuje zbiorczy raport, który przekazuje Burmistrzowi Miasta Lubliniec.
6. Burmistrz Miasta Lubliniec zatwierdza raport i przekazuje go Zespołowi ds. rewitalizacji. Raport będzie stanowił podstawę sformułowania zaleceń na kolejne lata wdrażania LPR.
7. Zespół ds. rewitalizacji opiniuje raport i przekazuje swoje uwagi i zalecenie Burmistrzowi Miasta Lubliniec.
8. Burmistrz Miasta Lubliniec po uzyskaniu opinii Zespołu ds. rewitalizacji przekazuje go niezwłocznie Radzie Miejskiej.

12.3 Harmonogram realizacji

W poniższej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022

Tabela 21 Harmonogram realizacji LPR

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Uchwalenie LPR	2015 r.
Aktualizacji LPR	2019 r.
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Zespół ds. rewitalizacji	2020 r.
Posiedzenia Zespołu ds. rewitalizacji	Od 2020 do 2022 (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach LPR	Od 2015 do 2022
Monitoring	Od 2015 r. do 2022 r.
Ewaluacja ex-post	2022 r.
Komunikacja społeczna LPR	Od 2015 r. do 2022 r.

Źródło: opracowanie własne

12.4 Koszty zarządzania

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022, funkcję operatora procesu rewitalizacji będzie pełnił Urząd Miejski w Lublińcu. Całość procesu wdrażania, monitoringu i ewaluacji będzie realizowana przez pracowników Urzędu Miejskiego w Lublińcu w ramach obowiązków służbowych, w związku z tym nie przewiduje się ponoszenia dodatkowych kosztów w związku z obsługą procesu. Zespół ds. rewitalizacji powołany przez Burmistrza Miasta Lubliniec, jako ciało doradcze, funkcjonować będzie w oparciu o przedstawicieli Urzędu Miejskiego i gminnych jednostek organizacyjnych, jak również wyłonionych przedstawicieli podmiotów publicznych i prywatnych oraz mieszkańców. Praca w ramach Zespołu ds. rewitalizacji będzie miała charakter społeczny, nieodpłatny.

12.5 Wskaźniki realizacji

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 wymaga usystematyzowanego monitoringu. Jednym z podstawowych narzędzi służących do śledzenia postępu realizacji LPR są wskaźniki realizacji. Dostarczają one informacji dotyczących wskaźników rezultatu, a więc efektów realizacji przedsięwzięć wyszczególnionych w dokumencie. Podkreślić należy, iż wybór wskaźników skupiony jest na ocenie osiągnięcia poszczególnych celów rewitalizacji wskazanych w części

planistycznej, a nie produktów poszczególnych przedsięwzięć. Wynika to z postrzegania interwencji w ramach rewitalizacji, jako procesu całościowego, który nie jest prostą sumą realizowanych przedsięwzięć, a ma na celu osiągnięcie zmiany we wskazanych podobszarach poddanych rewitalizacji.

Tabela 22 Wskaźniki monitoringu dedykowane celom rewitalizacji

Cel	Wskaźnik	Wartość wskaźnika (rok bazowy 2019)	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika
CEL STRATEGICZNY 1. ZATRZYMANIE PROCESU MARGINALIZACJI ŚRÓDMIEŚCIA				
	Liczba klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 1000 mieszkańców	34,76	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	26,72
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	28,48	Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	21,27
CEL STRATEGICZNY 2. DOSTOSOWANIE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE I TECHNICZNE OBSZARU REWITALIZACJI Z UWZGLĘDNIENIEM FUNKCJI SPOŁECZNYCH I SYMBOLICZNYCH				
	Liczba nowych instytucji kultury	0	Urząd Miejski w Lublińcu	1
	Powierzchnia uporządkowanych terenów zielonych [ha]	0	Urząd Miejski w Lublińcu	2,12 ha

Źródło: opracowanie własne

13. Uspołecznienie dokumentu i proces partycypacji społecznej

13.1 Uspołecznienie opracowania LPR i jego aktualizacji

W związku z pracami nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Lubliniec oraz jego aktualizacji, w ramach partycypacji społecznej, Urząd Gminy Lubliniec organizował konsultacje społeczne na każdym etapie tworzenia dokumentu. Lokalny Program Rewitalizacji opracowany został metodą partycypacyjno-ekspercką. Taka metodologia pracy zakłada aktywny udział przedstawicieli władz lokalnych, mieszkańców i wszystkich interesariuszy w konsultacjach i zgłaszanie obszarów problemowych oraz zagadnień istotnych z punktu widzenia procesu rewitalizacji.

1. Ankieta rewitalizacyjna. Badanie sondażowe było prowadzone od 27 marca do 10 kwietnia 2015 roku z wykorzystaniem dwóch metod. Tradycyjna dystrybucja ankiety w wersji papierowej w „Nowinach Lublinieckich” oraz udostępnienie jej w Urzędzie Miasta (łącznie 6 tysięcy egzemplarzy). Drugą możliwością było wypełnienie ankiety elektronicznej, do której link znajdował się w widocznym miejscu na stronie głównej Urzędu Miasta w Lublińcu. Łączna liczba uzyskanych ankiet wyniosła 596 sztuk w tym: 314 przekazano w wersji papierowej, natomiast 282 w formie elektronicznej. Mieszkańcy mogli z wykorzystaniem ankiety zgłaszać własne propozycje obszarów zdegradowanych wraz z uzasadnieniem oraz komentować na bieżąco postęp prac nad sformułowaniem programu rewitalizacji. W ramach ankiety prowadzono również badania społeczne o charakterze ilościowym, skupione przede wszystkim na rozpoznaniu potrzeb mieszkańców z zakresu rewitalizacji społecznej, przestrzennej, środowiskowej, technicznej jak i gospodarczej gminy.
2. Wizja lokalna (spacer studyjny) – badanie jakościowe, polegające na wizycie obszarów gminy, połączone z rozmowami z mieszkańcami, korzystającymi w danej chwili z odwiedzanej przestrzeni. Metoda ta miała na celu zdiagnozowanie występujących w terenie problemów, przede wszystkim w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W spacerze uczestniczyli przedstawiciele gminy oraz eksperci zewnętrzni ds. rewitalizacji. Zrealizowano trzy spacer studyjne i przeprowadzono je na proponowanych podobszarach rewitalizacji. Spacer odbył się w marcu i w kwietniu 2015 roku. Dodatkowa wizja lokalna odbyła się 18 listopada 2019 r. W wizjach uczestniczyło łącznie 33 osoby.
3. Warsztat strategiczny I (2015 r.) z udziałem przedstawicieli władz samorządowych, pracowników Urzędu Miejskiego, jednostek podległych oraz przedstawicieli organizacji społecznych, na którym m.in. przeprowadzono analizę zasobów gminy oraz zewnętrznych trendów / oddziaływań mających wpływ na Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na

lata 2015-2022. Na spotkaniu dyskutowano na temat granic obszaru rewitalizacji i zarekomendowano jego kształt.

4. Warsztat strategiczny II (2015 r.) z udziałem interesariuszy zamieszkujących wstępnie wytypowany obszar rewitalizacji. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciele firm oraz mieszkańcy.
5. Konsultacje projektu Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2020 z perspektywą do 2022 r. (październik 2015 rok).

Uspołecznienie w zakresie aktualizacji opracowania.

6. Otwarte spotkanie informacyjno-konsultacyjne. III Warsztat strategiczny 18.11.2019 r. Uczestniczyły w nim 23 osoby.
7. Nabór projektów rewitalizacyjnych od 19 listopada do 25 listopada 2019 roku.
8. Konsultacje projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Aktualizacja. Termin trwania od 29 listopada do 6 grudnia 2019 roku.

13.2 Uspołecznienie wdrażania LPR

Podstawowym celem działań związanych z uspołecznieniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022 jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów i interesariuszy. Proces partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LPR odbywać się będzie:

1. pośrednio – poprzez informowanie z wykorzystaniem strony internetowej gminy, publikacje i broszury promocyjne i informacyjne oraz lokalnej prasy;
2. bezpośrednio – podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk oraz z organizacjami pozarządowymi.

Interesariuszami procesu rewitalizacji, w stosunku do których prowadzona będzie polityka komunikacji i informacji będą: mieszkańcy gminy, mieszkańcy obszaru rewitalizacji (w tym także poszczególne grupy społeczne, takie jak młodzież, seniorzy, osoby niepełnosprawne itp.), lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.

W ramach rozpowszechniania informacji o Lokalnym Programie Rewitalizacji podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022,
- publikowanie informacji na stronie internetowej Urzędu o nowo realizowanych zadaniach w ramach LPR,
- współpraca z lokalnymi mediami mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wnioskach z monitorowania LPR.

Uspołecznienie wdrażania LPR będzie również realizowane z wykorzystaniem i wspieraniem rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi poprzez:

- przygotowywanie informacji bieżących z przebiegu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- opracowanie ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców i innych interesariuszy dotyczącej oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji, prowadzonego procesu rewitalizacji oraz możliwości zgłaszania nowych potrzeb rewitalizacyjnych wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej,
- funkcjonowanie Zespołu ds. rewitalizacji składającego się z przedstawicieli różnych grup interesariuszy rewitalizacji. Zespół stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji.
- organizację co najmniej jednego w roku otwartego spotkania konsultacyjnego, w trakcie którego mieszkańcy oraz przedstawiciele instytucji lokalnych będą mogli uzyskać informacje na temat aktualnego zaawansowania prac nad wdrożeniem procesu rewitalizacji oraz zgłosić uwagi dot. prowadzonych prac,
- organizację warsztatów z przedstawicielami głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których celem będzie dookreślenie koncepcji przedsięwzięć, ich dostosowanie do aktualnych potrzeb oraz przygotowanie koncepcji włączających społeczność lokalną w prowadzone działania rewitalizacyjne.

Proponowane działania mające na celu wspieranie rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi mogą zostać rozszerzone i dostosowane do zgłaszanych przez przedstawicieli ww. podmiotów.

13.3 Przejrzystość i odpowiedzialność publiczna za wdrożenie LPR

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2020 z perspektywą do 2022 r. powstał w odpowiedzi na potrzeby społeczności tej gminy miejskiej w zakresie ożywienia zdegradowanych i zaniedbanych fragmentów przestrzeni miejskiej, ratowania i przywracania do życia obiektów, które utraciły swoją dawną funkcję i znaczenie, a także dla podjęcia kroków ku zatrzymaniu i odwróceniu zjawiska wykluczenia społecznego współwystępującego na tych obszarach.

Dla powodzenia procesu rewitalizacji nieodzowna jest partycypacja i akceptacja społeczna, dlatego odbyły się otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami, których celem było zaktywizowanie społeczności miasta i włączenie jej przedstawicieli do realizacji wspólnego Programu, który uwzględnia zgłoszone postulaty i propozycje wysuniętych przez nich konkretnych zadań. Mieszkańcy uczestniczyli

także w badaniach ankietowych, których celem było zebranie informacji o obszarach kryzysowych miasta, jak również określenie oczekiwań wobec powstającego Programu Rewitalizacji.

Realizacja programu, począwszy od etapu jego tworzenia, odbywać się będzie przy ścisłej współpracy z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi instytucjami publicznymi. W celu dotarcia z informacją do wszystkich zainteresowanych, o przyjęciu Programu, planowanym przebiegu i spodziewanych efektach, a w następnych latach - o postępach w jego realizacji:

- poinformowane zostaną m.in. lokalne media,
- Program oraz jego oceny, korekty, analizy lub uchwały zmieniające (wraz z załącznikami) zostaną opublikowane na stronie internetowej Gminy Lubliniec (w tym BIP),
- informacje nt. zmian w LPR zostaną opublikowane na tablicy ogłoszeniowej urzędu,
- odbędą się publiczne prezentacje Programu przy okazji różnorodnych spotkań ze społecznością lokalną i podmiotami życia społecznego.

Miasto, realizując Lokalny Program Rewitalizacji, będzie współpracować z wszystkimi partnerami, również tymi, którzy przystąpią do realizacji działań Programu w trakcie jego trwania (w tym między innymi z organizacjami pozarządowymi, oświatą, wspólnotami kościelnymi, instytucjami kultury i sportu, wspólnotami mieszkaniowymi). Ich bogate doświadczenie w realizacji projektów z zakresu rewitalizacji będzie niezwykle pomocne przy wdrażaniu kolejnych zadań w okresie programowania 2014-2020 i kolejnym. Zaangażowanie tych instytucji, jak i osób prywatnych, może zapewnić władzom lokalnym informacje nt. zasadności publicznej interwencji (przekładając się na jej efektywność) i pozwoli na wypracowanie zaufania pomiędzy społecznością obszarów zdegradowanych a władzami.

12. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Zestawienie grafik, tabel i wykresów

Grafika 1 Podział Miasta Lublińca na stałe obwody głosowania.....	13
Grafika 2 Obwody analizowane w ramach prac nad LPR Gminy Lubliniec na lata 2015-2022. Aktualizacja.....	14
Grafika 3 Gęstość zaludnienia.....	15
Grafika 4 Liczba klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	22
Grafika 5 Liczba klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	23
Grafika 6 Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	23
Grafika 7 Kwota udzielonych świadczeń na 1 mieszkańca w 2018 r.....	23
Grafika 8 Liczba osób korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	24
Grafika 9 Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	24
Grafika 10 Liczba osób korzystających z zasiłków celowych na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	24
Grafika 11 Liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	25
Grafika 12 Liczba udzielonych zasiłków okresowych na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	25
Grafika 13 Liczba udzielonych zasiłków celowych na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	25
Grafika 14 Kwota udzielonych świadczeń przeznaczonych na zasiłki stałe na 1 mieszkańca w 2018 r.....	26
Grafika 15 Kwota udzielonych świadczeń przeznaczonych na zasiłki okresowe na 1 mieszkańca w 2018 r.....	26
Grafika 16 Kwota udzielonych świadczeń przeznaczonych na zasiłki celowe na 1 mieszkańca w 2018 r.....	26
Grafika 17 Liczba osób korzystających z posiłków na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	27
Grafika 18 Liczba osób uzależnionych od alkoholu na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	28
Grafika 19 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	30
Grafika 20 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	31
Grafika 21 Liczba osób bezrobotnych w wieku do 24 lat na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	32
Grafika 22 Liczba osób bezrobotnych w wieku od 25 do 44 lat na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	32
Grafika 23 Liczba osób bezrobotnych w wieku od 45 do 59 lat na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	32
Grafika 24 Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy do 12 miesięcy na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	33
Grafika 25 Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	33
Grafika 26 Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy na 1000 mieszkańców w 2018 r.....	33
Grafika 27 Frekwencja wyborcza w wyborach do Sejmu w 2019 r.....	34
Grafika 28 Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2019 r.....	37
Grafika 29 Ocena poziomu natężenia hałasu.....	39
Grafika 30 Ocena dostępności do przestrzeni zielonych.....	40
Grafika 31 Obszar pokrycia gminy Lubliniec obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego.....	41
Grafika 32 Ocena jakości przestrzeni publicznej.....	43
Grafika 33 Poziom dostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.....	45
Grafika 34 Ocena stopnia degradacji obiektów budowlanych.....	47
Grafika 35 Ocena potrzeb w zakresie termomodernizacji.....	48
Grafika 36 Granice obszaru zdegradowanego w gminie Lubliniec.....	54
Grafika 37 Podział struktury obszaru rewitalizacji miasta Lubliniec na podobszary.....	56
Grafika 39 Struktura zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2022.....	95

Tabela 1 Liczba ludności i powierzchnia analizowanych obwodów	14
Tabela 2 Kryteria delimitacji służące wyznaczeniu obszaru cechującego się stanem kryzysowym.....	16
Tabela 3 Organizacje pozarządowe na terenie gminy Lubliniec	35
Tabela 4 Ocena poziomu natężenia hałasu	38
Tabela 5 Ocena dostępności do terenów zielonych	40
Tabela 6 Ocena jakości przestrzeni publicznej	42
Tabela 7 Poziom dostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.....	44
Tabela 8 Ocena stopnia degradacji obiektów budowlanych.....	46
Tabela 9 Ocena potrzeb w zakresie termomodernizacji.....	47
Tabela 10 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna.....	50
Tabela 11 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery.....	52
Tabela 12 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych dla obszaru zdegradowanego	53
Tabela 13 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych dla obszaru rewitalizacji	56
Tabela 14 Sfera społeczna – obszar Śródmieście.....	59
Tabela 15 Sfera gospodarcza – obszar Śródmieście	60
Tabela 16 Informacja statystyczna dotycząca liczby korzystających z usług biblioteki w roku 2019	61
Tabela 17 Analiza SWOT dla obszaru Śródmieścia	67
Tabela 18 Układ celów strategicznych i kierunków działań dla obszaru rewitalizacji w gminie Lubliniec.....	80
Tabela 19 Indykatywne ramy finansowe strategicznych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminy Lubliniec	94
Tabela 20 Organizacja procesu ewaluacji.....	97
Tabela 21 Harmonogram realizacji LPR	99
Tabela 22 Wskaźniki monitoringu dedykowane celom rewitalizacji.....	100
Wykres 1 Struktura płci respondentów [%]	69
Wykres 2 Grupy wiekowe respondentów [%].....	69
Wykres 3 Status na rynku pracy [%]	70
Wykres 4 Wykształcenie respondentów [%].....	70
Wykres 5 Proszę wskazać, który obszar gminy Pana(i) zdaniem powinien być poddany procesowi rewitalizacji	71
Wykres 6 Proszę wskazać, który obszar miasta Pana(i) zdaniem powinien być poddany procesowi rewitalizacji	71
Wykres 7 Proszę podać Pana(i) związek z tym terenem (można wskazać kilka odpowiedzi) [%]	72
Wykres 8 Proszę ocenić wymienione elementy związane z jakością życia na obszarze zdegradowanym [%].....	72
Wykres 9 Jakie problemy Pana(i) zdaniem występują na wybranym przez Pana(iq) obszarze? [%].....	73
Wykres 10 Jak ocenił(a) by Pan(i) poziom zainteresowania władz oraz innych instytucji wskazanymi poniżej dziedzinami na wybranym obszarze? [%]	74
Wykres 11 Jakich miejsc i form aktywności brakuje we wskazanych przez Pana(iq) miejscach? [%]	75
Wykres 12 Opinie przedstawicieli organizacji pozarządowych na temat możliwości zaangażowania się w projekty realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2015-2020 z perspektywą do 2022 r. [%]	76
Wykres 13 Jaka forma zaangażowania/współpracy z władzami miasta byłaby możliwa ze strony Pana(i) organizacji? [%].....	76